UCHWAŁA NR XXVIII/442/16
RADY MIEJSKIEJ W NYSIE

z dnia 22 grudnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nysa na lata 2016 – 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 i poz. 1579) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 i poz. 1583), Rada Miejska w Nysie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nysa na lata 2016 – 2023, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Nysy.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXXII/560/05 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 31 stycznia 2005r. w sprawie uchwalenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nysa".

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY

Paweł Nakonieczny

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NYSA

NA LATA 2016-2023

INSTYTUT BADAŃ I ANALIZ SPOŁECZNYCH „DIAGNOSIS”

LUSZOWICE, UL.GÓRNA 29A, 32-500 CHRZANÓW, e-mail: zespol_badawczy@wp.pl

SPIS TREŚCI

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

WSTĘP		4
1.	PODSTAWY PRAWNE W ZAKRESIE PLANOWANIA POLITYKI SPOŁECZNEJ W UNII EUROPEJSKIEJ	5
2.	DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ	6
3.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY NYSA	11
4.	STRUKTURA DEMOGRAFICZNA	13
5.	SYSTEM EDUKACJI	21
6.	ZDROWIE	25
7.	MIESZKALNICTWO	27
8.	KULTURA	29
9.	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	33
10.	BEZROBOCIE I RYNEK PRACY	36
11.	SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	49
12.	PRZEMOC W RODZINIE	57
13.	PROBLEM ALKOHOLOWY	59
14.	WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	62
15.	POMOC SPOŁECZNA. ZAGROŻENIE MARGINALIZACJĄ I WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM	65
16.	DZIAŁANIA PRORODZINNE W GMINIE	74
17.	ZASOBY POMOCY SPOŁECZNEJ	77
18.	INSTYTUCJE POMOCY SPOŁECZNEJ	89
19	ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	92
20	PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ	94
21	PROGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	95
22	PLANOWANIE SPOŁECZNE W STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	99
23	METODA TWORZENIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	100
24	IDENTYFIKACJA CELU GENERALNEGO I PRIORYTETÓW	102
25	WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW STRATEGICZNYCH	107
26	HARMONOGRAM, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJE STRATEGII, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	113
27	RAMY FINANSOWANIA DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	119
28	SPIS TABEL	121
29	SPIS WYKRESÓW	123
30	SPIS MAP	124

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

I CZĘŚĆ WSTĘPNA

CZĘŚĆ WSTĘPNA ZAWIERA ELEMENTARNE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZASAD KONSTRUOWANIA DOKUMENTU. PRZEDSTAWIONE W NIEJ ZOSTAŁY ASPEKTY PRAWNE, BĘDĄCE PODSTAWĄ DZIAŁANIA SAMORZĄDU LOKALNEGO, NA KTÓRYCH OPIERA SIĘ LOKALNA POLITYKA SPOŁECZNA.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawę w procesie planowania społecznego. Opracowanie i realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z obowiązku prawnego nałożonego na samorząd gminny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nysa wskazuje istotne kwestie społeczne, z jakimi zmagają się mieszkańcy, a także wytycza: cele strategiczne projektowanych zmian, kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych oraz zajmuje się tworzeniem mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian. Wskazuje również na sposób realizacji podejmowanych przedsięwzięć realizowanych w ramach strategii, określa ramy finansowe oraz wskaźniki realizacji działań. Strategia jest dokumentem stworzonym na okres sześcioletni i dlatego niezbędny jest jej stały monitoring i ewaluacja realizowanych zadań. Działania te będą pomocne w dostosowywaniu celów i zadań przewidzianych do wykonania w kolejnych etapach realizacji w zależności od zmieniających się potrzeb społecznych.

Rozwój gminy opiera się na kształtowaniu celów polityki społecznej, uznając jednocześnie za J. Auleytnerem[1] za fundamentalne dziedziny polityki społecznej następujące jej obszary:

- politykę ludnościową i rodzinną
- politykę w dziedzinie zatrudnienia, płac, warunków i ochrony pracy
- politykę mieszkaniową
- politykę w zakresie ochrony zdrowia
- politykę oświatową
- politykę kulturalną
- politykę w zakresie zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej

[1] Auleytner J., Polska polityka społeczna. Ciągłość i zmiany. Warszawa 2004

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

- politykę w zakresie bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania szeroko rozumianym zjawiskom dezorganizacji społecznej oraz patologii społecznej

Prezentacja wyników badań dotycząca mieszkańców Gminy Nysa poszukujących wsparcia w tutejszym ośrodku pomocy społecznej, w oparciu o ustawę o pomocy społecznej oraz inne pokrewne ustawy, składa się z analizy dokumentów pozyskanych z tutejszego ośrodka. Do opracowania strategii wykorzystano również materiały sprawozdawcze z Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie, dane: Urzędu Miejskiego w Nysie, Komendy Powiatowej Policji w Nysie, Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nysie, jednostek oświatowych, Nyskiego Domu Kultury, Głównego Urzędu Statystycznego, a także dokumenty programowe polityki społecznej.

1. Podstawy prawne w zakresie planowania polityki społecznej w Unii Europejskiej

W ramach polityki strukturalnej i Europejskiego Funduszu Społecznego istnieją regulacje podejmowane przez Radę, Parlament i Komisję Europejską, dotyczące Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej oraz polityki społecznej i wsparcia społecznego.

- Rozporządzenie Rady z dnia 21 czerwca 1999 roku wprowadzające ogólne przepisy dotyczące Funduszy Strukturalnych (1260/99 WE),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 czerwca 1999 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (1783/99WE),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 1999 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego (1784/99WE),
- Rozporządzenie Rady z dnia 21 czerwca 1999 roku dotyczące koordynacji pomocy w ramach strategii przedakcesyjnej dla krajów ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej oraz zmieniające rozporządzenie 3906/89EWG (1266/99WE),
- Rozporządzenie Rady z dnia 21 czerwca 1999 roku ustanawiające Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej (1267/1999WE).

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

2. Dokumenty programowe polityki społecznej

Na poziomie europejskim i międzynarodowym:

1. „Europa 2020" jest nową strategią gospodarczą Unii Europejskiej zastępującą Strategię Lizbońską. Strategia „Europa 2020" skupia się wokół trzech powiązanych ze sobą priorytetów:

a. Rozwój inteligentny (rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji).
b. Rozwój zrównoważony (wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej).
c. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu (wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną).

2. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych ratyfikowana przez Prezydenta Polski w roku 2012 ma na celu popieranie, ochronę i zapewnienie pełnego i równego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności przez wszystkie osoby niepełnosprawne oraz popieranie poszanowania ich przyrodzonej godności. Dokument kładzie nacisk na prowadzenie konsultacji z osobami niepełnosprawnymi w zakresie spraw związanych z osobami niepełnosprawnymi oraz angażowanie tych osób, w tym niepełnosprawnych dzieci, w te procesy, za pośrednictwem reprezentujących je organizacji.

Na poziomie krajowym:

1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030", której głównym celem jest rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia, szczególnie osób z grup będących w gorszym położeniu na rynku pracy, rozwój ekonomii społecznej, kształcenie ustawiczne, poprawę dostępności zasobów mieszkaniowych, wsparcie rodzin w opiece nad dzieckiem, rozwój form i metod pracy z rodziną w kryzysie, wprowadzenie nowych form opieki nad osobami niesamodzielnymi, tworzenie modelu kompleksowego wsparcia osób starszych

2. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego (SRKL), której głównym celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

3. Krajowy Program Reform (KPR), jest to kluczowy element wdrażania „Europy 2020", którego głównym celem jest budowa trwałych podstaw wzrostu gospodarczego, przy łączeniu celów unijnych z priorytetami krajowymi.

4. Krajowy Program Przeciwdziałaniu Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 (MPiPS). Celem głównym Programu jest ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez działania zmierzające do zwiększenia aktywności społecznej, oraz zwiększenia gotowości do podejmowania pracy, a tym samym poprawy poziomu zatrudnienia. W programie wskazano pięć celów operacyjnych:

a. Usługi dla aktywności i profilaktyki – ograniczenie wykluczenia dzieci i młodzieży,
b. Gwarancje dla przyszłości młodzieży – stworzenie szansy dla młodzieży na wejście w rynek pracy,
c. Aktywna osoba, zintegrowana rodzina, odpowiedzialne lokalne środowisko,
d. Zapobieganie niepewności mieszkaniowej,
e. Seniorzy – bezpieczni, aktywni i potrzebni.

Inne działania i programy rządowe:

- Wsparcie dla bezrobotnych najbardziej oddalonych od rynku pracy (MRPiPS),
- Wsparcie rodzin z dziećmi oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (MRPiPS),
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu poprzez wspieranie aktywności organizacji pozarządowych (MRPiPS),
- Zmiana zasad podlegania ubezpieczeniu społecznemu wobec niektórych rodzajów wykonywania pracy (MRPiPS),
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych (MRPiPS),
- Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego młodzieży (MRPiPS/OHP),
- Wspieranie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej poprzez zapewnienie funkcji socjalnej szkoły (MEN),
- Wsparcie dla opiekunów osób niepełnosprawnych (MRPiPS),
- Rozwój sektora ekonomii społecznej (MRPiPS),
- Zmiany w systemie pomocy społecznej (MRPiPS),
- Pomoc państwa w zakresie dożywiania (MRPiPS).
- Program rządowy Rodzina 500+

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Na poziomie regionalnym:

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku. Dokument określa najważniejsze kierunki rozwoju regionu, będące odpowiedzią na zdefiniowane wyzwania rozwojowe, w tym wyzwanie horyzontalne dotyczące zapobiegania i przeciwdziałania procesom depopulacji. W dokumencie zdefiniowanych zostało 10 celów strategicznych. Cele strategiczne 1-7 mają wymiar horyzontalny co oznacza, że zagadnienia w nich poruszane odnoszą się do całego terytorium województwa, natomiast cele 8-10 są wyraźnie ukierunkowane terytorialnie. W celu strategicznym 1: „Konkurencyjny i stabilny rynek pracy" oraz w celu strategicznym 2: „Aktywna społeczność regionalna" określono cele strategiczne, w które wpisuje się Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nysa na lata 2016-2023. Wizją strategii województwa opolskiego jest: „Województwo opolskie to wielokulturowy region, wykształconych, otwartych i aktywnych mieszkańców, z konkurencyjną i innowacyjną gospodarką oraz z przyjaznym środowiskiem życia".

Na poziomie lokalnym:

Strategia rozwoju Gminy Nysa na lata 2014-2023. Wizją strategii jest: „ Nysa - wyraziste ponadregionalne centrum aktywności gospodarczej na Śląsku, racjonalnie wykorzystujące swoje atuty związane z położeniem i dziedzictwem dla zrównoważonego rozwoju". Wskazano w niej priorytety oraz 10 celów strategicznych, określających „dążenia realizujących strategię w kierunku rozwiązania zidentyfikowanych barier i przedstawiają oczekiwany obraz przyszłej sytuacji gminy Nysa, co będzie przybliżać do spełnienia wizji".

Do aktów prawnych mających istotny wpływ na konstrukcję niniejszego dokumentu jak i monitoring przyszłych działań należą:

1) Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
3) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.
4) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym.
5) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
6) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

7) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
8) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
9) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
10) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
11) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
12) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
13) Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.
14) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

II CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

3. Ogólna charakterystyka Gminy Nysa

Gmina Nysa położona jest w powiecie nyskim, w zachodniej części województwa opolskiego. Graniczy z gminami: Korfantów, Głuchołazy, Otmuchów, Pakosławice i Łambinowice oraz powiatem prudnickim (gmina Prudnik).

Mapa 1. Gmina Nysa na tle powiatu

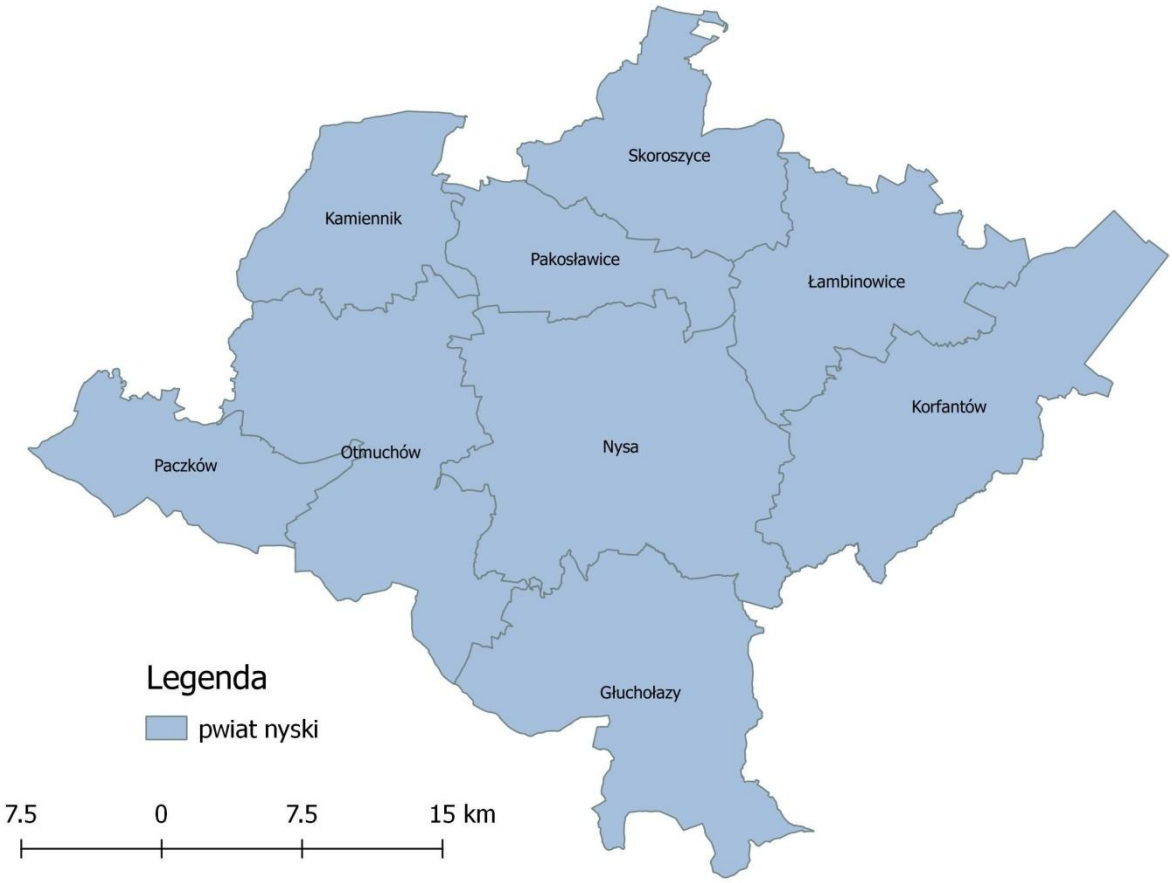

Źródło: opracowanie własne

Gmina Nysa położona jest na obszarze 218 km², co stanowi 17,8% powierzchni powiatu nyskiego. Gminę tworzy Miasto Nysa oraz 26 sołectw: Biała Nyska, Domaszkowice, Głębinów, Goświnowice, Hajduki Nyskie, Hanuszów, Iława, Jędrzychów, Kępnica, Konradowa, Koperniki, Kubice, Lipowa, Morów, Niwnica, Podkamień, Przełęk, Radzikowice, Regulice, Rusocin, Sękowice, Siestrzechowice, Skorochów, Wierzbięcice, Wyszków Śląski oraz Złotogłowice.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Mapa 2. Podział administracyjny Gminy Nysa

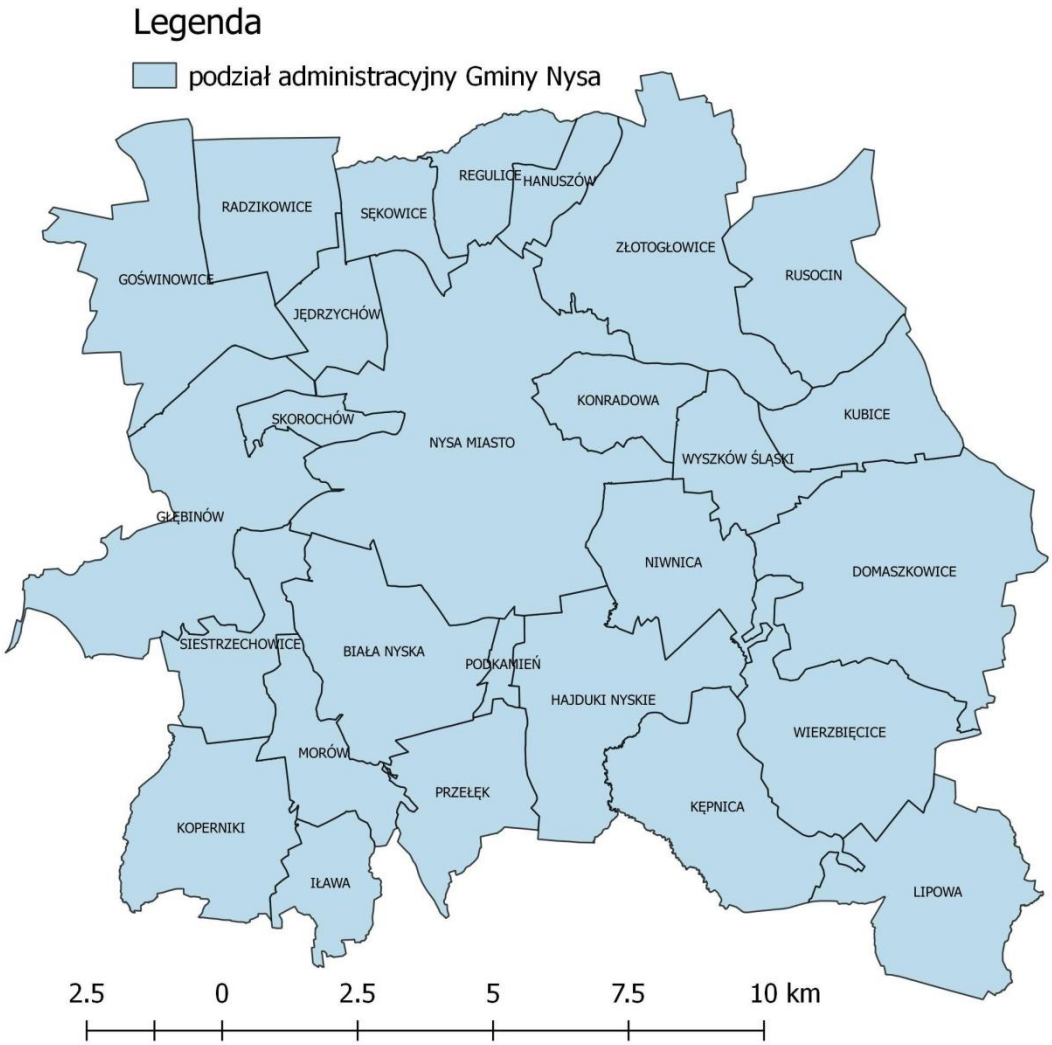

Źródło: opracowanie własne

Ze względu na charakter zagospodarowania, największą powierzchnię stanowią użytki rolne tj. 68,3% ogólnej powierzchni. Grunty zabudowane i zurbanizowane to 10,6% powierzchni, a grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione stanowią 10,2%.

Tabela 1. Powierzchnia użytkowa (ha) Gminy Nysa w 2014 roku

	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne razem	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	Grunty pod wodami razem	Grunty zabudowane i zurbanizowane razem	Nieużytki	Tereny różne
Nysa	21 767	14862	2219	1859	2307	91	429
% powierzchni	100	68,3	10,2	8,5	10,6	0,4	2,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

4. Struktura demograficzna

Wiedza o mieszkańcach i diagnoza aktualnej sytuacji demograficznej w gminie jest wyznacznikiem przyszłych dokumentów polityki społecznej, jakie muszą powstać na wymienionym obszarze. Tylko profesjonalna diagnoza zasobów ludzkich pozwala określić rozwój kapitału ludzkiego i w przyszłości pomoże osiągnąć wyższy stopień zorganizowania społeczeństwa obywatelskiego.

Zmiany w strukturze ludności wg wieku kształtowane są przez liczbę urodzeń, liczbę zgonów oraz migracje. Społeczność dzieli się więc na różne grupy wiekowe, aby ocenić zmiany w jej strukturze. W niniejszym opracowaniu, mieszkańcy gminy zostali podzieleni na: ekonomiczne grupy wiekowe, dzielące mieszkańców wg wieku ich aktywności zawodowej, edukacyjne grupy wiekowe, osoby powyżej 85 roku życia. Znajomość liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, czyli wchodzącym na rynek pracy oraz w wieku poprodukcyjnym jest nierozłączna w analizie popytu i podaży na rynku pracy. Podział mieszkańców umożliwia wyznaczenie roczników, które wymagają szczególnej opieki. Podział na edukacyjne grupy wiekowe wyodrębnia grupy wiekowe dzieci w wieku przedszkolnym, szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej oraz studentów szkół wyższych. Przedstawiono również charakterystykę ludności najstarszej, tj. w wieku powyżej 85 lat, wyliczono współczynnik wsparcia międzypokoleniowego. Posłużono się danymi z Urzędu Miejskiego w Nysie za 2012 rok oraz danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

Ogólna charakterystyka liczby mieszkańców.

Według danych statystycznych pozyskanych z Urzędu Miejskiego w Nysie w 2012 roku w gminie mieszkało ogółem 57 640 osób. 77,2% ludności mieszkało na terenie miasta Nysa, pozostała część na terenach wiejskich. Największą miejscowością wiejską, pod względem liczby mieszkańców były Goświnowice, w których mieszkało 1331 osób.

Tabela 2. Liczba mieszkańców Gminy Nysa wg miejsca zamieszkania (2012)

Miejscowość	l. osób	Udział %
Nysa	44507	77,2
Biała Nyska	895	1,6
Domaszkowice	646	1,1
Głębinów	237	0,4
Goświnowice	1331	2,3
Hajduki Nyskie	702	1,2
Hanuszów	156	0,3

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Iława	236	0,4
Jędrzychów	1043	1,8
Kępnica	675	1,2
Konradowa	294	0,5
Koperniki	693	1,2
Kubice	404	0,7
Lipowa	451	0,8
Morów	351	0,6
Niwnica	774	1,3
Podkamień	106	0,2
Przełęk	585	1,0
Radzikowice	401	0,7
Regulice	320	0,6
Rusocin	428	0,7
Sękowice	126	0,2
Siestrzechowice	262	0,5
Skorochów	209	0,4
Wierzbięcice	484	0,8
Wyszków Śląski	585	1,0
Złotogłowice	739	1,3
Razem	57640	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Nysie

Struktura mieszkańców wg ekonomicznych grup wiekowych.

Ekonomiczne grupy wiekowe, to grupy ludności z uwagi na wiek zdolności do pracy tj. wiek przedprodukcyjny, czyli osoby młode do 17 roku życia, wiek produkcyjny, czyli kobiety od 18 do 59 roku życia oraz mężczyźni od 18 do 64 roku życia i wiek poprodukcyjny w przypadku kobiet powyżej 60 roku życia i mężczyzn powyżej 65 roku życia.

Z danych statystycznych GUS wynika, że z ogólnej liczby mieszkańców gminy, osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły w 2012 roku udział 15,8%. Dynamika struktury ludności wykazała, iż udział tej grupy osób do roku 2015 zmniejszył się wynosząc 15,1%. Zmniejszeniu uległ również udział procentowy ludności w wieku produkcyjnym tj. z 64,6% do 62,6%. Bardzo szybkiemu wzrostowi uległ natomiast udział osób w wieku poprodukcyjnym. W 2012 roku wynosił on 19,6% a w 2015 roku już 22,3%.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Mapa 3. Udział procentowy mieszkańców Gminy Nysa w 2012 roku

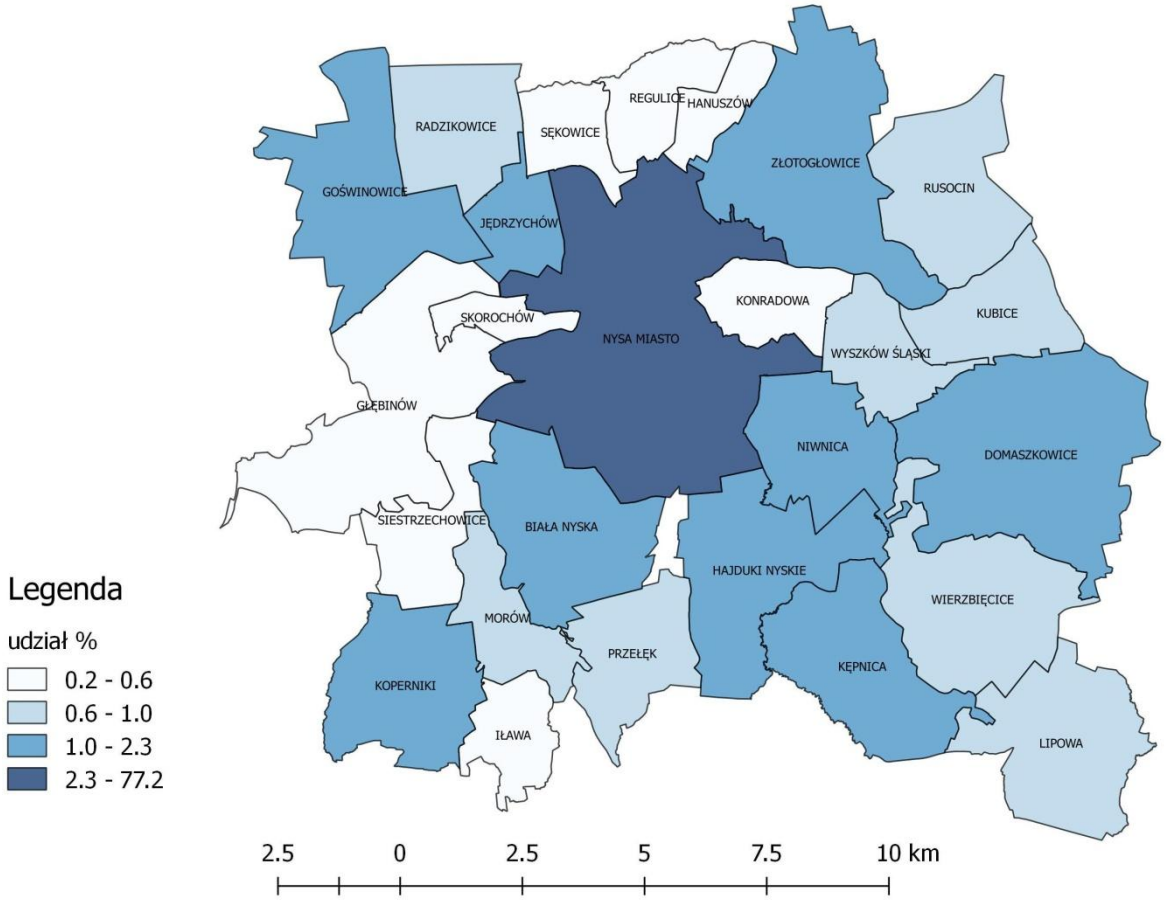

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Nysie

Tabela 3. Ekonomiczne grupy wiekowe ludności Gminy Nysa w latach 2012-2015

Rok	Udział % osób w wieku przedprodukcyjnym	Udział % osób w wieku produkcyjnym	Udział % osób w wieku poprodukcyjnym
2012	15,8	64,6	19,6
2014	15,3	63,2	21,5
2015	15,1	62,6	22,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Powyższa struktura ludności omawianej gminy wskazuje na jeden z modeli struktur demograficznych zwanych piramidami wieku tj. model regresywny (społeczeństwo regresywne).

Struktura mieszkańców wg edukacyjnych grup wiekowych.

Edukacyjne grupy wieku obejmują dzieci i młodzież w wieku 3-24 lata, w podziale na dzieci w wieku przedszkolnym – od 3 do 6 lat, dzieci i młodzież w szkołach

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

podstawowych w wieku 7-12 lat, młodzież gimnazjalna w wieku 13-15 lat, młodzież kształcąca się na poziomie ponadgimnazjalnym tj. 16-18 lat oraz osoby kształcące się w szkołach wyższych (i innych) tj.19-24 lat.

Ogólna liczba mieszkańców w wieku od 3 do 24 lat, kształcącej się na różnych poziomach edukacyjnych wynosiła 13 347 osób, co stanowiło 23,2% ogółu mieszkańców.

Udział procentowy mieszkańców w omawianym przedziale wiekowym był różny w poszczególnych miejscowościach gminy. W Nysie wynosił 26,9% (wyższy niż dla gminy). Najwyższe udziały, przekraczające 28% zostały osiągnięte w miejscowościach: Hanuszów, Goświnowice, Iława, Przełęk, Jędrzychów, Konradowa.

Mapa 4. Procentowy udział osób w wieku 3-24 lat wśród mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Nysa w 2012 roku

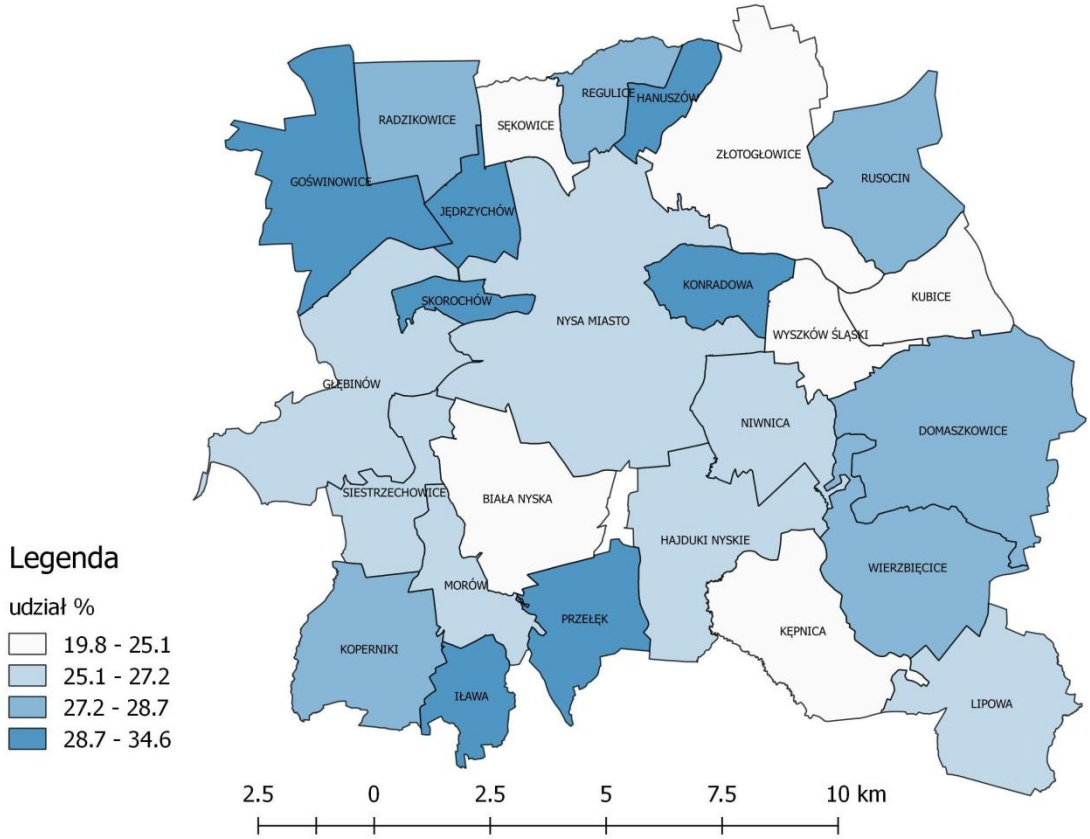

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Nysie

W poszczególnych grupach wiekowych udziały procentowe młodych mieszkańców były również zróżnicowane. Najwyższe wartości udziałów procentowych dzieci w wieku 3-6 lat wśród mieszkańców odnotowano w miejscowościach: Hanuszów, Regulice, Wierzbięcice, Kępnica, Przełęk, Głębinów, Domaszkowice. Natomiast najmniejszy udział

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

odnotowano w miejscowościach: Morów, Sękowice, Kubice, Biała Nyska, Wyszków Śląski i Nysa.

Najwyższe udziały młodzieży w wieku 19-24 lat, czyli wchodzącej na rynek pracy, wśród ogółu mieszkańców danej miejscowości zaobserwowano w miejscowościach: Hanuszów, Iława, Kępnica, Siestrzechowice, Skorochów, Przełęk, Hajduki Nyskie, Biała Nyska i Radzikowice.

Tabela 4. Struktura mieszkańców wg edukacyjnych grup wiekowych oraz miejscowości zamieszkania w Gminie Nysa w 2012 roku[2]

Miejscowość	3-6 lat		7-12 lat		13-15 lat		16-18 lat		19-24 lat	
	liczba osób	% ogółu mieszkańców danej miejscowości	liczba osób	% ogółu mieszkańców danej miejscowości	liczba osób	% ogółu mieszkańców danej miejscowości	liczba osób	% ogółu mieszkańców danej miejscowości	liczba osób	% ogółu mieszkańców danej miejscowości
Nysa	1501	3,4	2135	4,8	1132	2,5	1484	3,3	3566	8,0
Biała Nyska	29	3,2	54	6,0	33	3,7	35	3,9	96	10,7
Domaszkowice	32	5,0	34	5,3	38	5,9	22	3,4	50	7,7
Głębinów	12	5,1	25	10,5	9	3,8	8	3,4	16	6,8
Goświnowice	65	4,9	75	5,6	42	3,2	43	3,2	110	8,3
Hajduki Nyskie	28	4,0	42	6,0	27	3,8	33	4,7	79	11,3
Hanuszów	10	6,4	9	5,8	6	3,8	5	3,2	24	15,4
Iława	9	3,8	15	6,4	5	2,1	9	3,8	33	14,0
Jędrzychów	41	3,9	60	5,8	38	3,6	33	3,2	78	7,5
Kępnica	37	5,5	41	6,1	33	4,9	25	3,7	80	11,9
Konradowa	13	4,4	18	6,1	15	5,1	12	4,1	25	8,5
Koperniki	28	4,0	35	5,1	24	3,5	31	4,5	55	7,9
Kubice	12	3,0	32	7,9	19	4,7	18	4,5	26	6,4
Lipowa	19	4,2	25	5,5	20	4,4	13	2,9	39	8,6
Morów	7	2,0	21	6,0	15	4,3	15	4,3	32	9,1
Niwnica	30	3,9	49	6,3	28	3,6	28	3,6	73	9,4
Podkamień	4	3,8	5	4,7	2	1,9	5	4,7	5	4,7
Przełęk	31	5,3	32	5,5	15	2,6	29	5,0	66	11,3
Radzikowice	17	4,2	23	5,7	12	3,0	19	4,7	41	10,2
Regulice	19	5,9	24	7,5	9	2,8	10	3,1	26	8,1
Rusocin	17	4,0	26	6,1	9	2,1	24	5,6	42	9,8
Sękowice	3	2,4	3	2,4	4	3,2	8	6,3	12	9,5
Siestrzechowice	11	4,2	10	3,8	9	3,4	7	2,7	31	11,8
Skorochów	8	3,8	19	9,1	6	2,9	4	1,9	24	11,5
Wierzbięcice	27	5,6	32	6,6	12	2,5	19	3,9	45	9,3

[2] mieszkańcy zameldowani na stałe i czasowo razem

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Wyszków Śląski	19	3,2	37	6,3	21	3,6	17	2,9	49	8,4
Złotogłowice	29	3,9	32	4,3	18	2,4	33	4,5	63	8,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UM

Mieszkańcy gminy w wieku powyżej 85 roku życia.

Zjawisko starzenia się ludności będzie się pogłębiać, dlatego też należy podejmować działania mające na celu pomoc osobom w wieku sędziwym w ich życiu codziennym, w ich integracji ze społeczeństwem, jak również podejmować inicjatywy mające na celu przeciwdziałanie ich marginalizacji.

Grupa osób w wieku starszym stanowiła w 2012 roku 1,4% ogółu mieszkańców gminy. W 2015 roku udział ten zwiększył się do 1,8%. Na obszarze miasta udział osób w wieku powyżej 85 lat w stosunku do mieszkańców wynosił 1,3% w 2012 roku, zwiększając się do 1,8% w 2015 roku. Na obszarze wiejskim również nastąpiło zwiększenie się udziału z 1,6% do 1,8%.

Tabela 5. Mieszkańcy Gminy Nysa w wieku powyżej 85 roku życia

	2012 rok		2014 rok		2015 rok	
	l. osób	udział % wśród mieszkańców	l. osób	udział % wśród mieszkańców	l. osób	udział % wśród mieszkańców
Gmina Nysa	814	1,4	980	1,7	1030	1,8
Nysa Miasto	604	1,3	743	1,7	798	1,8
Nysa obszar wiejski	210	1,6	237	1,8	232	1,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Wskaźnik obciążenia demograficznego ludnością w wieku poprodukcyjnym pokazuje relacje pomiędzy ludnością najstarszą a ludnością w innym wieku np. w wieku produkcyjnym czy przedprodukcyjnym. Wskaźnik obciążenia ludnością w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2012 roku wynosił 124 i zwiększył się do 147 w 2015 roku. Z kolei wskaźnik obciążenia ludności najstarszej na 100 osób w wieku produkcyjnym zwiększył się z 30 w 2012 roku do 36 w 2015 roku.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Wykres 1. Wskaźniki obciążenia ludnością w wieku poprodukcyjnym w latach 2012-2015 w Gminie Nysa

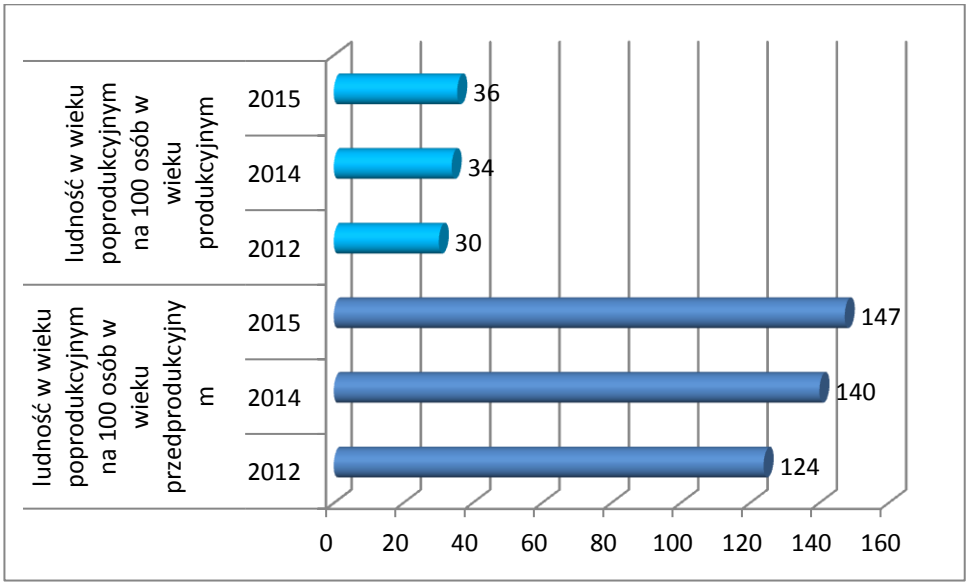

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Migracje

Liczba osób napływających na dany obszar zależy w wielu przypadkach od różnych czynników, ale przede wszystkim w czasach współczesnych od możliwości zatrudnienia w danej gminie lub w jej pobliżu. Jeżeli nie ma możliwości zatrudnienia dla pewnych grup ludności, to ważnymi czynnikami są jakość środowiska przyrodniczego i społecznego, cena mieszkań (ziemi), koszty utrzymania, dostępność do infrastruktury a także więź rodzinna. Wg definicji z GUS, migracje wewnętrzne to zmiany miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) w obrębie kraju, polegające na przekroczeniu granicy administracyjnej gminy, w tym: w przypadku gmin miejsko - wiejskich, zmiany miejsca zamieszkania w obrębie gminy, z terenów wiejskich na miejskie lub odwrotnie. Fakt przybycia (tj. zameldowania) do danej jednostki administracyjnej w celu zamieszkania określa się mianem napływu migracyjnego (wędrówkowego), wyjazdu - w celu zamieszkania w innej jednostce - mianem odpływu migracyjnego (wędrówkowego). Saldo migracji to różnica między liczbą zameldowań i wymeldowań.[3]

[3] strona internetowa: http://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/845,pojecie.html. Data odwiedzin: 15.03.2016r.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Wg danych statystycznych GUS w 2014 roku, z terenu Gminy Nysa zostało wymeldowanych 713 osób w ruchu wewnętrznym oraz 64 osób w ruchu zagranicznym. Z kolei w tym samym roku, w ruchu wewnętrznym zostało zameldowanych 618 osób, oraz 31 osób z zagranicy.

Saldo migracji wewnętrznych w gminie wynosiło SMW= -95 (powiat nyski SMW=-341), a saldo migracji zagranicznych SMZ= -33 (powiat SMZ= -138).

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

5. System edukacji

Edukacja, rozumiana jako wychowanie, wykształcenie, nauka oraz zdobywanie wiedzy, umiejętności i kształcenie, pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jako proces trwający od młodości jest sposobem na podniesienie jakości zasobów ludzkich, a tym samym poziomu konkurencyjności gospodarki i przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego.

Dane na temat placówek oświatowych Gminy Nysa dotyczą roku szkolnego 2015/2016 (baza SIO, stan na 30 wrzesień). Zostały przygotowane przez Gminny Zespół Oświatowy i dotyczą placówek, dla których Gmina Nysa jest organem prowadzącym.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 12 przedszkoli oraz 5 oddziałów przedszkolnych w szkołach. Łączna liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych wynosiła 1309. Szczegółowy podział dzieci uczęszczających do gminnych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych wg wieku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych , dla których Gmina Nysa jest organem prowadzącym w roku szkolnym 2015/2016, wg wieku

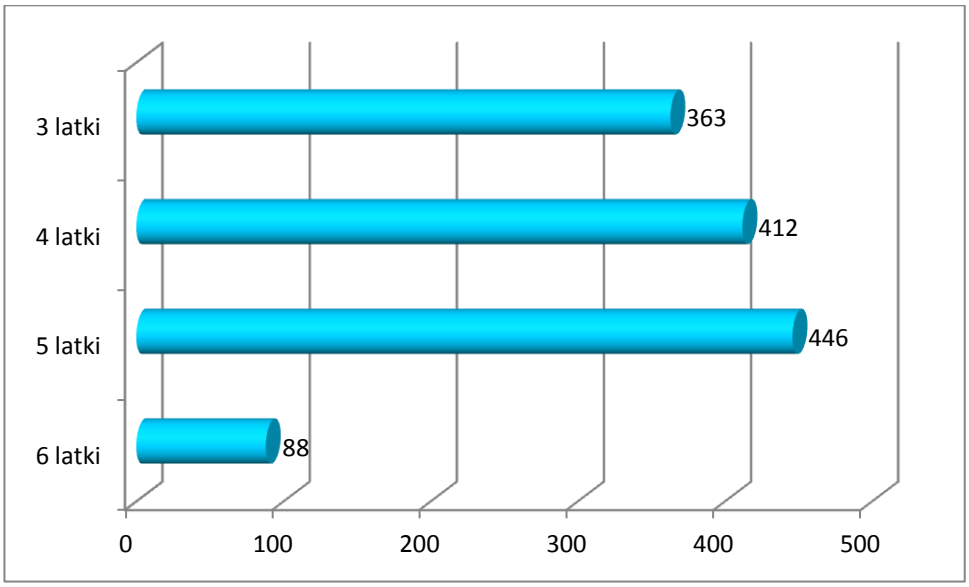

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Nysie

Liczba dzieci w wieku 3-5 lat przypadająca na 1 miejsce w placówce wychowania przedszkolnego wynosiła w 2014 roku 1,03 dziecka (powiat 0,97)[4]. Wskaźnik ten dla miasta wynosił 0,87, a dla obszarów wiejskich (razem) – 1,82.

[4] dane: Bank Danych Lokalnych (GUS)

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

W gminie znajduje się 10 Szkół Podstawowych, w których uczyło się w badanym roku szkolnym 2889 dzieci. W gminie mieszczą się 3 gimnazja, w których uczyło się 1129 uczniów.

Wykres 3. Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w Gminie Nysa w roku szkolnym 2015/2016

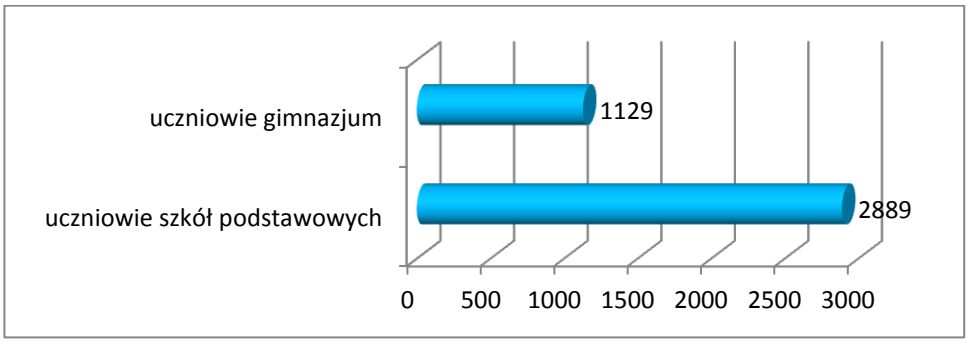

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędy Miejskiego w Nysie

Na terenie Gminy Nysa funkcjonują również przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja prowadzone przez inne podmioty tj.: Prywatne Przedszkole „Bajkowy Świat" (osoba fizyczna), Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nysie (osoba fizyczna), szkoły podstawowe w Domaszkowicach, Przełęku i Lipowej (stowarzyszenia), Diecezjalne Gimnazjum (kuria), Gimnazjum nr 4 (powiat), Gimnazjum Artystyczne (MKiDN).

Istotnym elementem w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych jest świetlica szkolna. Podstawą funkcjonowania świetlicy szkolnej jest ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty. W ustawie (art.67), wymienione są statutowe zadania szkoły, z których wynika, że szkoła publiczna powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania ze świetlicy. Świetlica szkolna jest integralną częścią szkoły przeznaczoną dla uczniów nie tylko klas młodszych, ale przede wszystkim dla uczniów pozbawionych opieki rodziców w czasie ich pracy zawodowej. Prowadzi zorganizowaną działalność opiekuńczo - wychowawczą w celu racjonalnego wykorzystania czasu wolnego wychowanków.

W placówkach na terenie gminy organizowane są zajęcia świetlicowe wg potrzeb dzieci w 11 świetlicach. Liczba dzieci korzystających ze świetlic to 1098.

Rola aktywności ruchowej w życiu codziennym szczególnie młodych mieszkańców gmin stale wzrasta, dlatego też zasadnym jest zapewnienie niezbędnych warunków dla

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

realizacji różnych form aktywności ruchowej. Baza sportowo – rekreacyjna na terenie gminy to 23 szkolne sale gimnastyczne, 37 boisk sportowych i 8 placów zabaw.

Współczynnik skolaryzacji wg danych z GUS jest miarą powszechności nauczania i wyrażony jest w ujęciu procentowym, jest on zgodny z Ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Rozróżnia się skolaryzację brutto i netto. Współczynnik skolaryzacji brutto wyliczamy dzieląc liczbę osób uczących się na danym poziomie kształcenia przez liczbę ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Jednocześnie należy podkreślić, iż współczynnik ten najwyższy jest w szkołach podstawowych i wynosi prawie 100% i maleje on w miarę przechodzenia do następnych szkół.

Współczynnik skolaryzacji brutto w 2014 roku dla Gminy Nysa w szkołach podstawowych wynosił 92,7 (powiat 89,5). Współczynnik skolaryzacji w gimnazjach wynosił w gminie 104 (powiat 95,7).

Wykres 4. Współczynnik skolaryzacji brutto dla powiatu nyskiego i Gminy Nysa ze szczególnym uwzględnieniem obszaru miasta i wsi w 2014 roku

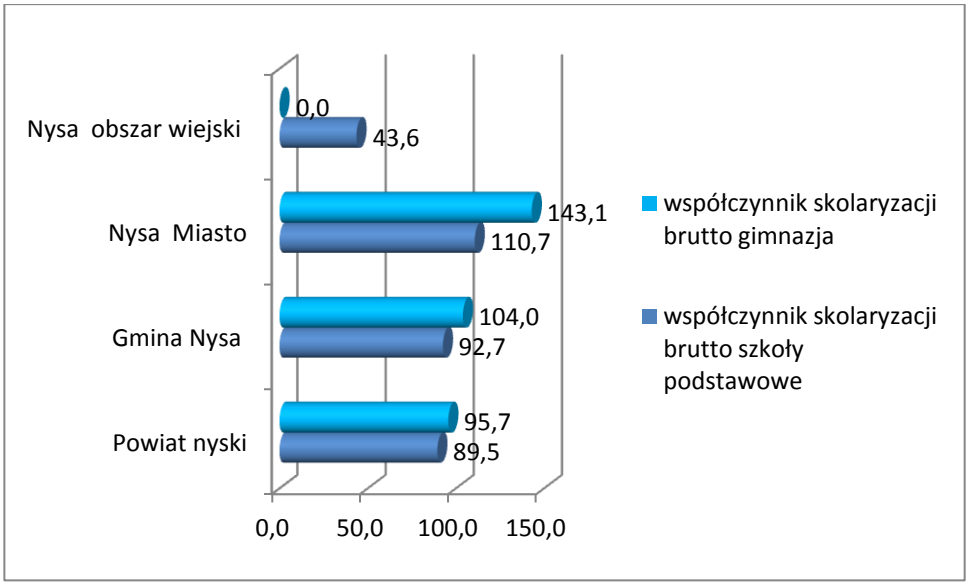

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W roku szkolnym 2013/2014 gmina zrealizowała w obszarze oświaty m.in. następujące projekty i programy: „Fascynujący świat nauki i technologii (UE)”, „Praktyka na miarę XXI wieku”, „Nyski Uniwersytet Gimnazjalisty”, „Enter your future”, „Krokus”, „Reakcja łańcuchowa”, „European postcards”, „Chemia to my”, „Edukacja globalna”,

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

„Przedsiębiorczość – odkryjemy swoje talenty", „Ekonomia na co dzień", „Lepsza Szkoła", „Bezpieczna Szkoła", „Odyseja umysłu", „Potęga ucznia", „Szkoła współpracy – uczniowie i rodzice kapitałem współczesnej szkoły", „Nowoczesna edukacja kluczem do sukcesu", „e-Twinning Sharp Eye", „Z małej szkoły w wielki świat", „Uwierz w siebie", „Żyć z ludźmi", „Kto ty jesteś – Polak mały", „Szczęśliwy świat tworzenia", „Matematyczny ośrodek badań", „Festiwal talentów", „Opolska e-Szkoła szkołą ku przyszłości", „Polska dla wszystkich – Szkoła dla wszystkich", „Bal na Olimpie", „Nowe horyzonty edukacji filmowe"j, „e-Twinning The European Cookbook".

Projekty i programy zrealizowane w roku szkolnym 2014/2015 m.in.: „Polska dla wszystkich – budujemy mosty tolerancji", „Bal na Olimpie", „Fascynujący świat nauki i technologii (UE"), „Szkoła współpracy", „Trójkolorowe spotkania z książką", „Samorządy mają głos", „Etyka nie tylko dla smyka", „Praktyka na miarę XXI wieku", „Bezpieczne wędrówki od grosika do złotówki – projekt z zakresu edukacji oraz bezpieczeństwa dla uczniów klas II i III", „Lekkoatletyka dla każdego", „Jeżdżę z głową", „Czy rośliny to żywe istoty? Jaka jest kolorowa chemia w świecie wskaźników? Z czego słyną Niemcy? Czy fotografowanie może stać się metodą na życie?, Sławni Polacy za granicą, Sławni fizycy – niezwykli ludzie", „Przygody Odyseusza", „Mity greckie", „Polscy Nobliści", „Krokus – Holocaust Dzieci Żydowskich", „Z wizytą u sąsiadów", „Aktywna Szkoła – aktywny uczeń", „Ratujmy i uczmy ratować", „Szkoła bezpieczna i przyjazna dla sześciolatka", „Lepsza Szkoła", „Polsko – ukraińska współpraca młodzieży", „Nowoczesna edukacja kluczem do sukcesu", „Ocean wiedzy i umiejętności", „Odyseja umysłu", „e-Twinning The European Cookbook", „November Festivals", „Sławni Brytyjczycy", „Lekcja historii", „Oszczędzamy w SKO", „Szkoła Ucząca Się", „Między nami kobietkami", „Szkoła przyjazna uczniom z dysleksją", „Opolska e-Szkoła szkołą ku przyszłości".

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

6. Zdrowie

Opiekę medyczną na terenie gminy zapewniają przychodnie świadczące usługi NFZ, niepubliczne placówki zdrowia oraz gabinety i poradnie prywatne. W obszarze miasta i gminy funkcjonują: NZOZ Przychodnia Rodzinna Mariacka, Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Nyskie Centrum Kardiologii Polsko – Amerykańskich Klinik Serca, Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Laryngologiczna, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nyskie Centrum Okulistyczne, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej OKO-MED, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Remedium, Zespół Opieki Zdrowotnej, NZOZ VITA, Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej DORMED, NZOZ Uro Spec Poradnia Urologiczna, Poradnia Chirurgii Dziecięcej, Szpital Miejski w Nysie.

Wg danych statystycznych GUS, w 2014 roku na terenie Gminy Nysa udzielono 465 858 porad lekarskich w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (53,7% porad lekarskich udzielonych na terenie powiatu nyskiego). Liczba udzielonych porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej wynosiła 288 534 (45,7% porad udzielanych w powiecie nyskim).

Apteka, zgodnie z Ustawą "Prawo farmaceutyczne" z dnia 6 września 2001 roku, to placówka ochrony zdrowia publicznego, w której osoby uprawnione świadczą w szczególności usługi farmaceutyczne obejmujące zadania określone w ustawie.

Wg danych z GUS z 2014 roku, liczba ludności przypadająca na aptekę ogólnodostępną na terenie Gminy Nysa wynosiła 2 522 osoby. W powiecie ten sam wskaźnik wyniósł 3 043 osoby. Z kolej w samym mieście wynosił 1 947. Wykres pokazany poniżej przedstawia ludność przypadającą na aptekę ogólnodostępną dla gmin powiatu nyskiego.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Tabela 6. Ludność na aptekę ogólnodostępną wg gmin powiatu nyskiego w 2014 roku

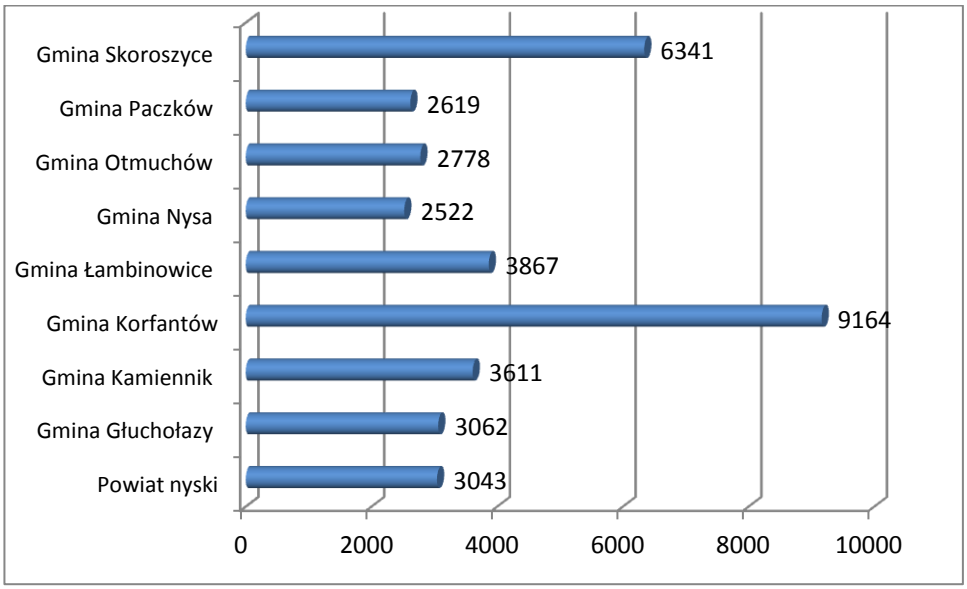

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS[5]

W Nysie znajduje się jedna ze Stacji Opieki Caritas Diecezji Opolskiej. Swoje zadania statutowe Caritas realizuje poprzez: tworzenie i prowadzenie jednostek organizacyjnych i placówek o charakterze medycznym, rehabilitacyjnym, opiekuńczym, wychowawczym, oświatowym oraz społecznie użytecznym, organizowanie i udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej osobom potrzebującym, organizowanie różnych form wypoczynku dla osób we wszystkich grupach wiekowych, zwłaszcza ze środowisk zagrożonych marginalizacją, tworzenie miejsc zatrudnienia i aktywizacji zawodowej dla osób pozostających bez pracy lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, tworzenie placówek działalności pożytku publicznego o charakterze odpłatnym i nieodpłatnym przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych, bezdomnych oraz przeżywających inne trudności.

W Nysie funkcjonuje również Hospicjum Św. Arnolda Janssena, sprawujące opiekę nad pacjentami i ich rodzinami, realizując działania w 3 obszarach: hospicjum stacjonarnego, hospicjum domowego i poradni opieki paliatywnej. Hospicjum prowadzone jest przez Stowarzyszenie Auxilium.

[5] Gmina Pakosławice – brak danych

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

7. Mieszkalnictwo

Wg danych z GUS, na terenie Gminy Nysa znajduje się 6 417 budynków mieszkalnych, z czego 54,5% to budynki znajdujące się w mieście, a 45,5% na obszarze wiejskim.

Tabela 7. Budynki mieszkalne znajdujące się na terenie Gminy Nysa w 2014 roku

Jednostka terytorialna	liczba budynków mieszkalnych	%
Gmina Nysa	6 417	100,0
Nysa - miasto	3 496	54,5
Nysa - obszar wiejski	2 921	45,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Zasoby mieszkaniowe Gminy Nysa (komunalne) wg stanu na 2013 rok to 1 237 mieszkań, 226 mieszkań socjalnych oraz mieszkanie chronione. Niemal 90% zasobów komunalnych mieści się w obszarze miasta.

Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe (komunalne) Gminy Nysa w 2014 roku

Jednostka	mieszkania ogółem	%	mieszkania socjalne	%
Gmina Nysa	1 237	100,0	226	100,0
Nysa - miasto	1 112	89,9	175	77,4
Nysa - obszar wiejski	125	10,1	51	22,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Łączna liczba mieszkań znajdujących się na terenie gminy to 21 308, z czego 81,6% to mieszkania w mieście, a 18,4 % na terenie wiejskim.

Tabela 9. Liczba mieszkań ogółem w Gminie Nysa w 2014 roku

Jednostka	Liczba mieszkań	%
Gmina Nysa	21308	100
Nysa - miasto	17382	81,6
Nysa - obszar wiejski	3926	18,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Niemal wszystkie mieszkania w gminie wyposażone są w instalacje wodociągowe (99,2%), łazienkę (96,7%), ustęp (98,6%), centralne ogrzewanie (87,4%). Nieco mniej mieszkań posiada gaz sieciowy (75,2%).

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Tabela 10. Liczba mieszkań na terenie gminy Nysa wyposażona w instalacje techniczno – sanitarne w 2014 roku

Jednostka	wodociąg	% z ogółu mieszkań	ustęp spłukiwany	% z ogółu mieszkań	łazienka	% z ogółu mieszkań	centralne ogrzewanie	% z ogółu mieszkań	gaz sieciowy
Gmina Nysa	21144	99,2	21001	98,6	20614	96,7	18631	87,4	16023
Nysa - miasto	17326	99,7	17270	99,4	17101	98,4	15611	89,8	15351
Nysa - obszar wiejski	3818	97,2	3731	95,0	3513	89,5	3020	76,9	672

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

8. Kultura

Na terenie Gminy Nysa znajdują się obiekty, które swoją ofertą zapewniają mieszkańcom i wszystkim zainteresowanym kontakt z kulturą. Główną instytucją działającą w tym obszarze jest Nyski Dom Kultury. Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik jest samorządową instytucją kultury posiadającą osobowość prawną, wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Urząd Miejski w Nysie. NDK prowadzi działalność kulturalną w zakresie wychowania, edukacji, rozwoju i promocji ruchu artystycznego oraz upowszechniania kultury, którą realizuje w szczególności poprzez: edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę, rozpoznawanie, rozbudzanie zainteresowań i zaspokajanie potrzeb kulturalnych, kultywowanie i propagowanie dziedzictwa narodowego, tworzenie warunków do rozwoju oraz wspieranie ruchu artystycznego poprzez prowadzenie zespołów artystycznych, tworzenie warunków do podtrzymywania tradycji folklorystycznych, współpracę międzynarodową, współpracę z placówkami oświatowymi, instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi i organizacjami pozarządowymi w dziedzinie kultury i sztuki, organizowanie spektakli, koncertów, festiwali, przeglądów, imprez plenerowych, wystaw, warsztatów, odczytów i kół zainteresowań, gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury, ochronę dziedzictwa kulturowego, w tym sprawowanie opieki nad powierzonymi obiektami zabytkowymi i inne.[6]

Nyski Dom Kultury od lat z powodzeniem realizuje różnego typu projekty o skali lokalnej i międzynarodowej, w tym również projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej. Nabyte doświadczenie pozwala na współpracę z wieloma organizacjami, co wymiernie przyczynia się do wzbogacenia oferty kulturalnej Gminy Nysa. Do projektów realizowanych i zrealizowanych należą między innymi: „Współpraca instytucjonalna pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Kultury w Jeseniku a Nyskim Domem Kultury", „Sudety – wspólna przestrzeń", „Promocja Twierdzy Nysa – wielokulturowego produktu kulturowego", Wystawa „Genius Loci", „Chrześcijańskie przystanki pogranicza – Nysa i Bila Voda", Trasa turystyczna w Bastionie św. Jadwigi, „Booster", „Dom Dwóch Kultur" oraz remont NDK.

W 2014 roku Nyski Dom Kultury był organizatorem i współorganizatorem wielu imprez o charakterze kulturalnym, edukacyjnym. Łącznie zorganizowano blisko 100 różnych imprez. Nie sposób wymienić ich wszystkich, a do przykładowych należą: Przegląd

[6] na podstawie: Uchwała Rady Miejskiej w Nysie z dnia 30 października 2012 r w sprawie nadania statutu Nyskiemu Domowi Kultury im. Wandy Pawlik w Nysie

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Twórczości Amatorskiego Ruchu Artystycznego „Nasze Najlepsze", „Karaoke dla seniorów", Festiwal Piosenki Harcerskiej, Gala Trytona Nyskiego, Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, Wieczór Kultury Włoskiej, „Seniorzy Seniorom", „Dni Nysy", „Hip – Hop Fest", „Reggae Festiwal" w Forcie Wodnym, Koncert w ramach I Międzynarodowej Akademii Wiolonczelowej, pokazy teatrów ulicznych, IX Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Folk Fiesta", Musical „Teatr Broadway", „Jesienne Dni Seniora", 30 lecie Dziennego Domu Pobytu w Nysie, SWAP party – Stowarzyszenie „Fabryka emocji", Dzień Edukacji Narodowej – Starostwo Powiatowe w Nysie, Wojewódzki Przegląd Amatorskiej Twórczości Seniorów „Seniorada", Przegląd i Festiwal Pieśni Polski Niepodległej, Finał Turnieju Tanecznego, Ogólnopolski Przegląd Teatralny „Proscenium", oraz liczne wystawy, konkursy, spektakle teatralne i inne imprezy.

Wg danych GUS liczba uczestników imprez zorganizowanych na terenie gminy wynosiła ponad 62 tysiące.

Wykres 5. Uczestnicy imprez wg gmin powiatu nyskiego w 2014 roku

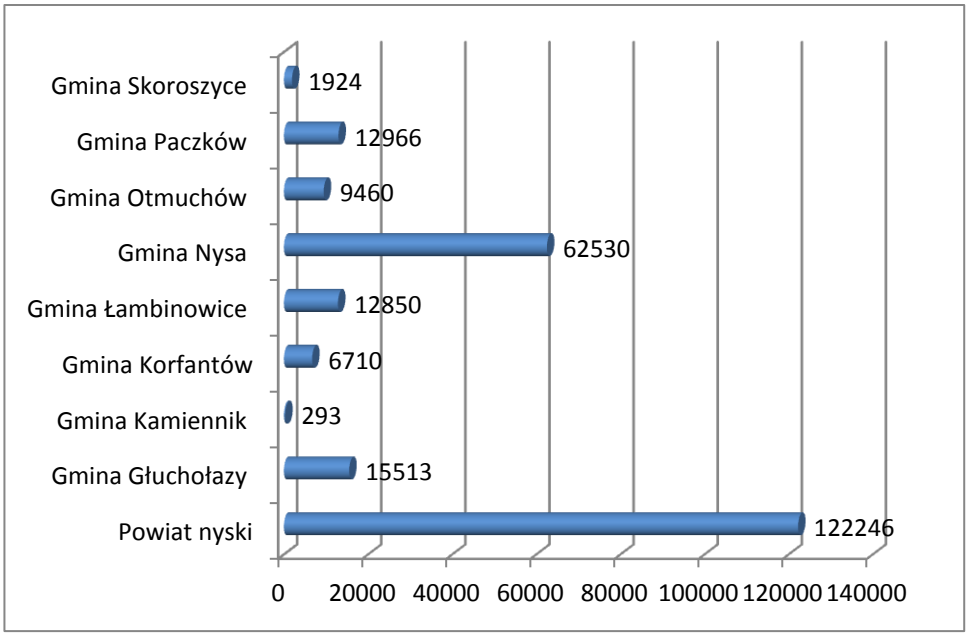

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W strukturze organizacyjnej Nyskiego Domu Kultury im. Wandy Pawlik w Nysie wyodrębnia się również placówki :

- Bastion św. Jadwigi - do niedawna zaniedbany dziś doskonale spełnia swoją nową rolę we współczesnym świecie. Nową bo stał się centrum kulturowym Nysy. Sam bastion

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

jest jedyną pozostałością z wspomnianych przeze mnie wcześniej dziesięciu bastionów. (…) Oprócz działających w nim różnego rodzaju kół zainteresowań organizowane są min. liczne wystawy. Można więc powiedzieć że bastion relikt dawnego militaryzmu nareszcie służy lepszemu celowi zaspokajając kulturalne potrzeby mieszkańców.[7]

- Fort Wodny –należący do Twierdzy Nyskiej, znajduje się w rozległym parku miejskim. W przeszłości był określany również jako *Fort Blockhauzschanze* lub *Fort Blockhaus*. Wybudowali go Austriacy w 1741, krótko przed oblężeniem Nysy przez wojska Pruskie. Fort ma zarys pięciobocznej lunety z dostawiona na prawym barku baterią artyleryjską. w maju 2008 roku zakończyła się jego gruntowna renowacja i rekonstrukcja. Obecnie z fortu korzystają harcerze z nyskiego hufca.
- Świetlica na ul. Moniuszki, gdzie mają swoją siedzibę organizacje pozarządowe, prowadzące działalność min., na rzecz kombatantów i osób niepełnosprawnych.

W Bastionie Św. Jadwigi mieści się również Informacja Turystyczna, której głównym zadaniem jest promocja walorów turystycznych Nysy i pogranicza nysko-jasienickiego.

Kontakt z kulturą zapewnia również Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie. Jest ona organizatorem lub współorganizatorem różnych imprez, spotkań o charakterze kulturalnym, np. Turniej Poetycki „Orzech" im. Jerzego Kozarzewskiego, wernisaż i wystawa Zbigniewa Dłużyńskiego, czy spotkania z ciekawymi ludźmi np. Robertem Makłowiczem czy Wojciechem Jagielskim Jest również współorganizatorem konkursów fotograficznych i bibliotecznych turniejów sportowych. W bibliotece organizuje się także Narodowe Czytanie „Quo Vadis" Henryka Sienkiewicza oraz Noc Bibliotek.

Wskaźnik czytelnictwa, to ilość wypożyczeń z księgozbioru przez jednego czytelnika w ciągu roku (w woluminach). Przez księgozbiór rozumie się zbiór obejmujący książki i broszury oraz gazety i czasopisma. Wskaźnik czytelnictwa dla Gminy Nysa w 2014 roku wynosił 19,6. Poniższy wykres przedstawia wskaźniki czytelnictwa dla gmin w powiecie nyskim.

[7] http://www.informacja-turystyczna.nysa.pl/pl/art/60/bastion-sw-jadwigi

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Wykres 6. Wskaźnik czytelnictwa w powiecie nyskim (2014)

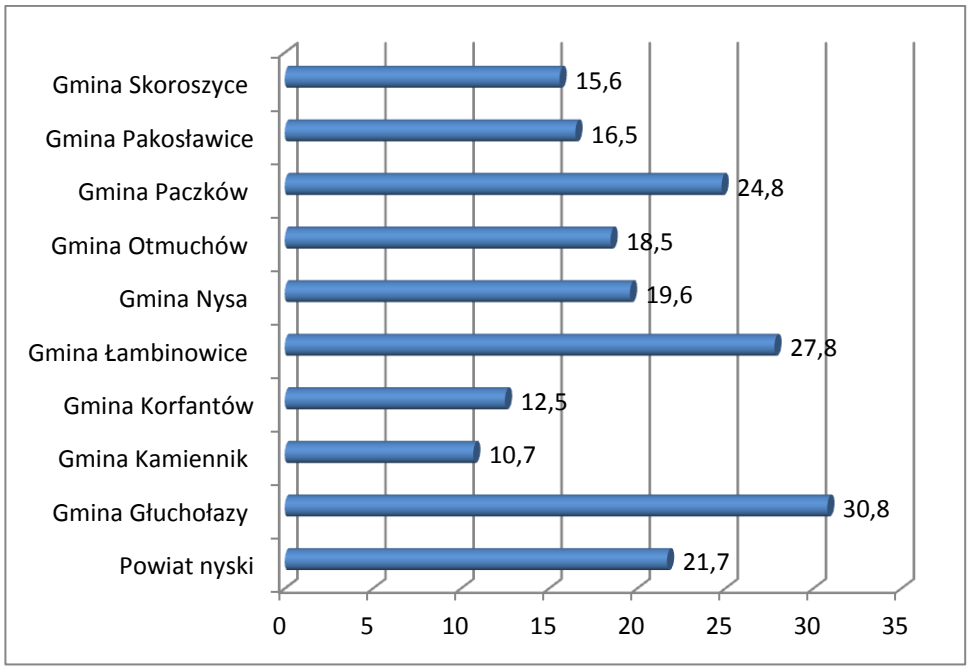

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

9. Bezpieczeństwo publiczne

Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa społeczności lokalnej jest jednym z podstawowych działań podejmowanych przez Policję. Działania muszą być oparte o współpracę wszystkich instytucji, organizacji, podmiotów uczestniczących i odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa, a w szczególności samorządów terytorialnych, społeczności lokalnych, organizacji pozarządowych i wymiaru sprawiedliwości.

Za bezpieczeństwo publiczne w gminie odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Nysie. Wg danych otrzymanych z KPP, na terenie Gminy Nysa w 2014 roku wszczęto 1456 postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa kryminalne. Liczba stwierdzonych przestępstw kryminalnych wyniosła ogółem 1383. Wybrane rodzaje przestępstw wszczętych oraz stwierdzonych pokazano na poniższym wykresie.

Wykres 7. Wybrane rodzaje przestępstw wszczętych i stwierdzonych na terenie Gminy Nysa w 2014 roku

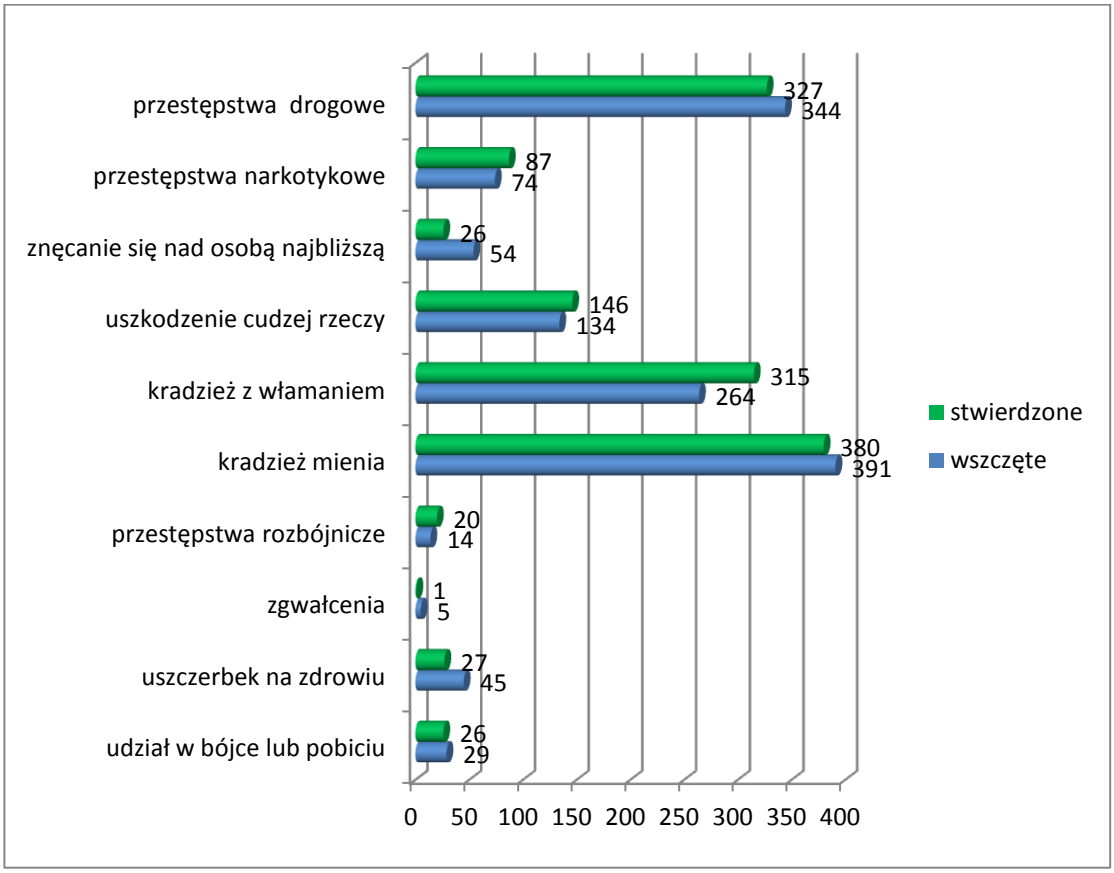

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KPP

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Komenda Powiatowa Policji w Nysie, przekazała dane dotyczące wykroczeń w podziale na miejscowości oraz na sprawców dorosłych i nieletnich. W 2014 roku dokonano 111 wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu w mieście Nysa oraz 17 tego typu wykroczeń na obszarze wiejskim, w tym najwięcej bo 5 w Rusocinie. Dokonano 42 wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym i samorządowym w samej Nysie oraz 8 tego typu wykroczeń na obszarze wiejskim. Odnotowano 19 wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia w mieście Nysa oraz 7 na wsi. W Nysie odnotowano 2 tego typu wykroczenia dokonane przez osoby nieletnie. Przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji odnotowano 86 wykroczeń w Nysie w tym dokonane przez 3 osoby nieletnie, oraz 203 wykroczenia na obszarze wsi, w tym najwięcej, bo 26 w Pakosławicach, 22 w Skoroszycach, 17 w Chróścinie Nyskiej, 14 w Przełęku i w innych. Przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości odnotowano 60 wykroczeń dokonanych na obszarze miasta i w obszarze wsi. Również dokonały się wykroczenia przeciwko mieniu z art. 119 KW w liczbie 345 na obszarze Nysy i 33 na obszarze wiejskim, w tym 13 w Goświnowicach.

Wykres 8. Wybrane rodzaje wykroczeń dokonanych na terenie Gminy Nysa w 2014 roku

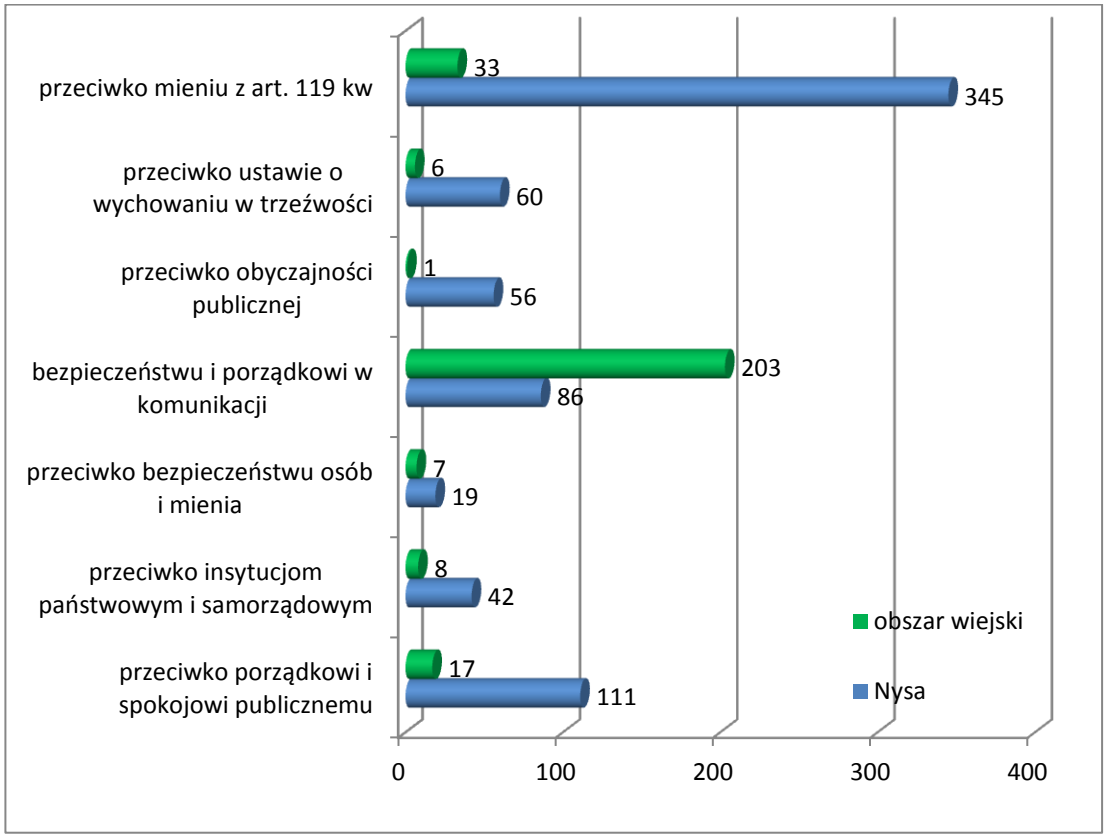

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KPP

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Liczbę osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są ofiarami przemocy i sprawcami przemocy zawarto na poniższym wykresie.

Wykres 9. Sprawcy i ofiary przemocy w rodzinie na terenie Gminy Nysa (wg procedury NK) w 2014 roku

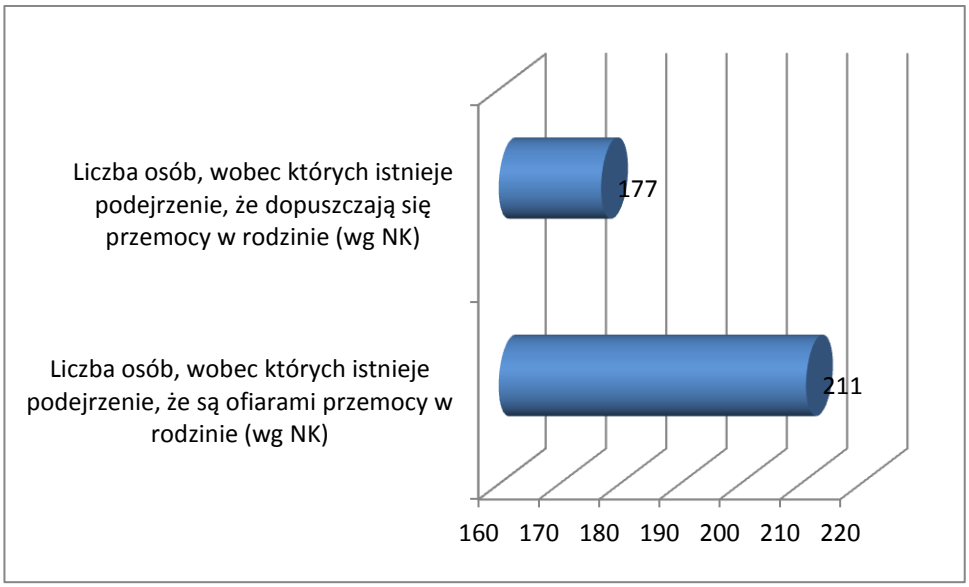

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KPP

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

10. Bezrobocie i rynek pracy

Poczucie bezpieczeństwa i stabilizacja każdej rodziny zależy przede wszystkim od pozycji na rynku pracy dorosłych jej członków oraz od warunków materialnych tej rodziny. Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego stopa bezrobocia dla powiatu nyskiego w 2014 roku wynosiła 16,8% i była niższa od stopy bezrobocia dla podregionu nyskiego (17,0%) i jest wyższa niż stopa w województwie opolskim (11,8%).

Wykres 10. Stopa bezrobocia rejestrowanego dla powiatów podregionu nyskiego i województwa opolskiego (2014)

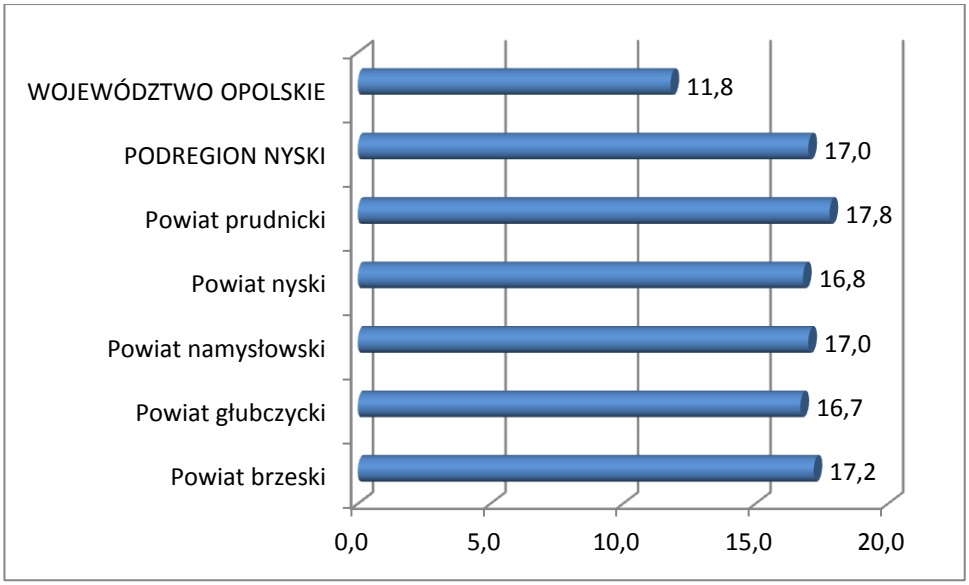

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Dane dotyczące powyższego rozdziału pochodzą z Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie i zostały podzielone wg kategorii i miejsca zamieszkania klientów PUP w latach 2012 i 2014 na terenie Gminy Nysa. Dane tego typu są więc danymi szczegółowymi, pozwalającymi na charakterystykę nie tylko cech klientów PUP lecz na pokazanie ich w przestrzennej dystrybucji – na mapach odsetkowych.

Analiza danych dotyczyła takich cech osób pozostających bez zatrudnienia, jak: grupy wiekowe, wykształcenie, czas pozostawania bez pracy.

Liczba bezrobotnych osób z terenu gminy wynosiła w 2012 roku 3835 osób i zmniejszyła się do 2826 w 2014 roku. Bezrobotni mieszkańcy Gminy w latach 2012 i 2014 stanowili 76 % ogółu bezrobotnych.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Wykres 11. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Nysie w latach 2012 i 2014

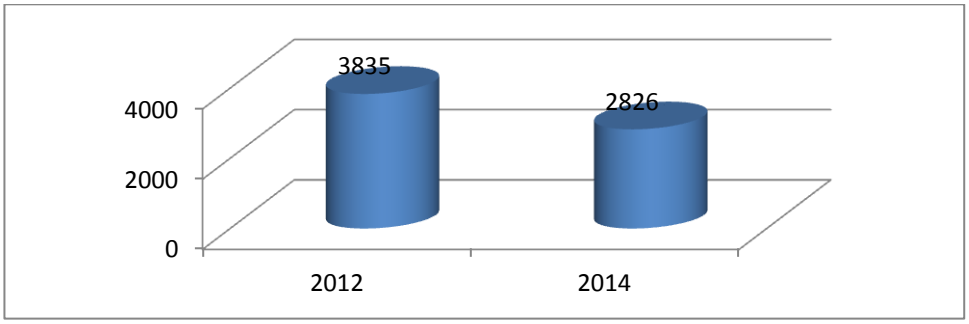

Źródło: opracowanie na podstawie danych PUP

W 2012 roku spośród miejscowości wiejskich, największą liczbę bezrobotnych posiadały wsie Goświnowice (2,7%), Biała Nyska (1,5%), Niwnica (1,5%), Koperniki (1,4%). W 2014 roku również na 1 miejscu pozostawały Goświnowice (2,9%), a kolejne miejsca zajęły: Kępnica (1,7%), Biała Nyska (1,7%), Hajduki Nyskie (1,4%) i Złotogłowice (1,4%).

Tabela 11. Udział procentowy osób bezrobotnych wg miejscowości w Gminie Nysa w latach 2012 i 2014

	2012 rok	2014 rok
Nysa	76,0	76,1
Biała Nyska	1,5	1,7
Domaszkowice	1,1	0,7
Głębinów	0,4	0,5
Goświnowice	2,7	2,9
Hajduki Nyskie	1,3	1,4
Hanuszów	0,3	0,4
Iława	0,8	0,5
Jędrzychów	1,2	1,3
Kępnica	1,3	1,7
Konradowa	0,3	0,3
Koperniki	1,4	1,2
Kubice	0,8	0,8
Lipowa	0,9	0,6
Morów	0,7	0,8
Niwnica	1,5	1,2
Podkamień	0,2	0,2
Przełęk	1,1	1,2
Radzikowice	0,8	0,7
Regulice	0,6	0,6
Rusocin	0,7	0,8
Sękowice	0,2	0,3

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Siestrzechowice	0,5	0,5
Skorochów	0,4	0,3
Wierzbięcice	1,2	1,0
Wyszków Śląski	0,8	0,7
Złotogłowice	1,1	1,4

Źródło: opracowanie na podstawie danych PUP

W podziale bezrobotnych mieszkańców gminy na czasookres pozostawania bez pracy, największy udział w badanych latach stanowili mieszkańcy pozostający w rejestrach urzędu pracy przez okres 1-3 miesięcy. Ogólny udział tej grupy w gminie wynosił 22,7% w 2012 roku i zwiększył się do 24,1% w 2014 roku. Z pośród wszystkich miejscowości w gminie, udział procentowy grupy bezrobotnych zarejestrowanych w okresie od 1 do 3 miesięcy, w 2012 roku był największy wśród mieszkańców: Rusocina (34,6%), Hanuszowa (30,8%), Iławy (28,1%), Siestrzechowic (27,8%), Niwnicy (27,6%) i Lipowej (27,3%). Z kolei w 2014 roku udziały ponad 40% tej grupy odnotowano wśród mieszkańców miejscowości: Głębinów (46,2%), Przełęk (40,0%), oraz nieco niższy w Kępnicy (38,8%).

Tabela 12. Bezrobotni mieszkańcy Gminy Nysa, zarejestrowani w PUP, wg czasu pozostawania bez pracy oraz miejscowości zamieszkania w 2012 roku

	do 1 m-ca		1-3 m-cy		3-6 m-cy		6-12 m-cy		12-24 m-ce		powyżej 24 m-cy	
Miejscowość	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
Nysa	263	9,1	670	23,1	578	19,9	583	20,1	571	19,7	236	8,1
Biała Nyska	7	11,9	9	15,3	16	27,1	10	16,9	11	18,6	6	10,2
Domaszkowice	5	11,6	11	25,6	5	11,6	10	23,3	7	16,3	5	11,6
Głębinów	0	0,0	3	18,8	5	31,3	1	6,3	5	31,3	2	12,5
Goświnowice	14	13,5	24	23,1	24	23,1	15	14,4	19	18,3	8	7,7
Hajduki Nyskie	7	14,3	10	20,4	12	24,5	7	14,3	10	20,4	3	6,1
Hanuszów	0	0,0	4	30,8	1	7,7	4	30,8	3	23,1	1	7,7
Iława	4	12,5	9	28,1	4	12,5	8	25,0	5	15,6	2	6,3
Jędrzychów	3	6,5	12	26,1	10	21,7	8	17,4	4	8,7	9	19,6
Kępnica	8	15,7	8	15,7	11	21,6	8	15,7	7	13,7	9	17,6
Konradowa	1	10,0	2	20,0	3	30,0	0	0,0	1	10,0	3	30,0
Koperniki	9	17,3	11	21,2	8	15,4	13	25,0	8	15,4	3	5,8
Kubice	5	16,1	6	19,4	6	19,4	6	19,4	7	22,6	1	3,2
Lipowa	3	9,1	9	27,3	5	15,2	6	18,2	4	12,1	6	18,2
Morów	2	7,4	3	11,1	7	25,9	8	29,6	3	11,1	4	14,8
Niwnica	4	6,9	16	27,6	9	15,5	13	22,4	11	19,0	5	8,6
Podkamień	2	33,3	1	16,7	2	33,3	0	0,0	1	16,7	0	0,0
Przełęk	3	7,0	10	23,3	8	18,6	7	16,3	10	23,3	5	11,6
Radzikowice	5	16,1	5	16,1	10	32,3	4	12,9	5	16,1	2	6,5

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Regulice	4	16,7	5	20,8	4	16,7	2	8,3	2	8,3	7	29,2
Rusocin	5	19,2	9	34,6	3	11,5	5	19,2	3	11,5	1	3,8
Sękowice	0	0,0	1	16,7	2	33,3	3	50,0	0	0,0	0	0,0
Siestrzechowice	1	5,6	5	27,8	7	38,9	1	5,6	3	16,7	1	5,6
Skorochów	4	23,5	3	17,6	2	11,8	1	5,9	7	41,2	0	0,0
Wierzbięcice	6	13,0	5	10,9	10	21,7	11	23,9	7	15,2	7	15,2
Wyszków Śląski	6	18,8	7	21,9	2	6,3	8	25,0	7	21,9	2	6,3
Złotogłowice	4	9,8	7	17,1	13	31,7	10	24,4	5	12,2	2	4,9
Razem gmina	375	9,8	865	22,7	767	20,1	752	19,7	726	19,0	330	8,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Tabela 13. Bezrobotni mieszkańcy Gminy Nysa, zarejestrowani w PUP, wg czasu pozostawania bez pracy oraz miejscowości zamieszkania w 2014 roku

	do 1 m-ca		1-3 m-cy		3-6 m-cy		6-12 m-cy		12-24 m-ce		powyżej 24 m-cy	
Miejscowość	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
Nysa	276	12,8	501	23,3	392	18,2	367	17,1	352	16,4	263	12,2
Biała Nyska	10	20,8	11	22,9	9	18,8	6	12,5	4	8,3	8	16,7
Domaszkowice	4	19,0	2	9,5	5	23,8	2	9,5	6	28,6	2	9,5
Głębinów	2	15,4	6	46,2	1	7,7	1	7,7	2	15,4	1	7,7
Goświnowice	14	16,9	22	26,5	20	24,1	10	12,0	8	9,6	9	10,8
Hajduki Nyskie	6	15,0	10	25,0	6	15,0	10	25,0	3	7,5	5	12,5
Hanuszów	0	0,0	1	8,3	1	8,3	4	33,3	4	33,3	2	16,7
Iława	1	6,7	3	20,0	1	6,7	3	20,0	4	26,7	3	20,0
Jędrzychów	7	19,4	7	19,4	5	13,9	5	13,9	9	25,0	3	8,3
Kępnica	7	14,3	19	38,8	6	12,2	8	16,3	3	6,1	6	12,2
Konradowa	0	0,0	2	25,0	0	0,0	1	12,5	2	25,0	3	37,5
Koperniki	4	11,4	12	34,3	10	28,6	3	8,6	4	11,4	2	5,7
Kubice	4	16,7	6	25,0	3	12,5	3	12,5	3	12,5	5	20,8
Lipowa	4	23,5	5	29,4	3	17,6	3	17,6	1	5,9	1	5,9
Morów	3	13,6	4	18,2	2	9,1	3	13,6	2	9,1	8	36,4
Niwnica	4	12,1	9	27,3	5	15,2	2	6,1	6	18,2	7	21,2
Podkamień	0	0,0	1	20,0	2	40,0	2	40,0	0	0,0	0	0,0
Przełęk	8	22,9	14	40,0	5	14,3	2	5,7	4	11,4	2	5,7
Radzikowice	4	21,1	6	31,6	3	15,8	3	15,8	0	0,0	3	15,8
Regulice	1	5,9	4	23,5	3	17,6	2	11,8	4	23,5	3	17,6
Rusocin	5	22,7	6	27,3	2	9,1	5	22,7	4	18,2	0	0,0
Sękowice	1	12,5	2	25,0	2	25,0	1	12,5	2	25,0	0	0,0
Siestrzechowice	4	26,7	5	33,3	2	13,3	1	6,7	2	13,3	1	6,7
Skorochów	1	12,5	2	25,0	1	12,5	0	0,0	2	25,0	2	25,0
Wierzbięcice	2	7,1	6	21,4	3	10,7	5	17,9	5	17,9	7	25,0
Wyszków Śląski	2	9,5	7	33,3	3	14,3	6	28,6	0	0,0	3	14,3
Złotogłowice	6	15,0	9	22,5	4	10,0	11	27,5	5	12,5	5	12,5
Gmina razem	380	13,5	682	24,1	499	17,7	469	16,6	441	15,6	354	12,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Zaobserwowano, zwiększający się udział osób będących w rejestrach PUP przez okres powyżej 24 miesięcy. Grupa osób długotrwale bezrobotnych stanowiła w 2012 roku

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

łącznie 8,7%, a w 2014 roku już 12,5%. Najwyższe udziały długotrwale bezrobotnych klientów PUP w 2012 roku odnotowano w miejscowościach: Konradowa (30,0%), Regulice (29,2%), Jędrzychów (19,6%), Lipowa (18,2%), Kępnica (17,6%). W 2014 roku największe udziały osób bezrobotnych wg miejscowości przedstawiały się w: Konradowej (37,5%), Morowie (36,4%), Wierzbięcicach (25,0%), Skorochowie (25,0%), Niwnicy (21,2%), Kubicach (20,8%).

Rejestrujące się osoby bezrobotne to głównie ludzie młodzi. W 2012 roku największy udział procentowy stanowiły osoby w przedziale wiekowym 25-34 lata stanowiąc 29,2%. Ich udział nieco zmniejszył się w 2014 roku stanowiąc 25,4%. Odnotowano również zwiększający się udział osób bezrobotnych w wieku 35-44 lata z 20,6% do 22,3% oraz grupy osób najstarszych tj. 60-64 lata z 6,1% do 6,4%. W grupie wiekowej 25-34 lata, w 2012 roku wg podziału na miejsce zamieszkania klientów PUP, największy udział odnotowano wśród mieszkańców: Regulice (45,8%), Wierzbięcice (39,1%), Siestrzechowice (38,9%), Biała Nyska (37,3%), Jędrzychów (37,0%). Z kolei w 2014 roku największe udziały tej grupy odnotowano: w Siestrzechowicach (66,7%), Iławie (53,3%, Regulicach (41,2%), Wierzbięcicach (35,7%) i Lipowej (35,5%).

Tabela 14. Bezrobotni mieszkańcy Gminy Nysa, zarejestrowani w PUP, wg wieku oraz miejscowości zamieszkania w 2012 roku

	18-24 lat		25-34 lat		35-44 lat		45-54 lat		55-59 lat		60-64 lat	
	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
Nysa	383	13,2	841	29,0	595	20,5	620	21,4	345	11,9	116	4,0
Biała Nyska	10	16,9	22	37,3	8	13,6	6	10,2	8	13,6	5	8,5
Domaszkowice	9	20,9	14	32,6	11	25,6	7	16,3	2	4,7	0	0
Głębinów	1	6,3	4	25,0	3	18,8	6	37,5	2	12,5	0	0
Goświnowice	13	12,5	31	29,8	26	25,0	15	14,4	17	16,3	2	1,9
Hajduki Nyskie	14	28,6	9	18,4	9	18,4	10	20,4	2	4,1	5	10,2
Hanuszów	3	23,1	3	23,1	4	30,8	1	7,7	1	7,7	1	7,7
Iława	9	28,1	11	34,4	4	12,5	4	12,5	3	9,4	1	3,1
Jędrzychów	5	10,9	17	37,0	10	21,7	9	19,6	4	8,7	1	2,2
Kępnica	7	13,7	17	33,3	9	17,6	10	19,6	7	13,7	1	2,0
Konradowa	4	40,0	1	10,0	2	20,0	1	10,0	2	20,0	0	0
Koperniki	13	25,0	10	19,2	11	21,2	14	26,9	3	5,8	1	1,9
Kubice	3	9,7	9	29,0	7	22,6	5	16,1	7	22,6	0	0
Lipowa	5	15,2	11	33,3	9	27,3	5	15,2	2	6,1	1	3,0
Morów	4	14,8	7	25,9	6	22,2	8	29,6	2	7,4	0	0
Niwnica	6	10,3	17	29,3	10	17,2	13	22,4	6	10,3	6	10,3
Podkamień	2	33,3	1	16,7	1	16,7	1	16,7	1	16,7	0	0
Przełęk	7	16,7	10	23,8	8	19,0	13	31,0	4	9,5	0	0
Radzikowice	7	22,6	4	12,9	10	32,3	5	16,1	1	3,2	4	12,9

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Regulice	3	12,5	11	45,8	8	33,3	0	0	2	8,3	0	0
Rusocin	0	0	8	30,8	7	26,9	6	23,1	5	19,2	0	0
Sękowice	1	16,7	1	16,7	1	16,7	2	33,3	1	16,7	0	0
Siestrzechowice	2	11,1	7	38,9	2	11,1	2	11,1	2	11,1	3	16,7
Skorochów	4	23,5	6	35,3	3	17,6	2	11,8	2	11,8	0	0
Wierzbięcice	7	15,2	18	39,1	5	10,9	13	28,3	1	2,2	2	4,3
Wyszków	4	12,5	10	31,3	6	18,8	6	18,8	4	12,5	2	6,3
Złotogłowice	6	14,6	12	29,3	12	29,3	5	12,2	2	4,9	4	9,8
Razem Gmina	532	14,0	1112	29,2	787	20,6	789	20,7	438	11,5	155	4,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Tabela 15. Bezrobotni mieszkańcy Gminy Nysa, zarejestrowani w PUP, wg wieku oraz miejscowości zamieszkania w 2014 roku

	18-24 lat		25-34 lat		35-44 lat		45-54 lat		55-59 lat		60-64 lat	
Miejscowość	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
Nysa	223	10,4	527	24,5	487	22,7	428	19,9	338	15,7	146	6,8
Biała Nyska	6	12,5	16	33,3	7	14,6	8	16,7	6	12,5	5	10,4
Domaszkowice	4	19,0	6	28,6	5	23,8	4	19,0	1	4,8	1	4,8
Głębinów	1	7,7	3	23,1	1	7,7	6	46,2	2	15,4	0	0
Goświnowice	9	10,8	22	26,5	19	22,9	10	12,0	18	21,7	5	6,0
Hajduki Nyskie	13	32,5	6	15,0	9	22,5	8	20,0	3	7,5	1	2,5
Hanuszów	0	0	4	33,3	1	8,3	4	33,3	3	25,0	0	0
Iława	2	13,3	8	53,3	1	6,7	2	13,3	1	6,7	1	6,7
Jędrzychów	4	11,1	7	19,4	9	25,0	11	30,6	4	11,1	1	2,8
Kępnica	7	14,3	15	30,6	8	16,3	10	20,4	6	12,2	3	6,1
Konradowa	0	0	2	25,0	3	37,5	1	12,5	2	25,0	0	0
Koperniki	6	17,1	11	31,4	7	20,0	9	25,7	2	5,7	0	0
Kubice	4	16,7	5	20,8	6	25,0	4	16,7	2	8,3	3	12,5
Lipowa	2	11,8	6	35,3	2	11,8	4	23,5	3	17,6	0	0
Morów	4	18,2	7	31,8	3	13,6	4	18,2	3	13,6	1	4,5
Niwnica	3	9,1	6	18,2	9	27,3	3	9,1	6	18,2	6	18,2
Podkamień	2	40,0	0	0	1	20,0	1	20,0	1	20,0	0	0
Przełęk	12	34,3	5	14,3	6	17,1	9	25,7	3	8,6	0	0
Radzikowice	1	5,3	6	31,6	8	42,1	3	15,8	0	0	1	5,3
Regulice	2	11,8	7	41,2	6	35,3	0	0	2	11,8	0	0
Rusocin	1	4,5	6	27,3	6	27,3	4	18,2	5	22,7	0	0
Sękowice	2	25,0	2	25,0	0	0	1	12,5	3	37,5	0	0
Siestrzechowice	0	0	10	66,7	2	13,3	0	0	2	13,3	1	6,7
Skorochów	1	12,5	2	25,0	4	50,0	0	0	1	12,5	0	0
Wierzbięcice	1	3,6	10	35,7	6	21,4	7	25,0	2	7,1	2	7,1
Wyszków Śląski	2	9,5	7	33,3	6	28,6	3	14,3	1	4,8	2	9,5
Złotogłowice	10	25,0	10	25,0	7	17,5	7	17,5	3	7,5	3	7,5
Gmina Nysa	322	11,4	716	25,4	629	22,3	551	19,5	423	15,0	182	6,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Mapa 5. Udział procentowy długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, będących mieszkańcami Gminy Nysa (2014)

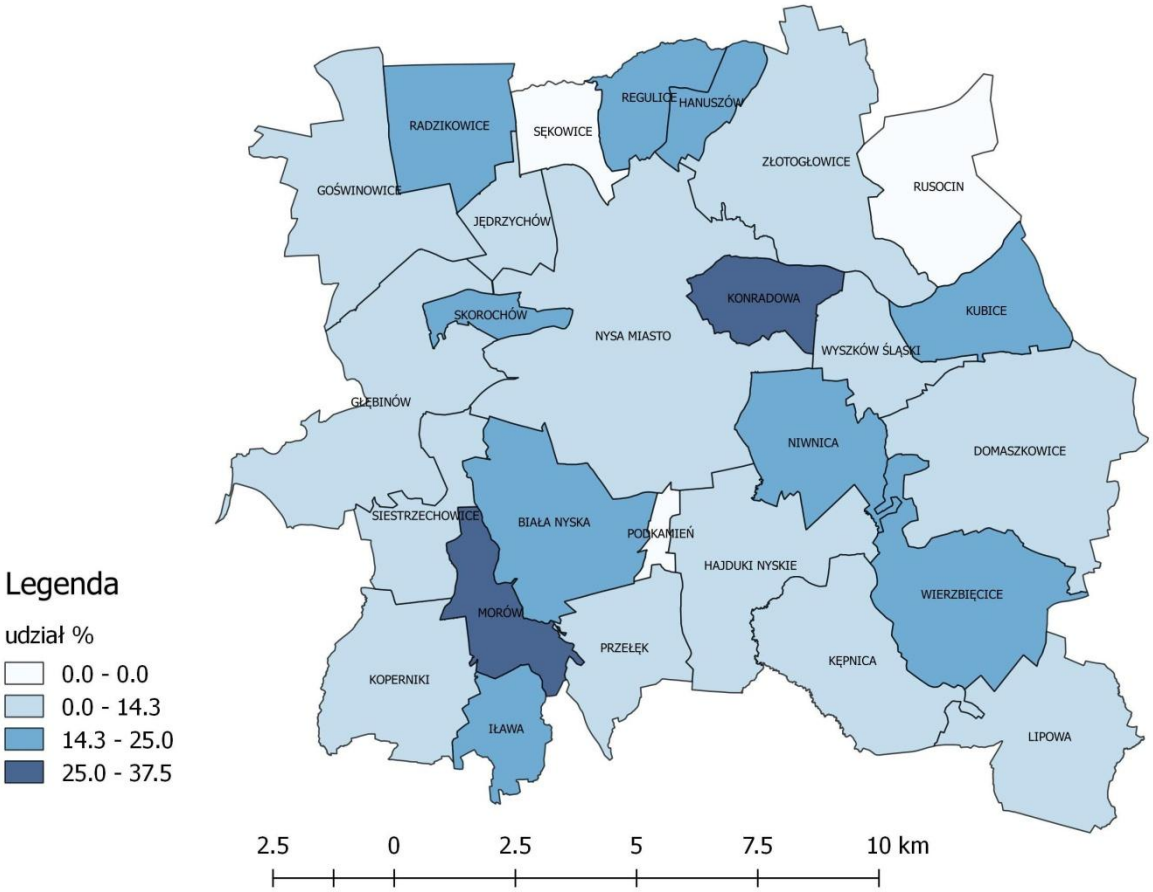

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Nie bez znaczenia dla osoby bezrobotnej pozostaje kwestia wykształcenia. W 2012 roku osoby bezrobotne najczęściej legitymowały się wykształceniem zasadniczym zawodowym, stanowiąc 27,1% ogółu. W 2014 roku udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym zmniejszył się do 25,9%. Odnotowano duży udział osób bezrobotnych posiadających wykształcenie gimnazjalne i niższe tj. w 2012 roku 26,9% i zwiększenie się do 27,2% w 2014 roku.

Wg miejscowości zamieszkania osób bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym największy udział procentowy takich osób zamieszkiwało w 2012 roku Podkamień (50,0%), Sękowice (50,0%), Wyszków Śląski (44,1%), Głębinów (37,5%), Morów (36,7%), Iława (36,7%), a w 2014 roku: Kubice (52,0%), Wyszków Śląski (42,9%), Koperniki (41,5%), Goświnowice (39,8%), Wierzbięcice (37,5%).

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Tabela 16. Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wg wykształcenia i miejsca zamieszkania w Gminie Nysa (2012)

	wyższe		policealne i średnie zawodowe		średnie ogólnokształcące		zasadnicze zawodowe		gimnazjalne i poniżej	
	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
Nysa	444	13,5	697	21,2	279	8,5	762	23,2	719	21,9
Biała Nyska	5	7,8	13	20,3	8	12,5	19	29,7	14	21,9
Domaszkowice	1	2,0	10	20,0	5	10,0	13	26,0	14	28,0
Głębinów	2	12,5	3	18,8	1	6,3	6	37,5	4	25,0
Goświnowice	2	1,6	24	19,5	7	5,7	34	27,6	37	30,1
Hajduki Nyskie	3	5,6	13	24,1	1	1,9	16	29,6	16	29,6
Hanuszów	1	7,7	2	15,4	1	7,7	2	15,4	7	53,8
Iława	3	8,3	3	8,3	2	5,6	13	36,1	11	30,6
Jędrzychów	7	13,7	15	29,4	6	11,8	11	21,6	7	13,7
Kępnica	3	5,7	5	9,4	5	9,4	16	30,2	22	41,5
Konradowa	0	0	1	10,0	3	30,0	1	10,0	5	50,0
Koperniki	3	4,9	7	11,5	3	4,9	21	34,4	18	29,5
Kubice	4	11,4	9	25,7	1	2,9	8	22,9	9	25,7
Lipowa	2	5,3	10	26,3	2	5,3	2	5,3	17	44,7
Morów	4	13,3	4	13,3	1	3,3	11	36,7	7	23,3
Niwnica	9	14,1	12	18,8	6	9,4	17	26,6	14	21,9
Podkamień	0	0	0	0	0	0	3	50,0	3	50,0
Przełęk	3	6,3	10	20,8	1	2,1	9	18,8	20	41,7
Radzikowice	0	0	7	21,9	2	6,3	10	31,3	12	37,5
Regulice	2	6,9	6	20,7	3	10,3	6	20,7	7	24,1
Rusocin	1	3,4	7	24,1	1	3,4	7	24,1	10	34,5
Sękowice	0	0	1	12,5	0	0	4	50,0	1	12,5
Siestrzechowice	0	0	0	0	0	0	6	31,6	12	63,2
Skorochów	5	27,8	8	44,4	2	11,1	2	11,1	-	-
Wierzbięcice	3	6,1	11	22,4	3	6,1	13	26,5	16	32,7
Wyszków Śląski	2	5,9	4	11,8	2	5,9	15	44,1	9	26,5
Złotogłowice	6	12,5	7	14,6	7	14,6	7	14,6	14	29,2
Razem gmina	515	13,5	889	23,3	352	9,2	1 034	27,1	1 025	26,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Tabela 17. Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wg wykształcenia i miejsca zamieszkania w Gminie Nysa (2014)

	wyższe		policealne i średnie zawodowe		średnie ogólnokształcące		zasadnicze zawodowe		gimnazjalne i poniżej	
	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
Nysa	348	13,9	517	20,6	210	8,4	522	20,8	554	22,1
Biała Nyska	5	9,1	10	18,2	8	14,5	12	21,8	13	23,6
Domaszkowice	0	0	5	20,0	2	8,0	9	36,0	5	20,0
Głębinów	2	13,3	6	40,0	1	6,7	2	13,3	2	13,3
Goświnowice	8	8,6	11	11,8	7	7,5	37	39,8	20	21,5

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Hajduki Nyskie	0	0	6	13,3	2	4,4	12	26,7	20	44,4
Hanuszów	2	13,3	2	13,3	1	6,7	2	13,3	5	33,3
Iława	1	5,6	2	11,1	0	0	5	27,8	7	38,9
Jędrzychów	6	14,6	11	26,8	4	9,8	8	19,5	7	17,1
Kępnica	0	0	10	18,5	2	3,7	15	27,8	22	40,7
Konradowa	0	0	4	50,0	1	12,5	2	25,0	1	12,5
Koperniki	2	4,9	3	7,3	1	2,4	17	41,5	12	29,3
Kubice	1	4,0	3	12,0	2	8,0	13	52,0	5	20,0
Lipowa	2	8,3	4	16,7	2	8,3	1	4,2	8	33,3
Morów	3	12,0	5	20,0	1	4,0	7	28,0	6	24,0
Niwnica	6	16,7	9	25,0	3	8,3	7	19,4	8	22,2
Podkamień	0	0	1	16,7	0	0	1	16,7	3	50,0
Przełęk	2	4,8	12	28,6	1	2,4	10	23,8	10	23,8
Radzikowice	2	10,5	4	21,1	2	10,5	4	21,1	7	36,8
Regulice	2	10,5	5	26,3	2	10,5	2	10,5	6	31,6
Rusocin	0	0	5	19,2	4	15,4	7	26,9	6	23,1
Sękowice	1	10,0	2	20,0	1	10,0	3	30,0	1	10,0
Siestrzechowice	2	11,8	2	11,8	0	0	3	17,6	8	47,1
Skorochów	2	25,0	3	37,5	1	12,5	2	25,0	0	0
Wierzbięcice	1	3,1	4	12,5	0	0	12	37,5	11	34,4
Wyszków Śląski	2	9,5	3	14,3	3	14,3	9	42,9	4	19,0
Złotogłowice	5	10,4	7	14,6	3	6,3	9	18,8	16	33,3
Razem gmina	405	14,3	656	23,2	264	9,3	733	25,9	767	27,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Mapa 6. Udział procentowy osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z wykształceniem zasadniczym zawodowym będących mieszkańcami Gminy Nysa (2014)

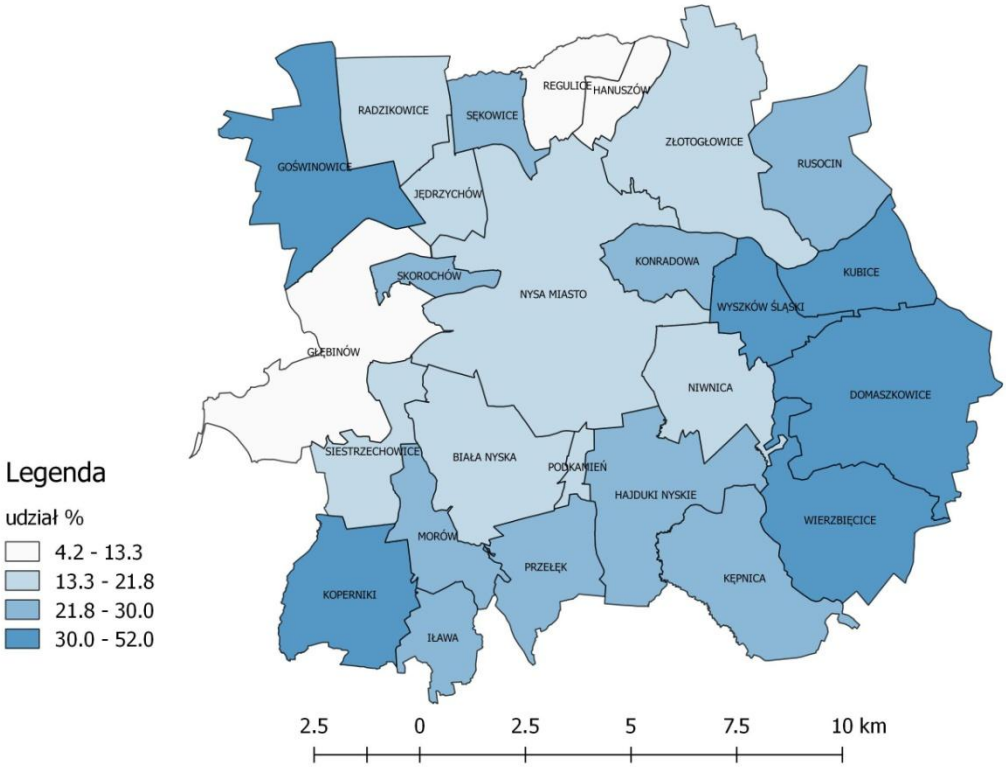

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Mapa 7. Udział procentowy osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z wykształceniem gimnazjalnym i niższym będących mieszkańcami Gminy Nysa (2014)

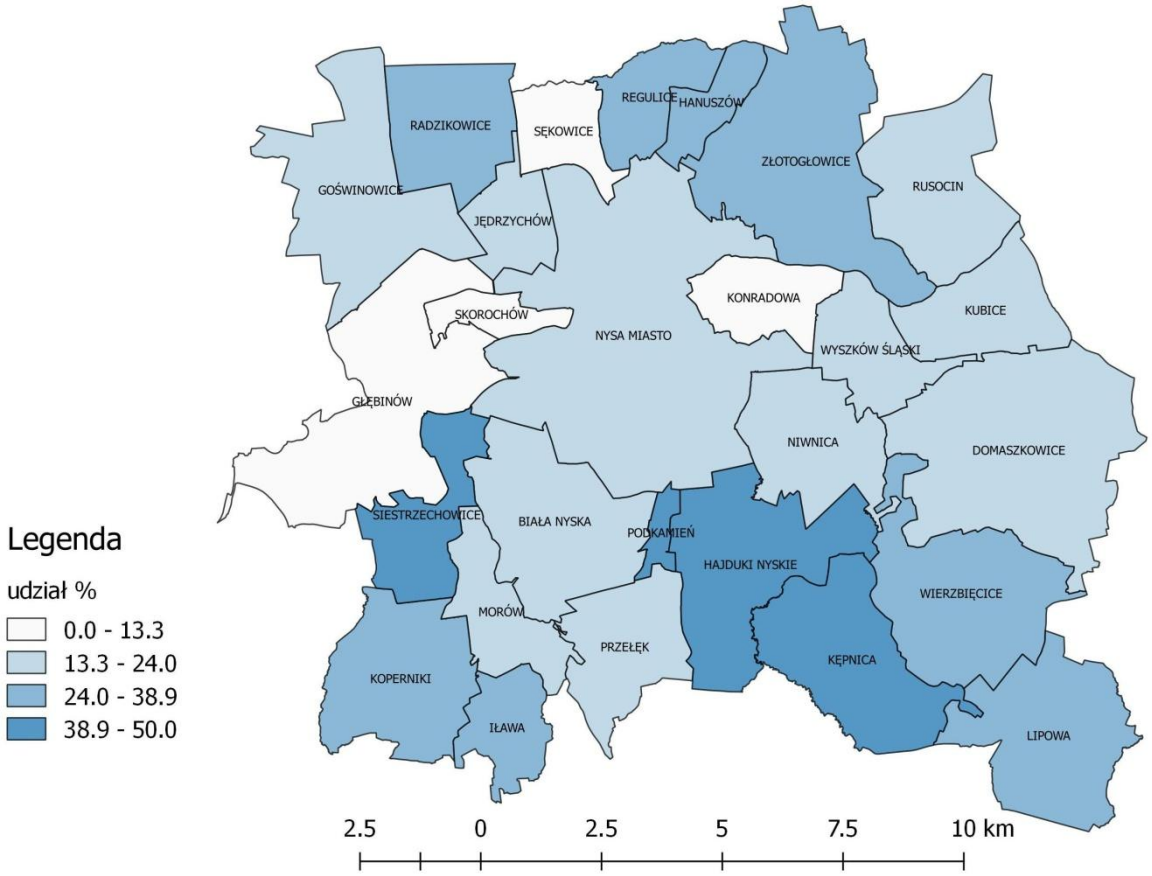

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Szkolenia dla osób bezrobotnych

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Nysie zorganizował 8 szkoleń grupowych, 117 szkoleń indywidualnych oraz 10 szkoleń w ramach bonów szkoleniowych. Na szkolenie skierowano łącznie 209 osób bezrobotnych w ramach środków z Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (m in. EFS POWER, EFS RPO WO, Programy specjalne: „Czas na aktywność", „Aktywni na nowo", „Młodzi na rynku pracy").

Uczestnicy szkoleń to głównie osoby młode w wieku 25-34 lata, stanowiący 33% ogółu wszystkich uczestników. 25% stanowiły osoby w wieku 45 lat i więcej, a 22% osoby w wieku 35-44 lat. Największą grupę osób przeszkolonych stanowili uczestnicy

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

z wykształceniem średnim i policealnym tj. 45%, a kolejną z wykształceniem zawodowym tj. 24%. Osoby z wykształceniem wyższym stanowiły zaledwie 10% uczestników.
W 2015 roku wskaźnik efektywności zatrudnieniowej (po ukończeniu szkolenia) wyniósł 51%.[8]

W 2015 roku PUP w Nysie zawarł 69 umów dotyczących finansowania działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników w ramach środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Wsparciem objęto 455 osób pracujących.
PUP zorganizował również 4 edycje szkolenia z zakresu „szukam pracy mające na celu teoretyczne i praktyczne przygotowanie osób bezrobotnych do aktywnego poszukiwania pracy i podjęcia zatrudnienia. Szkoleniem objęto 43 osoby bezrobotne, z czego 15 osób podjęło zatrudnienie do 3 miesięcy po zakończeniu szkolenia (efektywność 35%). [9]

Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych łączy wiedzę z zakresu popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodów. Do zawodów deficytowych w 2015 roku na obszarze powiatu nyskiego zaliczamy: organizatorów konferencji i imprez, robotników przemysłowych i rzemieślników, pracowników bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej, operatorów urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych, kierowników w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych, układaczy towarów na półkach, projektantów i administratorów baz danych, opiekunów osób starszych i niepełnosprawnych, asystentów osoby niepełnosprawnej, operatorów maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych, projektantów grafiki i multimediów, farmaceutów specjalistów, takielarzy i monterów konstrukcji liniowych, pracowników sprzedaży i pokrewnych, specjalistów do spraw sprzedaży, pozostałych pracowników zajmujących się sprzątaniem oraz asystentów nauczycieli.

[8] Wskaźnik efektywności zawodowej liczony jest jako stosunek osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie do 3 miesięcy po jego ukończeniu do liczby osób, które z wynikiem pozytywnym ukończyły szkolenie
[9] Opracowano na podstawie sprawozdania" „Analiza skuteczności i efektywności zorganizowanych szkoleń w 2015 roku". PUP w Nysie

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Oferty pracy

Liczba ofert pracy wpływających do PUP w Nysie spadła w 2014 roku w porównaniu do roku poprzedniego o 642 oferty. Łączna liczba ofert pracy, która wpłynęła do PUP wynosiła 5 681. Najwięcej zgłoszonych ofert odnotowano w zawodzie „robotnik gospodarczy", a następnie: sprzedawca, magazynier, operator urządzeń do produkcji cukierniczych, technik prac biurowych, pozostali pracownicy obsługi biurowej, meliorant, operator maszyn i urządzeń do produkcji okien, sprzątaczka biurowa, kucharz.

PUP w Nysie organizuje Giełdy Pracy, które są wykorzystywane jako element szybkiej i sprawnej realizacji ofert pracy. W 2015 roku zorganizowano 130 giełd pracy.

Realizowane projekty i programy

W ramach środków Unii Europejskiej, Powiatowy Urząd Pracy w 2015 roku realizował projekty takie jak np. : „Zdobywcy rynku" (POKL, 38 osób), „Uwierz w siebie" (POKL, Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznych), „Schematom Stop! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy-pilotaż" (POKL, 10 rodzin), „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie nyskim (PO POWER, 349 osób), „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w tym zwłaszcza znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w powiecie nyskim (RPO, 573 osoby).

Realizowane były również programy specjalne w ramach środków Funduszu Pracy oraz programy w ramach środków pozyskanych z rezerwy MPiPS, np. „Młodzi na rynku pracy", „Nowe szanse", „Trend na pracę", „Nowe horyzonty", dla różnych grup wiekowych.

PUP w Nysie realizował Program Aktywizacji i Integracji (PAI), dla osób bezrobotnych z III profilem, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujących kontrakt socjalny. Realizacja PAI ma na celu rozwinięcie umiejętności/kompetencji społecznych oraz powrót do aktywności społecznej i zawodowej uczestników. W programie w I cyklu wzięło udział 157 osób, w II cyklu 73 osoby. Po zakończeniu udziału w PAI, 20 osób podjęło zatrudnienie.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Realizowano również program pilotażowy „Współpraca dla pracy", określający zasady współpracy Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nysie na rzecz integracji usług skierowanych do wspólnych klientów, w celu efektywnego wydatkowania środków publicznych. Uczestnicy programu to 60 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, korzystających jednocześnie ze świadczeń pieniężnych OPS w Nysie. [10]

Badania i analizy

W 2013 roku na terenie powiatu przeprowadzono badanie, którego celem było zebranie dokładnych danych dotyczących sytuacji osób bezrobotnych w obliczu wymagań jakie stawia dzisiejsza sytuacja ekonomiczna w powiecie nyskim, z określeniem barier uniemożliwiającym im powrót na rynek pracy. Zbadano łącznie 908 osób, w tym długotrwale bezrobotnych, powyżej 50 roku życia oraz do 30 roku życia. [11]

Również w 2013 roku przeprowadzono badania ankietowe wśród przedsiębiorców z terenu powiatu nyskiego. Określono bariery uniemożliwiające przedsiębiorcom tworzenie nowych miejsc pracy oraz poznano och subiektywne spojrzenie na własną sytuację w obliczu wymagań jakie stawiała ówczesna sytuacja ekonomiczna i rynek pracy w powiecie nyskim. Wielkość próby badawczej wyniosła 250 osób.

Innym badaniem w 2013 roku objęto również młodzież szkolną, w celu zbadania planów i aspiracji – zarówno edukacyjnych jak i zawodowych – uczniów ostatnich klas ponadgimnazjalnych z terenu powiatu nyskiego oraz stopnia ich przygotowania do wejścia na rynek pracy. Badaniem objęto 500 uczniów, w 10 szkołach z terenu powiatu. Określono między innymi: motywy wyboru szkoły, jakość zajęć praktycznych, plany po zakończeniu szkoły (zawodowe lub edukacyjne), doświadczenia zawodowe uczniów, ocena własnych kompetencji w zakresie poszukiwania pracy, oczekiwania i możliwości dotyczące przyszłej pracy oraz zainteresowania uczestnictwem w programach umożliwiających nabycie doświadczenia zawodowego. [12]

---

[10] opracowano na podstawie: Raport z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie za 2015 rok"

[11] opracowano na podstawie: Bariery i problemy lokalnego rynku pracy oraz zapotrzebowanie na kwalifikacje i umiejętności - analiza oparta na badaniach ankietowych przeprowadzonych wśród osób bezrobotnych z terenu powiatu nyskiego

[12] opracowano na podstawie: Plany zawodowe i oczekiwania uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu nyskiego

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

11. Sytuacja osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne wymagają szczególnej uwagi i interwencji ze strony pomocy społecznej. Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, niepełnosprawnością nazwiemy trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Od 1 września 1997 roku obowiązują dwa rodzaje orzecznictwa:

1) Orzecznictwo do celów pozarentowych – prowadzone przez Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.
2) Orzecznictwo o niezdolności do pracy do celów rentowych - prowadzone przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nysie działa na podstawie poniższych ustaw i rozporządzeń:

- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.
- Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydaje orzeczenia o stopniach niepełnosprawności oraz o wskazaniach do ulg i uprawnień. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej, rozróżnia się trzy stopnie niepełnosprawności:

1) Znaczny – zalicza się do niego osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.
2) Umiarkowany – zalicza się do niego osobę o naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych

3) Lekki – zalicza się do niego osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych, z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych, dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną, o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. Nr 139, poz. 1328, ze zm.) rozróżnia się symbole przyczyny niepełnosprawności:

- 01-U – upośledzenie umysłowe,
- 02-P – choroby psychiczne,
- 03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
- 04-O – choroby narządu wzroku,
- 05-R – upośledzenie narządu ruchu,
- 06-E – epilepsja,
- 07-S – choroby układu oddechowego i krążenia,
- 08-T – choroby układu pokarmowego,
- 09-M – choroby układu moczowo-płciowego,
- 10-N – choroby neurologiczne,
- 11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,
- 12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej dziecka.[13]

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nysie przekazał dane za 2014 rok na temat liczby wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia orzekanych osób po 16 roku życia i do 16 roku życia zamieszkałych na terenie Gminy Nysa.

Wg danych, ogólna liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wynosiła 1292. Liczba ta stanowiła 51,3% ogółu wydanych orzeczeń w powiecie. Drugą gminą w powiecie pod względem liczby wydanych orzeczeń była Gmina Głuchołazy, w której niepełnosprawni stanowili 18,1% ogółu niepełnosprawnych.

Tabela 18. Wydane orzeczenia o niepełnosprawności wśród osób powyżej 16 roku życia na terenie powiatu nyskiego wg gmin w 2014 roku

Gmina	Liczba orzeczeń	%
Głuchołazy	457	18,1
Kamiennik	41	1,6
Korfantów	117	4,6
Łambinowice	137	5,4
Nysa	1292	51,3
Otmuchów	153	6,1
Paczków	200	7,9
Pakosławice	59	2,3
Skoroszyce	64	2,5
Razem powiat	2520	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W Gminie Nysa najliczniejszą okazała się grupa osób z niepełnosprawnością narządów ruchu stanowiąca 32,2% ogółu. 17,3% wydanych orzeczeń wiązało się z chorobami układu oddechowego i krążenia, a 13,5% z chorobami neurologicznymi.

Wg płci, zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn najwięcej orzeczeń wydano w związku z niepełnosprawnością ruchową. Większy odsetek mężczyzn (w porównaniu

[13] http://www.niepelnosprawni.gov.pl. Data odwiedzin: 15.03.2016r.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

z kobietami) odnotowano wśród osób z chorobami układu oddechowego i krążenia. Z kolei większy odsetek kobiet (w porównaniu z płcią męską) odnotowano z chorobami układu moczowo – płciowego. Procentowy udział mężczyzn zaliczonych do stopnia niepełnosprawności wynosił 50,3% i był nieco wyższy od udziału procentowego kobiet.

Mapa 8. Wydane orzeczenia o niepełnosprawności wśród osób powyżej 16 roku życia na terenie powiatu nyskiego w 2014 roku wg gmin

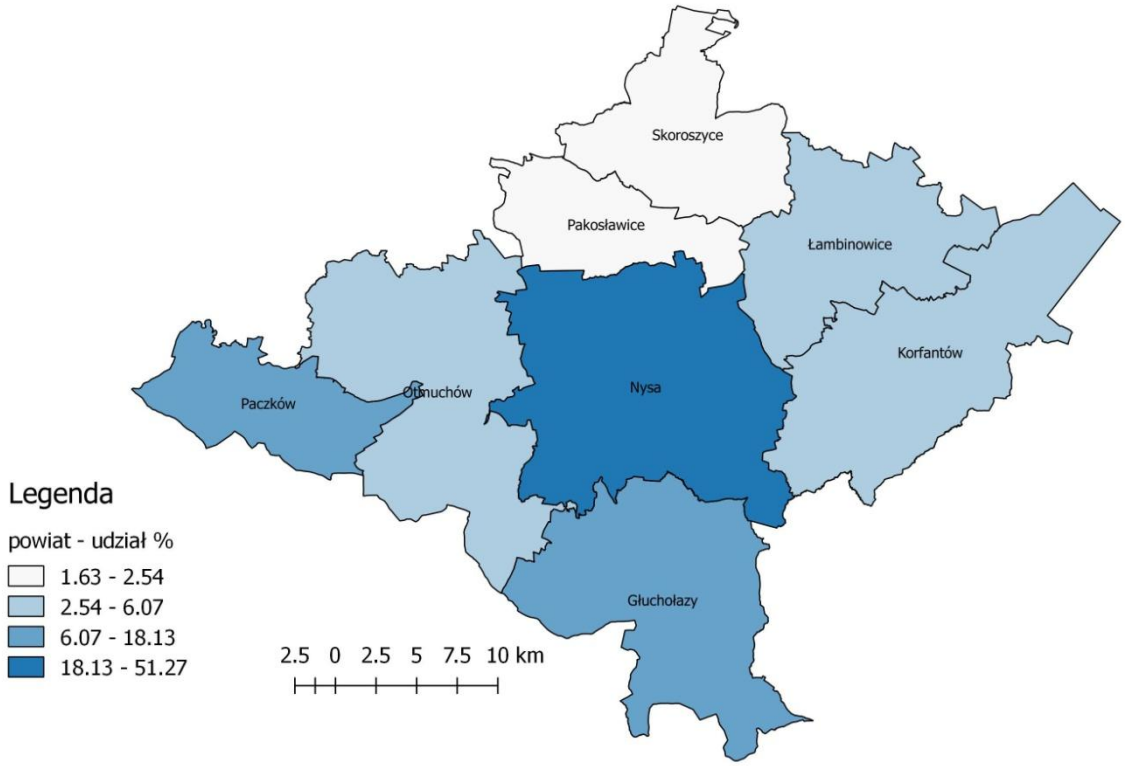

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Tabela 19. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności i płci na terenie Gminy Nysa (2014)

symbole	Płeć					
	Kobieta	%	Mężczyzna	%	razem	%
01-U	4	0,6	8	1,2	12	0,9
02-P	60	9,3	52	8,0	112	8,7
03-L	24	3,7	25	3,8	49	3,8
04-O	28	4,4	24	3,7	52	4,0
05-R	204	31,8	212	32,6	416	32,2
06-E	10	1,6	12	1,8	22	1,7
07-S	93	14,5	131	20,2	224	17,3

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

08-T	29	4,5	27	4,2	56	4,3
09-M	67	10,4	22	3,4	89	6,9
10-N	85	13,2	90	13,8	175	13,5
11-I	38	5,9	45	6,9	83	6,4
12-C	0	0,0	2	0,3	2	0,2
RAZEM	642	100,0	650	100,0	1292	100,0
	49,7%		50,3%		100%	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W 2014 roku największą grupę reprezentowały osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności stanowiąc 52,6% ogółu. Przyznanie osobom tego stopnia niepełnosprawności wiązało się głównie z chorobami narządów ruchu (35,7%), chorobami układu oddechowego i krążenia (20,0%), chorobami neurologicznymi (10,9%) i chorobami psychicznymi (7,6%).

Wśród grupy osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (łącznie 23,5%), najczęstszą przyczyną przyznania osobom tego stopnia były choroby neurologiczne (27,0%), a w dalszej kolejności upośledzenia narządów ruchu (14,1%), choroby układu moczowo – płciowego (13,5%) i choroby psychiczne (11,8%).

W badanym roku lekki stopień przyznawano głównie ze względu na choroby narządu ruchu, stanowiąc ponad 42% ogółu. W dalszej kolejności lekki stopień przyznano ze względu na występujące choroby układu oddechowego i krążenia (17,2%).

Tabela 20. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności w Gminie Nysa (2014)

symbole	Stopień niepełnosprawności					
	znaczny		umiarkowany		lekki	
	l. osób	%	l. osób	%	l. osób	%
01-U	6	2,0	5	0,7	1	0,3
02-P	36	11,8	52	7,6	24	7,8
03-L	10	3,3	20	2,9	19	6,2
04-O	11	3,6	19	2,8	22	7,1
05-R	43	14,1	243	35,7	130	42,2
06-E	3	1,0	15	2,2	4	1,3
07-S	35	11,5	136	20,0	53	17,2
08-T	16	5,3	25	3,7	15	4,9
09-M	41	13,5	41	6,0	7	2,3
10-N	82	27,0	74	10,9	19	6,2
11-I	19	6,3	50	7,4	14	4,5
12-C	2	0,7	0	0,0	0	0,0
RAZEM	304	100,0	680	100,0	308	100,0

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

% ogółu	23,5	52,6	23,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Kolejną dokonaną analizą jest podział klientów Powiatowego Zespołu ze względu na wiek oraz symbol niepełnosprawności. W 2014 roku najliczniejszą okazała się grupa osób w wieku powyżej 60 lat, stanowiąc ponad połowę ogółu niepełnosprawnych (50,2%). Stopień niepełnosprawności przyznawany był w tej grupie głównie ze względu na występujące choroby narządów ruchu (34,3%), choroby układu oddechowego i krążenia (19,6%) i choroby neurologiczne (15,6%). Podobną tendencję zaobserwowano w grupie osób w wieku 41-60 lat oraz 16-25 lat. Z kolei dominującą przyczyną przyznania stopnia niepełnosprawności wśród osób w wieku 26-40 lat były choroby psychiczne (26,6%) i choroby narządów ruchu (25,7%).

Tabela 21. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności i wieku w Gminie Nysa (2014)

symbole	wiek							
	16-25 lat		26-40 lat		41-60 lat		60 lat i więcej	
	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
01-U	7	8,1	2	1,8	2	0,4	1	0,2
02-P	5	5,8	29	26,6	46	10,2	32	4,9
03-L	5	5,8	4	3,7	12	2,7	28	4,3
04-O	7	8,1	2	1,8	20	4,5	23	3,5
05-R	16	18,6	28	25,7	150	33,4	222	34,3
06-E	6	7,0	5	4,6	6	1,3	5	0,8
07-S	12	14,0	12	11,0	73	16,3	127	19,6
08-T	5	5,8	4	3,7	28	6,2	19	2,9
09-M	4	4,7	3	2,8	35	7,8	47	7,3
10-N	11	12,8	14	12,8	49	10,9	101	15,6
11-I	6	7,0	6	5,5	28	6,2	43	6,6
12-C	2	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
RAZEM	86	100,0	109	100,0	449	100,0	648	100,0
% ogółu	6,7		8,4		34,8		50,2	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Wykształcenie osób niepełnosprawnych to kolejna cecha, którą poddano analizie. Najwięcej orzeczeń w 2014 roku przyznano osobom z wykształceniem średnim. Ich udział wyniósł 34,4%. Osoby niepełnosprawne z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 26,7%.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Tabela 22. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności i wykształcenia w Gminie Nysa (2014)

symbole	Wykształcenie									
	poniżej podstawowego		podstawowe		zasadnicze zawodowe		średnie		wyższe	
	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
01-U	5	6,3	5	1,7	0	0,0	0	0,0	2	1,4
02-P	6	7,6	36	12,6	26	7,5	39	8,8	5	3,6
03-L	3	3,8	14	4,9	15	4,3	15	3,4	2	1,4
04-O	2	2,5	16	5,6	11	3,2	17	3,8	6	4,3
05-R	22	27,8	55	19,2	126	36,5	161	36,3	52	37,7
06-E	3	3,8	7	2,4	3	0,9	6	1,4	3	2,2
07-S	12	15,2	60	21,0	60	17,4	70	15,8	22	15,9
08-T	5	6,3	11	3,8	22	6,4	16	3,6	2	1,4
09-M	4	5,1	15	5,2	14	4,1	42	9,5	14	10,1
10-N	12	15,2	42	14,7	49	14,2	49	11,0	23	16,7
11-I	3	3,8	25	8,7	19	5,5	29	6,5	7	5,1
12-C	2	2,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
RAZEM	79	100,0	286	100,0	345	100,0	444	100,0	138	100,0
% ogółem	6,1		22,1		26,7		34,4		10,7	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nysie przekazał dane statystyczne na temat wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób do 16 roku życia, zamieszkałych na obszarze gminy. Liczba wydanych orzeczeń dla w/w grupy osób wynosiła w 2014 roku 126, w tym 64,3% stanowili chłopcy, a 35,7% dziewczęta.

Uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Nysa wiązało się głównie z chorobami układu oddechowego i krążenia (26,2%) oraz w mniejszym stopniu z chorobami narządów ruchu (15,1%) oraz innymi chorobami określonymi symbolem 11-I (14,3%).

Tabela 23. Orzeczenia o niepełnosprawności osób do 16 roku życia z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności i płci na terenie Gminy Nysa (2014)

symbol	dziewczęta		chłopcy		razem	
	L.osób	%	L.osób	%	L.osób	%
01-U	0	0,0	2	2,4	2	1,6
02-P	0	0,0	2	2,4	2	1,6
03-L	3	6,7	7	8,5	10	7,9
04-O	4	8,9	4	4,9	8	6,3
05-R	7	15,6	12	14,6	19	15,1
06-E	3	6,7	2	2,4	5	4,0

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

07-S	9	20,0	24	29,3	33	26,2
08-T	0	0,0	3	3,7	3	2,4
09-M	2	4,4	1	1,2	3	2,4
10-N	9	20,0	5	6,1	14	11,1
11-I	5	11,1	4	4,9	9	7,1
12-C	3	6,7	15	18,3	18	14,3
RAZEM	45	100,0	81	98,8	126	100,0
% ogółem	35,7		64,3		100	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Z analizy danych wynika, iż w badanym roku największą grupą osób młodych były osoby w przedziale wiekowym do 3 lat, stanowiące 36,5%. Wśród tej grupy główną przyczyną przyznania niepełnosprawności były choroby układu oddechowego i krążenia (30,4%). Również w grupie osób w wieku 4-7 la dominował ten symbol (33,3%). Dzieci i młodzież w wieku 8-16 lat stanowiły 34,9% ogółu niepełnosprawnych do 16 roku życia. Wśród tej grupy dominującą przyczyną przyznania niepełnosprawności były całościowe zaburzenia rozwojowe (20,5%).

Tabela 24. Orzeczenia o niepełnosprawności osób do 16 roku życia z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności i wieku na terenie Gminy Nysa (2014)

symbol	0-3 lat		4-7 lat		8-16 lat	
	L.B	%	L.B	%	L.B	%
01-U	0	0,0	1	2,8	1	2,3
02-P	0	0,0	1	2,8	1	2,3
03-L	5	10,9	3	8,3	2	4,5
04-O	0	0,0	1	2,8	7	15,9
05-R	8	17,4	5	13,9	6	13,6
06-E	0	0,0	2	5,6	3	6,8
07-S	14	30,4	12	33,3	7	15,9
08-T	3	6,5	0	0,0	0	0,0
09-M	1	2,2	2	5,6	0	0,0
10-N	8	17,4	3	8,3	3	6,8
11-I	1	2,2	3	8,3	5	11,4
12-C	6	13,0	3	8,3	9	20,5
RAZEM	46	100,0	36	100,0	44	100,0
% ogółem	36,5		28,6		34,9	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

12. Przemoc w rodzinie

Na podstawie art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przez przemoc w rodzinie należy rozumieć powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Zjawisko przemocy w rodzinie ma charakter złożony i rozpatrywane jest zarówno w aspekcie, prawnym, psychologicznym jak i społecznym.

Skuteczna pomoc w walce z przemocą jest trudna, zwłaszcza w przypadku przemocy w rodzinie, ponieważ wymaga przełamywania stereotypów u osób bezpośrednio dotkniętych problemem oraz jego otoczenia jak również nierzadko przedstawicieli instytucji zaangażowanych w pomoc.

Dane dotyczące niniejszego rozdziału zostały zaczerpnięte z rocznego sprawozdania z działalności OPS w Nysie za 2014 rok.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie realizując zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy, w różnych jej formach współpracuje z Policją, placówkami oświatowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami ochrony zdrowia, Prokuraturą.

W celu realizacji zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Nysa uruchomiono gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i jego grup roboczych.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty".

W okresie sprawozdawczym do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło 170 „Niebieskich Kart", z tego:

-143 z Komendy Powiatowej Policji w Nysie,

- 20 z OPS w Nysie,

- 4 z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nysie,

- 1 z Oświaty w Nysie,

- 2 ze Służby Zdrowia w Nysie.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

W związku z tym utworzono 170 grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Na posiedzeniach grup roboczych wypełniono 110 formularzy „Niebieskich kart - C" z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz 70 formularzy „Niebieskich Kart- D" z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Tabela 25. Prace Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Nysa w 2014 roku

Liczba zebrań Zespołu Interdyscyplinarnego	4
Liczba prowadzonych procedur Niebieskich Kart - A	170
Liczba powołanych grup roboczych	170
Liczba zakończonych spraw z 2013 roku	60
Liczba zawiadomień skierowanych przez OPS na Policję/Prokuraturę	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Nysie

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

13. Problem alkoholowy

Narodowy Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych definiuje uzależnienie od alkoholu, jako kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których picie alkoholu dominuje nad innymi zachowaniami, które miały dla pacjenta poprzednio większą wartość. Głównym objawem zespołu uzależnienia jest pragnienie alkoholu (często silne, czasami przemożne).

Na ostateczne rozpoznanie uzależnienia, pozwala identyfikacja trzech lub więcej następujących cech lub objawów występujących łącznie przez pewien czas w ciągu ostatniego roku (picia):

1. Silne pragnienie lub poczucie przymusu picia („głód alkoholowy”).
2. Upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z piciem (trudności w unikaniu rozpoczęcia picia, trudności w zakończeniu picia do wcześniej założonego poziomu, nieskuteczność wysiłków zamierzających do zmniejszenia lub kontrolowania picia).
3. Fizjologiczne objawy stanu odstawienia pojawiającego się, gdy picie alkoholu jest ograniczone lub przerywane albo używanie alkoholu lub pokrewnie działających substancji (np. leków) w celu złagodzenia ww. objawów, uwolnienie się od nich lub uniknięcia ich.
4. Zmieniona (najczęściej zwiększona) tolerancja alkoholu, potrzeba spożycia większych dawek dla wywołania oczekiwanego efektu.
5. Z powodu picia alkoholu narastające zaniedbywanie alternatywnych źródeł przyjemności lub zainteresowań, zwiększona ilość czasu przeznaczona na zdobywanie alkoholu lub jego picie, bądź uwolnienia się od następstw jego działania.
6. Uporczywe picie alkoholu mimo oczywistych dowodów występowania szkodliwych następstw picia.

Głównym źródłem danych zawartych w niniejszym rozdziale, są sprawozdania z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nysie za 2014 i 2015 rok.

Z powyższych danych wynika, że łączna liczba osób skierowanych na posiedzenie GKRPA zwiększyła się z 422 osób w 2014 roku do 454 osób w 2015 roku. Zwiększeniu uległa również liczba osób zobowiązanych do leczenia odwykowego tj. z 39 do 47 osób. Wsparciem w postaci skierowania osób na zajęcia specjalistycznych placówek

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

terapeutycznych zostało objętych 187 osób w 2014 roku i 160 osób w 2015 roku. zdecydowanie zmniejszyła się również liczba osób skierowanych do udziału w samopomocowej grupie wsparcia tj. z 187 do 100 osób.

Wykres 12. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nysie w latach 2014 i 2015

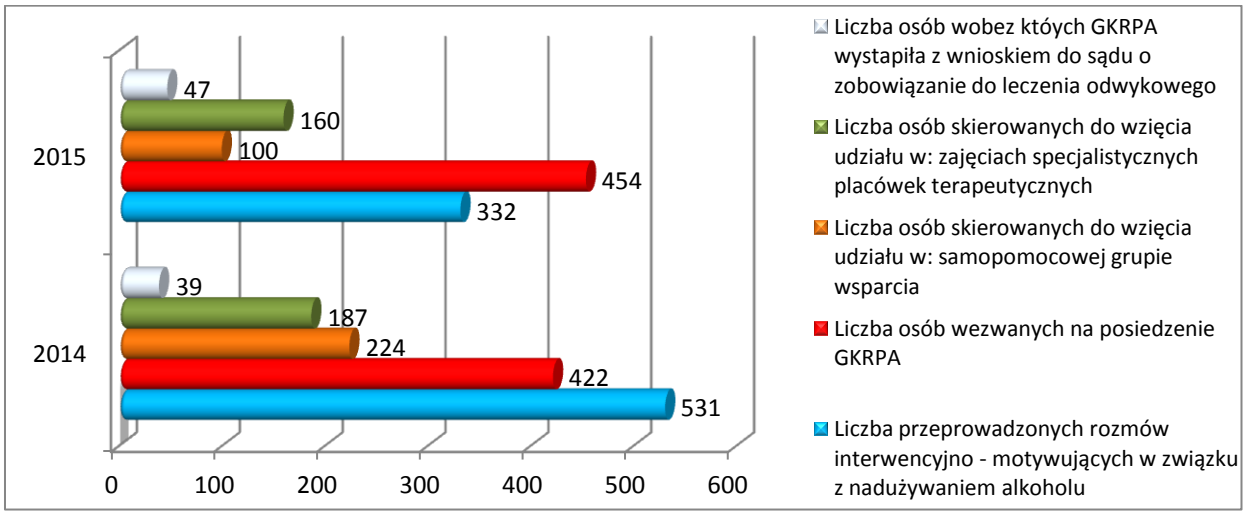

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nysie

Gminna Komisja podejmowała również czynności związane z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie. Łączna liczba sprawców przemocy w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie Gminnej Komisji uległa zwiększeniu ze 133 do 152. Z wymienionej liczby osób, 132 w 2014 roku i 152 w 2015 roku zostało objętych działaniami, w postaci skierowania na odpowiednią terapię. Z kolei zmniejszeniu uległa liczba osób doznających przemocy z 191 w 2014 roku do 115 osób w 2015 roku.

Wykres 13. Działania GKRPA wobec osób doznających przemocy w rodzinie w Gminie Nysa w latach 2014 i 2015

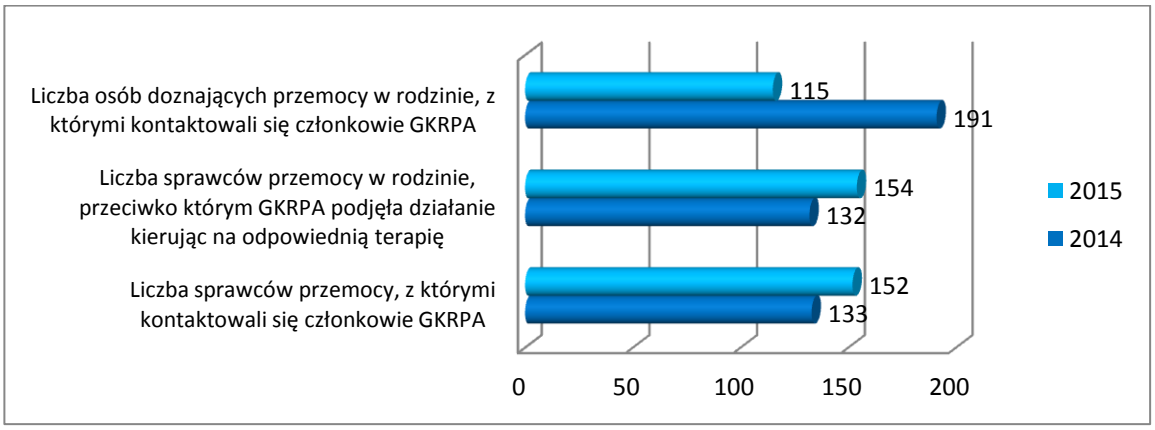

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nysie

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Celem diagnozowania sytuacji osób uzależnionych od alkoholu, na terenie Gminy Nysa przeprowadzano wywiady, których liczba zmniejszyła się z 88 w 2014 roku do 69 w 2015 roku.

Wykres 14. Liczba przeprowadzonych wywiadów w Gminie Nysa, związanych z diagnozowaniem osób uzależnionych, w latach 2014 i 2015

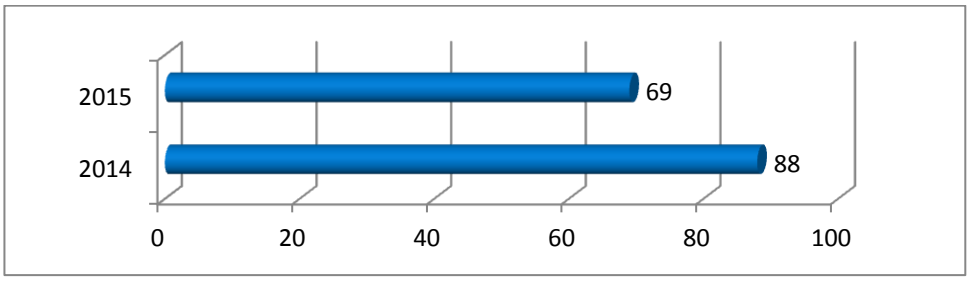

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nysie

Działania GKRPA w badanych latach to opiniowanie, wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, kontrola punktów sprzedaży, podaży napojów alkoholowych, w tym również obserwacje pod katem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia, uczestnictwo w akcjach profilaktycznych, podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, prowadzenie rozmów interwencyjno – motywujących w związku z nadużywaniem alkoholu, prowadzenie rozmów z osobami doznającymi przemocy i sprawcami przemocy, uczestnictwo w grupach roboczych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego, udzielanie informacji osobom dotkniętym przemocą i problemem alkoholowym o sposobach radzenia sobie w tej sytuacji i korzystania z pomocy instytucji na terenie Gminy Nysa, przeprowadzania wywiadów celem diagnozowania sytuacji osób uzależnionych od alkoholu.

Gminna Komisja ściśle współpracuje z Pełnomocnikiem Burmistrza ds. profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Strażą Miejską, poradnią lekarską, grupami AA, grupami wsparcia dla rodzin osób uzależnionych oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

14. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. W myśl w/w ustawy, piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej (rodzina zastępcza) i instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze). Rodzinna piecza zastępcza jest formą zapewnienia opieki dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno być ostatecznością, a gmina jako podmiot odpowiedzialny za pracę z rodziną biologiczną powinna położyć szczególny nacisk na wsparcie tych rodzin. Wspieranie rodziny powinno polegać w szczególności na analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnieniu roli funkcji rodziny, rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomoc w integracji rodziny, przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji rodziny. Rodziny mające problem opiekuńczo - wychowawczy mogą otrzymać pomoc w formie asystenta rodziny. Asystent prowadzi pracę z rodziną poprzez realizację planu pracy we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Udziela pomocy w poprawie sytuacji życiowej rodziny – zwłaszcza w prowadzeniu gospodarstwa domowego, udziela pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych oraz wspiera aktywność społeczną rodziny, udziela pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, motywuje do udziału w zajęciach grupowych mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, udziela wsparcia dzieciom, podejmuje działania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie w latach 2012 -2014 zatrudniał 3 asystentów rodziny. W 2012 roku pomocą asystenta zostało objętych 46 rodzin, w 2013 roku 56 rodzin, a w 2014 roku liczba tych rodzin zwiększyła się do 80.

Na terenie gminy w 2014 roku funkcjonowało 51 rodzin zastępczych, w tym 33 spokrewnionych z dzieckiem, 15 rodzin zastępczych niezawodowych, 1 rodzina zastępcza specjalistyczna i 2 pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Wykres 15. Liczba rodzin zastępczych w Gminie Nysa w 2014 roku

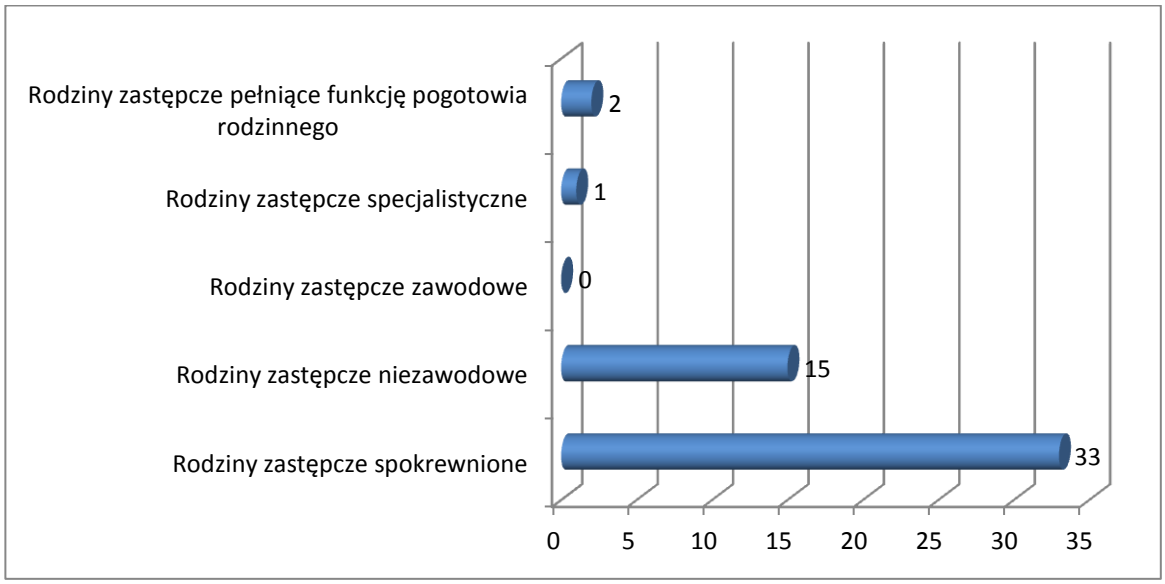

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Ogólna liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie gminy i poza gminą wynosiła 58. Najwięcej dzieci w rodzinach zastępczych przebywa przez okres powyżej 3 lat.

Wykres 16. Okres przebywania dzieci z rodzin zastępczych z Gminy Nysa w 2014 roku

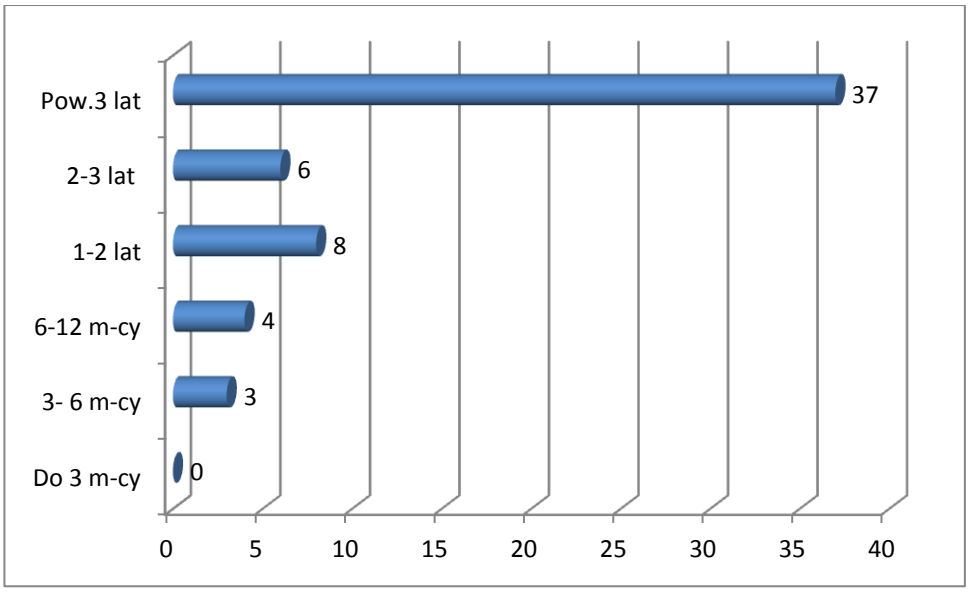

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Wiek dzieci z rodzin zastępczych to: 4 dzieci do 1 roku, 4 dzieci od 1 do 6 lat, 20 dzieci w wieku 7-13 lat i pozostałe osoby do 24 roku życia -30 osób.

Do głównych powodów umieszczania dzieci w pieczy zastępczej należały:

- uzależnienia rodziców (17 dzieci),
- półsieroctwo (11 dzieci),
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych rodziców (8 dzieci), niepełnosprawność (5 dzieci),
- małoletnie matki (2 dzieci)
- oraz inne.

Na terenie gminy funkcjonują również placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego (27) i typu interwencyjnego (do 09. 2014 roku przekształcona w placówkę socjalizacyjną). Łączna liczba dzieci w nich przebywających wynosiła 43. Z ogółu tych dzieci, 15 było w wieku 7-13 lat, 18 w wieku 14-17 lat, 9 w wieku 18-24 lata oraz 1 dziecko w wieku 4-6 lat.

W 2014 roku najwięcej dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych rodziców (28 dzieci) oraz ze względu na uzależnienia rodziców (24 dzieci), jak również półsieroctwa (13 rodziców), niepełnosprawności (5 dzieci) i innych.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

15. Pomoc społeczna. Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Nysa realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie. Został on utworzony jako jednostka organizacyjna i budżetowa gminy do realizowania zadań w zakresie pomocy społecznej. OPS działa na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. Ustawodawca poprzez niniejszą ustawę określił zadania Gminy względem mieszkańców, których należy wesprzeć świadczeniami socjalnymi oraz pracą socjalną. Osoby/rodziny ubiegające się o pomoc społeczną, w tym wsparcie finansowe (udzielenie zasiłku w postaci pomocy finansowej), powinny spełniać warunki określone przez w/w ustawę. Mowa tu o narzuconym kryterium dochodowym na osobę w gospodarstwie domowym w rozumieniu ustawy oraz kryterium dochodowym na osobę samotnie prowadzącą gospodarstwo domowe. Ustawodawca określił w formie katalogu zamkniętego problemy społeczne, które uprawniają do korzystania ze świadczeń socjalnych. Zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej pomoc udziela się osobom/rodzinom z powodu:

1) **ubóstwa;**
2) **sieroctwa;**
3) **bezdomności;**
4) **bezrobocia;**
5) **niepełnosprawności;**
6) **długotrwałej lub ciężkiej choroby;**
7) **przemocy w rodzinie;**

7a) **potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;**

8) **potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;**
9) **bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;**
10) **(uchylony)**
11) **trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;**

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

12) **trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;**
13) **alkoholizmu lub narkomanii;**
14) **zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;**
15) **klęski żywiołowej lub ekologicznej.**

Wyznaczenie powyższego katalogu wiąże się z koniecznością badania i monitorowania, w większości przypadków wykorzystując instrumenty badań społecznych. Badania podstawowe wykonane na potrzeby Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, pozwalają poznać główne dysfunkcje rodzin oraz osób otrzymujących pomoc socjalną w obszarze świadczonej pomocy społecznej przez tutejszy OPS.

Analiza gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną w latach 2012-2015

Prezentację wyników przeprowadzonego badania dotyczącego mieszkańców tutejszej gminy, którzy zostali objęci wsparciem przez jednostkę pomocy społecznej rozpoczyna charakterystyka gospodarstw domowych oraz analiza dynamiki zjawiska w latach 2012-2015. Zbiór danych, którym zespół badawczy posługiwał się w trakcie studiów, to sprawozdania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (MPiPS), sprawozdania z działalności OPS, sprawozdania z wieloletniego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania". Z założeń diagnozy społecznej, na potrzeby niniejszego dokumentu strategicznego wynika, że rok 2012 wyznaczono jako podstawowy, w aspekcie przeprowadzonej analizy dynamiki badanych zjawisk i problemów społecznych w czasookresie 2012-2015.

Badania zasobów Ośrodka Pomocy Społecznej w Nysie umożliwiły uzyskanie odpowiedzi na pytania dotyczące liczby gospodarstw domowych objętych wsparciem pomocy społecznej, strukturę gospodarstw domowych, liczbę dzieci w gospodarstwach domowych, które korzystają z pomocy społecznej oraz powody ubiegania się o pomoc społeczną.

Poniższy wykres przedstawia pierwszy z badanych wskaźników tj. liczebność gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Wykres 17. Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną w Gminie Nysa w latach 2012-2015

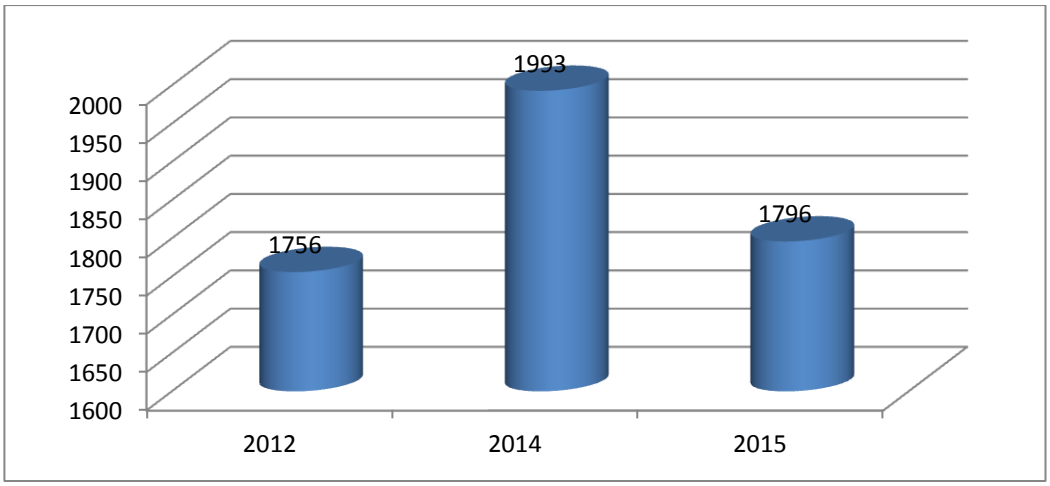

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Nysie

Charakterystyka gospodarstw domowych korzystających ze wsparcia pomocy społecznej wskazuje, iż w 2012 roku w systemie pomocy społecznej funkcjonowało 1756 rodzin, a w 2015 roku liczba rodzin zwiększyła się do 1796, przy czym największa liczba została osiągnięta w 2014 roku – 1993 rodziny.

Z poniższej tabeli wynika, iż w badanych latach najczęściej występującym typem rodziny były gospodarstwa jednoosobowe. Stanowiły one w 2012 roku 52,6% ogółu rodzin, a w 2015 roku udział zwiększył się do 55,3%. Drugim typem rodziny były gospodarstwa 3 osobowe stanowiące w 2012 roku 14,1% zmniejszające swój udział do 12,1% w 2015 roku.

Tabela 26. Struktura rodzin korzystających ze wsparcia OPS w Gminie Nysa ze względu na liczbę osób w rodzinie (2012 - 2015)

l osób w rodzinie	2012 rok		2014 rok		2015 rok	
	l.rodzin	%	l.rodzin	%	l.rodzin	%
1 osoba w rodzinie	923	52,6	1 066	53,5	993	55,3
2 osoby w rodzinie	232	13,2	284	14,2	262	14,6
3 osoby w rodzinie	248	14,1	262	13,1	217	12,1
4 osoby w rodzinie	181	10,3	213	10,7	182	10,1
5 osób w rodzinie	99	5,6	104	5,2	90	5,0
6 i więcej osób w rodzinie	73	4,2	64	3,2	52	2,9
Razem	1756	100	1993	100	1796	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Nysie

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

W tworzeniu obrazu gospodarstw korzystających ze wsparcia pomocy społecznej w Gminie Nysa, kolejną istotną cechą była liczba rodzin z dziećmi oraz liczba dzieci w rodzinie. Przeprowadzona analiza danych wskazuje, iż w 2012 roku udział rodzin z dziećmi względem ogółu rodzin objętych pomocą OPS stanowił 34,7%, a w 2015 roku zmniejszył się do 30,5% .

Największy udział wśród rodzin z dziećmi odnotowano w przypadku rodzin posiadających 1 dziecko. Udział ten w 2012 roku wyniósł 44,0% i zmniejszył się do 42,8% w 2015 roku. Zwiększył się natomiast udział rodzin z 3 dzieci z 14,8% w 2012 roku do 17,7% w 2015 roku.

Tabela 27. Struktura rodzin z dziećmi korzystających z pomocy w OPS w Nysie (2012 - 2015)

Liczba dzieci w rodzinie	2012 rok		2014 rok		2015 rok	
	l. rodzin	%	l. rodzin	%	l. rodzin	%
1 dziecko	268	44,0	268	45,2	234	42,8
2 dzieci	215	35,3	193	32,5	180	32,9
3 dzieci	90	14,8	94	15,9	97	17,7
4 dzieci	21	3,4	24	4,0	23	4,2
5 dzieci	10	1,6	9	1,5	8	1,5
6 dzieci	1	0,2	3	0,5	3	0,5
7 i więcej	4	0,7	2	0,3	2	0,4
Razem	609	100,0	593	100,0	547	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OPS w Nysie

Kolejną cechą, która została poddana analizie statystyczno-socjologicznej jest skład gospodarstwa domowego, uznawany za jeden z zasadniczych determinant sytuacji życiowej dziecka. W tym przypadku szczególną uwagę zwrócono na to, czy rodzina jest pełna, czy niepełna podkreślając znaczenie socjalizacji do ról rodzinnych (ojca, matki).

Liczba rodzin niepełnych w badanym czasookresie wynosiła: 229 w 2012 roku i 224 w2015 roku. Poniższa analiza dotycząca rodzin niepełnych dotyczy także ich składu, pod kątem liczby dzieci.

W strukturze rodzin niepełnych dominowały takie, które posiadały 1 dziecko. W 2012 roku co druga rodzina niepełna z dzieckiem miała taką strukturę (51,1%), a w 2015 roku udział tych rodzin wyniósł 46,9%.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Tabela 28. Struktura rodzin niepełnych objętych wsparciem OPS w Gminie Nysa (2012 - 2015)

	2012 rok		2014 rok		2015 rok	
	l.rodzin	%	l.rodzin	%	l.rodzin	%
1 dziecko	117	51,1	108	46,0	105	46,9
2 dzieci	76	33,2	76	32,3	68	30,4
3 dzieci	23	10,0	34	14,5	34	15,2
4 dzieci i więcej	13	5,7	17	7,2	17	7,6
Razem	229	100	235	100	224	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Nysie

Charakterystyka dominujących problemów społecznych gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną

Kolejnym elementem przeprowadzonej diagnozy była próba określenia, w jakim stopniu odnotowane w ustawie o pomocy społecznej dysfunkcje i problemy społeczne dotykały mieszkańców Gminy Nysa w latach 2012 - 2015. Ustawa ta precyzuje piętnaście przyczyn ubiegania się o pomoc społeczną. Ich struktura w zbiorowości rodzin OPS została zamieszczona w poniższej tabeli.

Tabela 29. Powody przyznania pomocy społecznej w Gminie Nysa (2012-2015)

	Liczba rodzin 2012	Udział %	Liczba rodzin 2013	Udział %	Liczba rodzin 2015	Udział %
Ubóstwo	1 419	80,8	1 474	74,0	1 391	77,4
Sieroctwo	4	0,2	5	0,3	3	0,2
Bezdomność	103	5,9	104	5,2	102	5,7
Potrzeba ochrony macierzyństwa	110	6,3	118	5,9	127	7,1
Bezrobocie	1 161	66,1	1 183	59,4	1 093	60,9
Niepełnosprawność	558	31,8	598	30,0	628	35,0
Długotrwała lub ciężka choroba	514	29,3	560	28,1	641	35,7
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	246	14,0	255	12,8	263	14,6
Przemoc w rodzinie	19	1,1	19	1,0	284	15,8
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Alkoholizm	144	8,2	155	7,8	156	8,7
Narkomania	3	0,2	9	0,5	8	0,4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	55	3,1	49	2,5	57	3,2
Trudności w integracji osób, które otrzymały status	0	0,0	1	0,1	0	0,0

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

uchodźcy lub ochronę uzupełniającą						
Zdarzenie losowe	13	0,7	10	0,5	7	0,4
Sytuacja kryzysowa	5	0,3	2	0,1	5	0,3
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Nysie

Najczęściej spotykanym powodem ubiegania się o pomoc społeczną w badanych latach były uciążliwości wynikające z ubóstwa. Z tego tytułu pomocą w 2012 roku objętych zostało 1419 rodzin tj. 80,8% względem ogólnej liczby rodzin, a w 2015 roku 1391 rodzin, stanowiące udział 77,4%. Często wśród rodzin występował problem bezrobocia. Problem ten dotykał w 2012 roku 66,1% rodzin, a w 2015 roku 60,9% rodzin. Problem niepełnosprawności w rodzinie, objął 31,8% osób korzystających z pomocy społecznej w 2012 roku i 35,0% w 2015 roku.

Analiza dynamiki zjawiska pomiędzy 2012 a 2015 rokiem wykazała, wzrost udziałów procentowych rodzin z problemami: przemoc w rodzinie (o 14,7 punktów procentowych), długotrwała lub ciężka choroba (o 6,4 punkty procentowe), niepełnosprawność (o 3,2 punkty procentowe). Spadek udziałów procentowych odnotowano w przypadku takich problemów jak: bezrobocie (o 5,3 punkty procentowe), ubóstwo (o 3,4 punkty procentowe). W pozostałych przypadkach wartości udziałów procentowych problemów społecznych pozostały bez większych zmian.

Aktywne formy pracy socjalnej

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi, a także rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej. Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny.

W 2012 roku w tutejszym Ośrodku Pomocy Społecznej zawarto 425 kontraktów socjalnych. W 2015 roku liczba zawartych kontraktów zmniejszyła się do 262.

Liczba rodzin objęta wyłącznie pracą socjalną w 2012 roku wynosiła 488 (w tym w KIS 46), a w 2015 roku 594 (w tym w KIS 64).

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Wieloletni Program: „Program Państwa w zakresie dożywiania”

O skali zagrożenia wykluczeniem społecznym świadczy także liczba dzieci i młodzieży oraz osób objętych programem „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania”. Pomoc w dożywianiu skierowana jest w szczególności do: dzieci do siódmego roku życia i uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

Ogólna liczba osób objętych programem „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” wynosiła w 2012 roku 1433 w tym 217 osób to dzieci do 7 roku życia (15,1%), a 457 to uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej (31,9%). W 2014 roku ogólna liczba zmniejszyła się do 1843 osób, w tym 289 to dzieci w wieku przedszkolnym (15,7%), a 487 to uczniowie szkół ponadgimnazjanych (26,4%). Dzięki programowi, o którym mowa, udzielana jest pomoc w formie: posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W 2012 roku liczba osób korzystająca z posiłku w ramach w/w programu wynosiła 1092 osób, a w 2014 roku – 1210 osób.

Tabela 30. Osoby objęte pomocą w formie posiłku w ramach programu: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w Gminie Nysa (2012-2015)

	2012 rok					2014 rok				
	ogółem	l.dzieci	%	l.uczniów	%	ogółem	l.dzieci	%	l.uczniów	%
Rzeczywista liczba osób objętych programem ogółem	1 433	217	15,1	457	31,9	1 843	289	15,7	487	26,4
Liczba osób korzystających z posiłku	1 092	197	18,0	382	35,0	1 210	239	19,8	410	33,9
W tym z posiłku w formie:										
Całodziennego wyżywienia (przedszkola, żłobki itp.)	97	83	85,6	14	14,4	124	106	85,5	18	14,5
Pełnego obiadu	317	51	16,1	266	83,9	929	85	9,1	283	30,5
Jednego dania gorącego	690	50	7,2	127	18,4	125	24	19,2	101	80,8
Mleka, bułki / kanapki	29	13	44,8	16	55,2	32	24	75,0	8	25,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Nysa

Analiza osób, którym zrealizowano świadczenia w 2015 roku

Istotnym uzupełnieniem diagnozy problemów społecznych w Gminie Nysa jest analiza osób funkcjonujących w rodzinach objętych pomocą społeczną. Ta część diagnozy obejmuje 2015 rok, w zakresie charakterystyki społeczno – demograficznej osób żyjących

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy OPS, którzy otrzymali pośrednie lub bezpośrednie wsparcie z tej instytucji.

Wg danych uzyskanych z systemu informatycznego „Pomost", ogólna liczba osób korzystających z pomocy społecznej wynosiła 2886. Kobiety stanowiły 48,4% ogółu świadczeniobiorców, a mężczyźni 51,6%.

Tabela 31. Zbiorowość klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Nysie według płci

płeć	liczba osób	udział %
kobiety	1397	48,4
mężczyźni	1489	51,6
razem	2886	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Nysie

Kolejną cechą, jaką wzięto pod uwagę, analizując dane z sytemu informatycznego „POMOST" był stan cywilny. Osoby stanu wolnego – mężczyźni stanowili 31,4% ogółu świadczeniobiorców, zaś panny – 23,5%. Zamężne kobiety stanowiły 10,9%, a żonaci 0 7,6%. Status „rozwiedziony" posiadało 8,5% mężczyzn.

Tabela 32. Zbiorowość klientów OPS w Gminie Nysa ze względu na stan cywilny(2015)

stan cywilny	liczba osób	Udział %
brak danych	19	0,7
kawaler	906	31,4
panna	679	23,5
żonaty	218	7,6
zamężna	315	10,9
wdowiec	55	1,9
wdowa	166	5,8
rozwiedziony	245	8,5
rozwiedziona	182	6,3
konkubent	9	0,3
konkubina	7	0,2
separowany	45	1,6
separowana	40	1,4
razem	2886	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Nysie

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Analiza statusu na rynku pracy wykazała, iż 59,2% świadczeniobiorców w 2015 roku posiadało status określany jako bierny zawodowo. Pracujący świadczeniobiorcy to 4,9% ogółu.

Tabela 33. Zbiorowość klientów OPS w Gminie Nysa ze względu na status na rynku pracy w 2015 roku

	kobiety		mężczyźni		razem	
kobiety	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
bezrobotni	484	34,6	531	35,7	1015	35,2
bierni zawodowo	835	59,8	874	58,7	1709	59,2
brak danych	8	0,6	12	0,8	20	0,7
pracujący	70	5,0	72	4,8	142	4,9
razem	1397	100,0	1489	100,0	2886	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Nysie

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

16. Działania prorodzinne w gminie

Karta Dużej Rodziny

W ramach wsparcia dla rodzin i pomocy rodzinom wielodzietnym, przysługuje niezależnie od dochodu Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień na terenie całego kraju. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice, przez których rozumie się także rodziców zastępczych lub osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, mogą korzystać z Karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności otrzymują KDR na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta przyznawana jest dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.[14]

Na terenie Gminy Nysa w 2014 roku wydano 209 Kart Dużej Rodziny dla dzieci, 114 kart dla rodziców. W 2015 roku liczba wydanych kart zwiększyła się do 389 dla dzieci i 221 dla rodziców.

Opolska Karta Rodziny i Seniora

Opolska Karta Rodziny i Seniora jest jednym z narzędzi w ramach Programu Specjalnej Strefy Demograficznej w województwie opolskim do 2020 roku. Celem programu jest wsparcie rodzin z co najmniej 2 dzieci, rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym oraz osób starszych (seniorów) – mieszkańców województwa opolskiego.

W 2014 roku złożono 72 wnioski o wydanie OKRiS dla rodzin i 77 wniosków o wydanie OKRiS dla seniorów (łącznie 149). W 2015 roku liczba złożonych wniosków uległa zwiększeniu tj. do 87 wniosków dla rodzin i 91 wniosków dla seniorów.

[14] na podstawie www.mpips.gov.pl/wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi/karta-duzej-rodziny. Data odwiedzin: 15.03.2016r.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Bon wychowawczy w Gminie Nysa

Kolejnym narzędziem wsparcia rodzin zamieszkujących na ternie Gminy Nysa jest świadczenie pieniężne „bon wychowawczy", wypłacany rodzicom, jednemu z rodziców lub opiekunowi prawnemu dziecka, z co najmniej dwójką dzieci, z których drugie i każde kolejne jest w wieku od rozpoczęcia 13 miesiąca do ukończenia 6 roku życia. Rodzina musi zamieszkiwać pod wspólnym adresem na terenie Gminy Nysa, z czego jedno z rodziców nieprzerwanie przez okres co najmniej 3 pełnych lat, w okresie 10 lat poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie świadczenia. Starsze rodzeństwo dziecka, na które ma być przyznane świadczenie, realizuje obowiązek szkolny w placówkach oświatowych prowadzonych na terenie Gminy Nysa, za wyjątkiem rodzeństwa, które ze względu na specyfikę kształcenia uczy się poza Gminą Nysa, przy czym rodzeństwo to nie pozostaje w związku małżeńskim i nie posiada własnego dziecka.

Rodzice dziecka musza być aktywni zawodowo, przy czym w przypadku dziecka w wieku od rozpoczęcia 13 miesiąca życia do ukończenia 3 roku życia przynajmniej jedno z rodziców wykonuje pracę na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą lub wykonuje pracę lub świadczy usługi na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych osiągając z tego tytułu wynagrodzenie lub dochód wynoszące co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę albo prowadzi aktywną działalność gospodarczą lub rolniczą od co najmniej roku przed datą złożenia wniosku o przyznanie świadczenia, natomiast drugie z rodziców sprawuje opiekę nad dzieckiem w domu. A w przypadku osoby samotnie wychowującej dzieci, rodzic lub opiekun jest aktywny zawodowo w wyżej wymienionych formach bądź sprawuje opiekę nad dzieckiem w domu.

W przypadku dziecka w wieku od ukończeniu 36 miesiąca życia do ukończenia 6 roku życia oboje rodzice są aktywni zawodowo w powyższych formach, za wyjątkiem sytuacji gdy jedno z rodziców nie podejmuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnuje z nich ze względu na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, pod warunkiem, iż z tytułu sprawowania tej opieki pobiera świadczenie pielęgnacyjne, a osoba samotnie wychowująca dzieci jest aktywna zawodowa w wymienionych uprzednio formach, za wyjątkiem sytuacji, gdy osoba ta nie podejmuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnuje z nich ze względu na konieczność

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, pod warunkiem, iż z tytułu sprawowania tej opieki pobiera świadczenie pielęgnacyjne.

Członkowie rodziny w okresie co najmniej 1 miesiąca poprzedzającego datę złożenia wniosku o przyznanie świadczenia nie otrzymują innych świadczeń z budżetu Gminy oraz świadczeń wypłacanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie, za wyjątkiem wypłacanych z budżetu Gminy świadczeń w postaci stypendium, przyznanych przez Burmistrza Nysy w formie pieniężnej nagród i wyróżnień, otrzymanego dofinansowania wynikającego z realizacji zadań publicznych, w szczególności z zakresu pożytku publicznego, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, zasiłku pielęgnacyjnego, oraz świadczenia pobieranego na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. poz. 195).

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

17. Zasoby pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie jest samodzielną jednostką samorządową, powołaną uchwałą Nr XI/70/90 Rady Narodowej w Nysie z dnia 26 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Nysie. Do zadań Ośrodka realizującego politykę społeczną gminy w szczególności należy:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej,
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa,
- wypłata świadczeń rodzinnych oraz wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- udzielanie pomocy w formie dodatków mieszkaniowych, energetycznych.

W skład struktury organizacyjnej wchodzą:

- Dział Pomocy Środowiskowej,
- Dział Świadczeń.
- Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych ,
- Dział Finansowo-Księgowy,
- Dział Usług Opiekuńczych,
- Sekcja Organizacyjno-Administracyjna ,
- Klub Integracji Społecznej i Klub Umiejętności Społecznych,
- Świetlica Środowiskowa,
- Inkubator Organizacji Społecznych.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Nysie na koniec roku 2015 zatrudnionych było ogółem 98 osób. W liczbie 98 osób zatrudnionych na dzień 31.12.2015 roku, były 3 osoby zatrudnione w ramach prac interwencyjnych, oraz 2 osoby zatrudnione na umowę zastępstwa.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Świadczenia z obszaru pomocy społecznej.

W 2015 r. z zasiłków stałych skorzystało 361 osób. Zasiłek okresowy wypłacono 1022 osobom, w tym 948 osobom z tytułu bezrobocia (podstawa przyznania zasiłku), 47 osobom z tytuły długotrwałej choroby, 58 osobom z tytułu niepełnosprawności oraz 58 osobom z innych powodów. Liczba osób, którym przyznano zasiek celowy w 2015 roku wyniosła 1 256, w tym zasiłek celowy specjalny dla 144 osób. Z pomocy rzeczowej i finansowej w ramach programu rządowego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania" skorzystało łącznie 2011 osób. Program realizowany był w formie przyznania gorącego posiłku w DDP, kuchni Caritas, w placówkach oświatowych (żłobki -1, przedszkola - 9, szkoły podstawowe - 13, gimnazja - 4, szkoły ponadgimnazjalne – 1, oraz przyznania zasiłku celowego w formie pieniężnej. W ramach programu OPS sfinansował także posiłki 63 dzieciom, którym zostały przyznane na podstawie art. V.2 wieloletniego programu wspierania finansowania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020.

W 2015 r. usługami opiekuńczymi objęto 187 osób. Specjalistyczne usługi świadczone były przez wyłonioną w drodze przetargu firmę „Promyk Nadziei", która wykonuje usługi przez wyspecjalizowanych pracowników. W roku 2015 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 64 osób. Ośrodek dofinansował bądź pokrył koszty pobytu w DPS 69 osobom, realizując 696 świadczeń.

OPS wykonywał również inne zadania takie jak: opłacanie składek zdrowotnych za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej (334 świadczeniobiorców) czy sprawienie pogrzebu (6 pogrzebów).

Łącznie w roku 2015, pracą socjalną oraz pomocą w formie świadczeń objętych zostało 1 944 rodzin, co stanowi 3 763 osób w rodzinach, natomiast wyłącznie pracą socjalną zostało objętych 594 rodziny, co stanowi 1 213 osób w rodzinach. W środowiskach praca socjalna była świadczona m. in. w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie o różnych uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności itp.). Pracownicy socjalni OPS prowadzili także pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakt jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym, która określa sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej. Kontraktem socjalnym objętych było 262 rodziny, co stanowi 370 osób

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

w rodzinach. W wyniku podjętych działań 98 osób zostało usamodzielnionych i nie korzystają z pomocy społecznej.

Formy niematerialnej pomocy świadczone przez pracowników socjalnych:

- poradnictwo specjalistyczne/ prawne, psychologiczne, rodzinne/- udzielone zostało 209 rodzinom, co stanowi 554 osoby w rodzinie.
- interwencja kryzysowa – wykonana w stosunku do 233 rodzin, co stanowi 685 osób w rodzinie,
- praca socjalna – objęto 1944 rodzin, co stanowi 3 763 osób w rodzinach.

Kolejną formą pomocy rodzinie przeżywającą trudności, realizowaną przez OPS, jest powołany Zespół ds. Pomocy Dziecku Rodzinie, w którym są zaangażowani pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej. W 2015 roku pracą Zespołu objęto 52 rodziny, skonstruowano indywidualne plany wsparcia dla poszczególnych rodzin w ujęciu wielopłaszczyznowym. Efektem była poprawa funkcjonowania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego. W wyniku działalności Zespołu w 2015 roku, sytuacja 20 rodzin ustabilizowała się, relacje pomiędzy członkami rodziny uległy poprawie.

Ponadto w 2015 roku w OPS zatrudnionych było 3 asystentów rodziny. Z pomocy asystentów skorzystało 46 rodzin, w tym 9 rodzin w których dzieci przybywały w pieczy zastępczej, oraz 4 rodziny objęte pomocą na podstawie decyzji sądu.

Ośrodek Pomocy Społecznej brał udział w ogólnopolskim badaniu osób bezdomnych realizowanym na wniosek MPiPS, którego celem było określenie skali bezdomności na terenie gminy. W dniu badania ustalono, że na terenie miasta Nysa przebywało 84 osoby bezdomne (dane dotyczą osób przebywających w placówkach pomocowych oraz „na ulicy") .Z poradnictwa pracownika socjalnego oraz pomocy finansowej Ośrodka łącznie skorzystało 86 osób bezdomnych. W okresie zimowym organizowane były wspólne patrole z udziałem Straży Miejskiej i pracownika socjalnego pracującego z osobami bezdomnymi w celu monitorowania miejsc, w których przebywają osoby oraz informowania osób bezdomnych o możliwych formach pomocy. W ramach współpracy z Zakładem Karnym pracownicy Ośrodka brali udział w realizacji programu „Ku wolności".

Pracownicy socjalni współpracowali także z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, korzystającym z pomocy społecznej, informowali zainteresowane

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

osoby o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w PUP oraz kierowali na szkolenia organizowane przez PUP. Pracownicy socjalni utrzymywali stały kontakt z biurem pośrednictwa pracy, uczestniczyli w Targach Pracy. W 2015 roku Ośrodek współpracował z PUP w Nysie w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych. Celem organizacji prac społecznie użytecznych jest aktywizacja społeczno - zawodowa osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie – użyteczne odbywają się na podstawie Porozumienia pomiędzy Starostą Nyskim a Burmistrzem Nysy w sprawie organizowania prac społecznie-użytecznych. W 2015 roku do prac społecznie - użytecznych w I Edycji PAI skierowano zostało 90 bezrobotnych, natomiast w II Edycji PAI skierowanych zostało 50 osób.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie, zatrudnia dwóch psychologów. W okresie od stycznia do grudnia 2015 roku z pomocy psychologów skorzystało 225 klientów.

W OPS od 2012 roku funkcjonuje świetlica środowiskowa z elementami socjoterapii. Świetlica jest miejscem, w którym przebywają dzieci z rodzin wymagających wsparcia w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Celem świetlicy jest m.in. organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w godzinach popołudniowych, pomoc w nauce, aktywne wspomaganie rozwoju dziecka, rozwijanie i pogłębianie jego zainteresowań poznawczych. Świetlica współdziała z rodzicami, wychowawcami, pedagogami szkolnymi i pracownikami socjalnymi. Prace z dziećmi prowadził: kierownik świetlicy oraz 1 wychowawca, których wspierało 15 wolontariuszy. W 2015 roku pod opieką świetlicy było 58 dzieci zatrudnionych było 2 wychowawców oraz kierownik .

Inkubator organizacji społecznych. Podstawowym działaniem Inkubatora Organizacji Społecznych jest kształtowanie umiejętności związanych z organizowaniem społecznym mieszkańców, a także obsługa organizacji pozarządowych. W ramach współpracy IOS z organizacjami pozarządowymi podpisano 22 porozumienia dotyczące udostępnienia sali konferencyjnej.

W Ośrodku działa prężnie wolontariat. W roku 2015 pracę w charakterze wolontariusza świadczyło 30 osób, w tym 23 kobiet i 7 mężczyzn. Praca wolontariuszy polegała na pomocy w nauce dzieciom z zakresu szkoły podstawowej i gimnazjum oraz pomocy osobom starszym w zakresie zaspokajania potrzeb związanych z egzystencją w środowisku.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Ponadto Ośrodek realizuje zadania własne z zakresu dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych W 2015 roku z dodatków mieszkaniowych skorzystało 697 gospodarstw domowych, z dodatków energetycznych 350 osób.

Ośrodek realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych. W 2015 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało 2 674 rodzin.

Realizacja projektów

W 2015 roku w OPS realizowano następujące projekty:

- „Schematom Stop" (lider PUP, OPS –partner) - poprawa współpracy pomiędzy IRP i IPiIS na rzecz rodzin wielodzietnych, opracowanie narzędzia do interdyscyplinarnego diagnozowania rodzin wielodzietnych, szkolenia mające na celu zapoznanie uczestników z kompetencjami poszczególnych instytucji, utworzenie internetowej bazy nt. pomocy świadczonej przez instytucje i organizacje na rzecz rodzin wielodzietnych, opracowanie i rozpowszechnienie ulotki na temat oferty pomocowej, utworzenie stanowiska konsultanta dysponującego wiedzą nt. kompetencji poszczególnych instytucji, utworzenie Centrum dla Rodzin, utworzenie partnerskiego klubu wsparcia na rzecz rodzin wielodzietnych, ogłoszenie konkursu na wyłonienie partnera najbardziej zaangażowanego w pracę na rzecz rodzin wielodzietnych , praca na rzecz rodzin ustalana wg indywidualnego kontraktu.
- „Streetworkerzy – w stronę nastolatków" – zakres obejmował : wyjścia i wyjazdy integracyjne, zajęcia sportowe, indywidualne konsultacje z psychologiem, spotkania z terapeutą ds. uzależnień, podjęcie nieodpłatnej działalności na rzecz środowiska lokalnego.
- Prowadzenie działalności świetlic środowiskowych z programem zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w szczególności z problemem alkoholowym, w tym doposażenie pomieszczeń i dożywiania wychowanków świetlic, realizacja zajęć przewidzianych w programie świetlicy (socjoterapeutyczne z elementami arteterapii, choreoterapii, muzykoterapii; teatralne, dydaktyczne i sportowe), warsztaty i spotkania tematyczne, wycieczki korepetycje językowe, zajęcia we współpracy z innymi instytucjami i placówkami, np. MOW w Nysie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Nysie, DDP w Nysie itp.),

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

spotkania z rodzicami w ramach programu profilaktycznego, dożywianie uczestników świetlicy podczas realizacji projektu dla 30 uczestników:

- „Aktywność i kreatywność" - warsztaty z doradcą zawodowym, warsztaty dot. prowadzenia własnej działalność gospodarczej, tworzenia i funkcjonowania spółdzielni socjalnych, warsztaty z psychologiem, spotkania indywidualne z psychologiem, warsztaty terapeutyczne dot. uzależnień, indywidualne działania terapeutyczne dot. uzależnień, warsztaty aktywności sportowej, warsztaty twórcze, wizyta studyjna , spotkanie integracyjne rodzinne.
- Projekt Pilotażowy „Współpraca dla pracy'' w powiecie nyskim - Integracja usług świadczonych przez PUP i OPS w Nysie na rzecz wspólnych klientów w celu efektywnego wydatkowania środków publicznych.
- Prowadzenie działalności świetlic środowiskowych z programem zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w szczególności z problemem alkoholowym, w tym doposażenie pomieszczeń i dożywiania wychowanków świetlic - zajęcia dydaktyczne, socjoterapeutyczne, arteterapeutyczne, muzyczne, papierniczo- plastyczne, sportowe, doposażenie świetlicy w gry dydaktyczne, materiały do samodzielnego zrobienia pacynek, artykuły spożywcze, dywan, scenkę teatralną dla dzieci, artykuły sportowe, papiernicze, materiały muzyczne, spożywcze, warsztaty edukacyjne wspólnie z Biblioteką Pedagogiczną oraz z Kołem Anglistów z PWSZ w Nysie, ognisko integracyjne dla dzieci i rodziców/opiekunów, warsztaty teatralne dla dzieci, wycieczki, spotkania profilaktyczne o tematyce uzależnień w tym alkoholowym, posiłki dla dzieci.

W 2014 roku w OPS realizowane były następujące projekty:

- Projekt systemowy,, Aktywizacja społeczno-zawodowa klientów OPS w Nysie" - zajęcia indywidualne z doradcą zawodowym i psychologiem, zajęcia KIS, kursy i szkolenia, staże, zajęcia grupowe z psychologiem, zajęcia indywidualne z psychologiem/
- „Gastronomia szansą kobiet z Gminy Nysa poszukujących pracy"- warsztaty psychologiczne, warsztaty z doradca zawodowym, zajęcie indywidualne z doradcą

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

zawodowym, kurs zawodowy kucharz – cukiernik, wizyta studyjna, zajęcia relaksacyjne, podjęcie prac społecznie użytecznych.

- „Streetworkerzy- w stronę nastolatków”- zajęcia warsztatowe, zajęcia sportowe, spotkania integracyjne, podjęcie działań na rzecz środowiska lokalnego, wyjazdy integracyjne, zajęcia warsztatowe z terapeutą ds. uzależnień, wycieczka rowerowa, turniej/pokaz sportowy, indywidualne konsultacje psychologiczne.
- „Szansa na aktywny start”- zajęcia sportowe lub taneczne, wyjścia i wyjazdy integracyjne, budowa fitness parku, spotkania z doradcą zawodowym.
- „Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy- pilotaż” - poprawa współpracy pomiędzy IRP i IPiIS na rzecz rodzin wielodzietnych, opracowanie narzędzia do interdyscyplinarnego diagnozowania rodzin wielodzietnych, szkolenia mające na celu zapoznanie uczestników z kompetencjami poszczególnych instytucji, utworzenie internetowej bazy nt. pomocy świadczonej przez instytucje i organizacje na rzecz rodzin wielodzietnych, opracowanie i rozpowszechnienie ulotki na temat oferty pomocowej, utworzenie stanowiska konsultanta dysponującego wiedzą nt. kompetencji poszczególnych instytucji, utworzenie Centrum dla Rodzin, utworzenie partnerskiego klubu wsparcia na rzecz rodzin wielodzietnych, ogłoszenie konkursu na wyłonienie partnera najbardziej zaangażowanego w pracę na rzecz rodzin wielodzietnych , praca na rzecz rodzin ustalana wg indywidualnego kontraktu.
- Na rzecz wsparcia dziecka i rodziny w gminie. „Prowadzenie działalności świetlic środowiskowych z programem zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w szczególności z problemem alkoholowym, w tym doposażenie pomieszczeń i dożywiania wychowanków świetlic”.
- „Mama na plus” – program profilaktyczno – edukacyjny dla młodych kobiet, kobiet w ciąży i młodych mam. Projekt realizowany przez asystentów rodziny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Nysie - spotkania profilaktycznych z położną, lekarzem rodzinnym, pielęgniarką środowiskową, dietetykiem, psychologiem, pedagogiem, specjalistą ds. uzależnień oraz asystentami rodziny, projekcja filmu i pogadanka na temat szkodliwości spożywania alkoholu w okresie ciąży – FAS.
- „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu Gminy Nysa”- zajęcia ze specjalistami, wolontariat uczestników, zajęcia usprawniające.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

- „Czas na zmiany metamorfoza''- projektu finansowany z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Nysa, realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie w ramach Klubu Integracji społecznej – warsztaty w psychologiem, doradcą zawodowym, spotkania indywidualne z psychologiem, warsztaty aktywności sportowej, szkolenie z samoobrony, konsultacje z Radcą Prawnym, wyjścia integracyjne.
- „Muzyka nas uzdrowi" - wsparcie procesu reintegracji społecznej kobiet i mężczyzn uzależnionych od alkoholu, będących w trakcie lub po terapii odwykowej- działania terapeutyczne z psychologiem ,terapeutą ds. uzależnień i terapeuta ds. artreterapii.

W 2013 roku OPS realizował następujące projekty:

- Mama na plus - spotkania profilaktycznych z położną, lekarzem rodzinnym, pielęgniarką środowiskową, dietetykiem, psychologiem, pedagogiem, specjalistą, z konsultantem laktacyjnym, rehabilitantem dziecięcym.
- W rodzinie siła (II edycja) - zajęcia z choreoterapii, indywidualne konsultacje psychologiczne dla dzieci i ofiar przemocy, grupy wsparcia dla ofiar przemocy połączone z warsztatami, grupy wsparcia dla dzieci połączone z warsztatami.
- W rodzinie siła (III edycja) - grupy wsparcia dla ofiar przemocy połączone z warsztatami, indywidualne konsultacje psychologiczne dla dzieci i ofiar przemocy, zajęcia taneczne dla dzieci, wyjścia.
- „Wychowankowie nyskiej świetlicy- kreatorzy lepszego jutra" - zajęcia socjoterapeutyczne, psychoedukacje, posiłki dla dzieci, odrabianie lekcji, spotkania z rodzicami/opiekanymi, wyjścia, wyjazdy, zabawy, doposażenie świetlicy w sprzęt elektroniczny, kształtki rehabilitacyjne, sprzęt sportowy, muzyczny.
- „Mamy możliwości" - zajęcia profilaktyczno – wychowawcze, zajęcia dydaktyczno wyrównawcze z elementami ćwiczeń korekcyjno- kompensacyjnych.
- „Pedagog ulicy" - zajęcia warsztatowe z terapeutą ds. uzależnień, zajęcia sportowe, pokaz taneczny, zbiórka charytatywna, spotkania i wyjścia integracyjne, zajęcia muzykoterapeutyczne, zajęcia muzyczno-ruchowe z elementami muzykoterapii, konsultacje pedagogiczne dla rodziców, działania na rzecz środowiska.
- „Gastronomia szansą kobiet z Gminy Nysa poszukujących pracy" - warsztaty psychologiczne, warsztaty z doradca zawodowym, zajęcie indywidualne z doradcą

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

zawodowym, kurs zawodowy kucharz – cukiernik, wizyta studyjna, zajęcia relaksacyjne, podjęcie prac społecznie użytecznych.

- „Asystent rodziny'' - wspieranie rodzin niewydolnych opiekuńczo-wychowawczych poprzez współpracę z asystentem rodziny.

W 2012 roku OPS realizował następujące projekty:

- „Masz wybór I-II edycja" - zajęcia grupowe z psychologiem, terapeuta ds. uzależnień, wyjazd integracyjno warsztatowy, zajęcia grupowe z terapeuta ds. uzależnień, wyjście do kina, muzeum, spotkanie integracyjne, ognisko.
- „W rodzinie siła" - warsztaty psychologiczne dla rodziców i dla dzieci, warsztaty dla członków grup roboczych, zajęcia dla dzieci z choreoterapii, warsztaty teatralne dla dzieci i rodziców, wyjazd integracyjny połączony z warsztatami dotyczącymi przeciwdziałania przemocy rodzinie, indywidualne konsultacje psychologiczne dla dzieci i rodziców.
- KIS junior - warsztaty plastyczne, wyjazd integracyjny, warsztaty z psychologiem, spędzanie czasu wolnego z dziećmi i rodzicami.
- „Pedagog ulicy" (I,II edycja)- wejście pedagogów ulicy w środowiska, w celu nawiązania kontaktów z młodymi ludźmi, zajęcia sportowe, wyjścia integracyjne, remont Sali, zajęcia warsztatowe, prace na rzecz społeczeństwa, rajd rowerowy, turniej piłki nożnej, zajęcia sportowe, warsztaty ze specjalistami
- „Łowimy talenty" - warsztaty z pedagogiem dla rodziców, warsztaty z psychologiem dla rodziców, zajęcia plastyczne z dziećmi, zajęcia z dziećmi- pływanie, tenis, zakup odzieży sportowej dla dzieci, wycieczki , rejs statkiem itp.
- „Asystent rodziny" - wspieranie rodzin niewydolnych opiekuńczo-wychowawczych poprzez współpracę z asystentem rodziny. Działania projektu : odwiedziny asystenta w środowisku, diagnoza środowiska, realizacja planu pracy ustalonego dla rodziny, wsparcie rodziny poprzez pracę socjalną (poradnictwo specjalistyczne).

Klub Integracji Społecznej, Klub Umiejętności Społecznych.

W ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w Nysie od marca 2009 roku funkcjonuje Klub Integracji Społecznej oraz Klub Umiejętności Społecznych.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Głównym zadaniem Klubu Integracji Społecznej jest wspieranie osób długotrwale bezrobotnych oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu Gminy Nysa, korzystających ze świadczeń Ośrodka Pomocy Społecznej. Działalność Klubu ma umożliwić wzrost aktywności życiowej poprzez edukacje personalną, zawodową i społeczną w celu samodzielnego radzenia sobie z trudnościami w życiu codziennym.

Do klubu należy realizowanie zadań , w szczególności:

- ograniczanie zjawiska wykluczenia społecznego;
- minimalizowanie skutków długotrwałego bezrobocia;
- reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych zjawiskiem wykluczania społecznego;
- prowadzenie poradnictwa zawodowo-psychologicznego;
- organizowanie działań o charakterze terapeutycznym i edukacyjnym;
- kształtowanie i zwiększanie aktywności społecznej;
- propagowanie edukacji nieformalnej i samokształcenia;
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności i obowiązkowości poprzez regularny udział w zajęciach;
- propagowanie alternatywnych form spędzenia czasu wolnego , w tym promowanie rodzinnych zajęć w czasie wolnym;
- kształtowanie postawy samodzielności w poszukiwaniu zatrudnienia oraz poruszania się po rynku pracy;
- przygotowanie i wdrażanie programów zatrudnienia tymczasowego bezrobotnych ;
- opracowanie i realizacja programów pomocowych;
- rozpoznawanie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, udzielanie informacji osobom bezrobotnym i poszukującym o możliwości zatrudnienia, uzyskania lub uzupełnienia kwalifikacji, przekwalifikowania zawodowego;
- przywracanie i podwyższanie kwalifikacji zawodowych uczestników zajęć;
- propagowanie działań wolontarystycznych;
- udzielanie wsparcia samoorganizującym się grupom osób o podobnych problemach życiowych ;
- kształtowanie i zwiększanie aktywności społecznej;

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

- współdziałanie innymi podmiotami w zakresie realizacji zadań wynikających z procesu reintegracji zawodowej i społecznej.

W roku 2012 , 2013 oraz 2014 w Klubie Integracji Społecznej odbyły się zajęcia w ramach realizacji projektu systemowego,, Aktywizacja społeczno-zawodowa klientów OPS w Nysie" finansowanego przez UE w ramach EFS.

W 2012 roku w ramach Klubu Umiejętności Społecznej odbyły się zajęcia w ramach realizacji projektu pn. ,,Masz wybór '' z Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowany do 44 beneficjentów.

W 2012 roku odbyły się zajęcia realizowane w ramach projektu pn ,,KIS Junior'' skierowane do 40 dzieci .Projekt finansowany z Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2013 roku w ramach klubu Umiejętności Społecznej zrealizowano projekt pn,, Mama na plus'' finansowany z Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2013r w ramach Klubu Umiejętności Społecznej zrealizowano projekt pn. ,,W rodzinie siła'' finansowanego z Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2010-2014 (odbyły się dwie edycje skierowane do 10 rodzin).

W 2013 roku w ramach Klubu Umiejętności Społecznej zrealizowano projekt pn ,,Mamy możliwości'' finansowanego z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , skierowany do 24 dzieci i 15 rodziców.

W 2014 roku w ramach Klubu Umiejętności Społecznej zrealizowano projekt pn. ,,Mama na plus" – programu profilaktyczno – edukacyjnego dla młodych kobiet, kobiet w ciąży i młodych mam. Projekt finansowany z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Nysie.

W 2014 roku zajęcia w Klubie Integracji Społecznej odbyły się w ramach realizacji projektu ,,Czas na zmiany metamorfoza''- projektu finansowany z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminy Nysa. Projekt skierowany był do 10 beneficjentek.

W 2015 roku w ramach Klubu Integracji Społecznej odbyły się zajęcia w ramach realizacji projektu pn. ,,Aktywność i kreatywność' finansowanego z Gminnego Programu

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminy Nysa. Projekt skierowany był do 30 beneficjentów.

W 2015 i 2016 w ramach Klubu Integracji Społecznej odbyły się zajęcia w ramach realizacji projektu pn ,,Współpraca dla pracy''. Projekt realizowany w partnerstwie z PUP w Nysie, skierowany do 30 beneficjentów.

W 2016 roku w ramach Klubu Integracji Społecznej odbyły się zajęcia w ramach realizacji projektu pn.,, Kreatywność na co dzień '' finansowanego z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminy Nysa. Projekt skierowany był do 20 beneficjentów.

W 2016 roku w ramach Klubu Integracji Społecznej odbyły się zajęcia w ramach realizacji projektu pn. „Pomoc nauczyciela– alternatywa dla bezrobotnych kobiet z Gminy Nysa " Projekt realizowany w ramach programu Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej „ Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu – nowy wymiar 2020" pn., „ Partnerstwa przeciw wykluczeniu społecznemu – profesjonalne formy pomocy ze szczególną rolą zatrudnienia socjalnego''. Edycja 2016. Projekt skierowany był do 12 beneficjentek.

W 2016 roku w ramach Klubu Integracji Społecznej odbyły się zajęcia w ramach realizacji projektu pn. „Integracja poprzez kreatywność – Kubickie rewolucje, aktywne współdziałanie grup wiejskich" finansowanego z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminy Nysa. Projekt skierowany był do 11 beneficjentów.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

18. Instytucje pomocy społecznej

Dzienny Dom Pobytu w Nysie jest profesjonalną placówką wsparcia dziennego pobytu dla osób starszych. Jest jednostką samorządową gminy Nysa. Zapewnia pomoc osobom w wieku poprodukcyjnym, emerytom i rencistom w organizacji czasu wolnego i aktywizacji społecznej poprzez:

- umożliwienie pobytu i wypoczynku na terenie Domu;
- zaspokajanie potrzeb towarzyskich i kulturalnych;
- uczestnictwo w zajęciach służących utrzymaniu sprawności psychofizycznej w zależności od potrzeb uczestników i możliwości Domu;
- możliwość wykupienia obiadu.

Pobyt w DDP jest nieodpłatny. W DDP zatrudnionych jest 10 osób. Rzeczywista liczba osób korzystających z tej placówki wynosiła 230. Łączna liczba miejsc wynosiła 70. [15]

Środowiskowy Dom Samopomocy Caritas Diecezji Opolskiej w Nysie, jest profesjonalną placówką wsparcia dziennego pobytu dla osób zaburzonych psychicznie. Prowadzi wieloprofilową rehabilitację dla osób niepełnosprawnych. Zakres usług:

- profesjonalne zajęcia terapeutyczne,
- wsparcie psychologiczne,
- poradnictwo socjalne,
- terapia logopedyczna,
- konsultacje lekarskie,
- inne działania skierowane na pomoc osobom niepełnosprawnym,
- organizacja atrakcyjnych imprezy integracyjne - zabawy, wycieczki, ogniska, itp.

W ŚDS zatrudnionych jest 15 osób. Łączna liczba osób korzystających wynosiła 66, natomiast liczba miejsc wynosiła 55.[16]

[15] dane na podstawie pisma z dnia 04.01.2016 roku. Wykazano rzeczywistą liczbę osób korzystających w okresie sprawozdawczym tj. 1.01-31.12.2015 (daną osobę wykazano raz bez względna liczbę dni pobytu lub liczbę wizyt.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Noclegownia dla Bezdomnych w Nysie[17] funkcjonuje w ramach wygranego konkursu przeprowadzonego przez Urząd Miejski na wparcie realizacji zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej. Celem działalności placówki jest pomoc osobom bezdomnym w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej poprzez:

- zapewnienia okresowego miejsca noclegowego,
- zagwarantowanie spożycia jednego ciepłego posiłku dziennie dla osób przebywających w Noclegowni,
- zapobieganie przypadkom zamarznięć lub ciężkich odmrożeń,
- w razie potrzeby zapewnienie ubrania osobom bezdomnym,
- zapewnienie możliwości korzystania ze świetlicy od 8.00 do 18.00 w razie trudnych warunków pogodowych,
- zapewnienia schronienia całodobowego osobom bezdomnym, które nie kwalifikują się do leczenia szpitalnego, ale są w stanie z uwagi na stan zdrowia funkcjonować samodzielnie, bądź oczekują na umieszczenie w domu pomocy społecznej,
- w razie potrzeby, we współpracy z instytucjami pomocy społecznej, skierowanie osób bezdomnych do właściwych placówek opiekuńczych,
- działania aktywizujące zmierzające do poprawy sytuacji życiowej.

W Noclegowni zatrudnione są 4 osoby. Łączna liczba osób korzystających wynosiła 81, natomiast liczba miejsc wynosiła 60.[18]

Dom Pomocy Społecznej jest placówką świadcząca usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające, rehabilitacyjne i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu. Na terenie powiatu znajdują się następujące placówki tego typu: Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych w Kopernikach , Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku w Korfantowie, Dom Pomocy Społecznej w Nysie

[16] dane na podstawie pisma z dnia 04.01.2016 roku. Wykazano rzeczywistą liczbę osób korzystających w okresie sprawozdawczym tj. 1.01-31.12.2015 (daną osobę wykazano raz bez względna liczbę dni pobytu lub liczbę wizyt.

[17] Noclegownia dla Bezdomnych funkcjonuje w ramach Spółdzielni Socjalnej „Parasol”

[18] dane na podstawie pisma z dnia 04.01.2016 roku. Wykazano rzeczywistą liczbę osób korzystających w okresie sprawozdawczym tj. 1.01-31.12.2015 (daną osobę wykazano raz bez względna liczbę dni pobytu lub liczbę wizyt.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

dla osób przewlekle psychicznie chorych, Dom Pomocy Społecznej w Nysie dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. Skierowanie do DPS przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, której nie można zapewnić usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę [19]. Na terenie gminy Nysa znajdują się 3 z w/w placówek. Łączna liczba osób umieszczonych w DPS na terenie gminy wyniosła 32 osoby, w tym 4 osoby w DPS w Nysie Aleja Wojska Polskiego, 5 osób w DPS w Nysie ul. Świętojańska oraz 23 osoby w DPS w Kopernikach. Liczba osób oczekujących na umieszczenie w w/w placówkach wyniosła 18 osób. Szczegółowe dane dotyczące placówek w gminie zamieszczono poniżej.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ	Liczba osób umieszczona z terenu Gminy Nysa	Liczba miejsc w poszczególnych DPS-ach	Liczba osób umieszczonych w poszczególnych DPS-ach (razem)	Liczba zatrudnionych specjalistów (personel opiekuńczo-terapeutyczny)
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w Nysie ul. AWP 77	4	81	81	49 etatów
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w Nysie ul. Świętojańska 6	5	63	63	33,65 etatu
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w Kopernikach	23	105	105	38 etatów

W placówkach poza terenem gminy zostało umieszczonych 37 osób, a liczba oczekujących na umieszczenie poza terenem gminy wyniosła 8 osób. Mieszkańcy przebywający w DPS poza terenem gminy zostali umieszczeni w 17 placówkach tj.: DPS w Prószkowie (1 osoba), DPS „Zameczek" w Lublińcu (1 osoba), DPS w Chróścinie – Wieś (1 osoba), DPS w Czubinie (1 osoba), DPS w Jędrzejowie (1 osoba), DPS w Kluczborku (1 osoba), DPS w Prudniku (1 osoba), DPS w Szczytnej (1 osoba), OROP w Racławicach Śląskich (2 osoby), DPS w Korfantowie (7 osób), DPS w Klisinie (17 osób w 5 filiach), DPS dla Dorosłych w Grabinie (1 osoba), DPS w Czarnowąsach (1 osoba), DPS w Rościszowie (1 osoba).

[19] http://www.ops-nysa.pl/pomoc-dla-osob-starszych-i-niepelnosprawnych/

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

19 . Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe określane są jako trzeci sektor społeczeństwa. Ich walorem jest to, że działają tam, gdzie nie docierają instytucje publiczne, służą swoim zaangażowaniem, oferują fachowe, zindywidualizowane i tańsze usługi. Tworzą one część każdego efektywnego i demokratycznie funkcjonującego państwa i społeczeństwa. Realizują zadania, które wynikają z polityki państwa, lub te, których mimo istniejącego zapotrzebowania ani podmioty publiczne ani prywatne, nie podejmują. Ogromnego znaczenia zatem, nabiera potrzeba szerokiej współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta jest fundamentem współczesnego społeczeństwa obywatelskiego.

Jedną z cech sektora pozarządowego jest jego występowanie w różnych formach organizacyjnych - sformalizowanych np. stowarzyszenia, związki, spółki, kluby, komitety oraz nieformalnych. Za najkorzystniejsze formy organizacyjno prawne organizacji pozarządowych uważa się powszechne stowarzyszenia i fundacje, których działalność regulują ustawy: ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. prawo o stowarzyszeniach oraz ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach.[20] Współpraca organizacji pozarządowych z sektorem publicznym opiera się także na ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Na terenie Gminy Nysa funkcjonują organizacje pozarządowe działające na różnych polach. Wg spisu ze strony internetowej starostwa powiatowego w Nysie, na terenie gminy działają organizacje pozarządowe takie jak Ochotnicze Straże Pożarne, Kluby Sportowe oraz pozostałe organizacje (92 na terenie Nysy, 164 na terenie powiatu). W całym powiecie nyskim, zarejestrowano 384 stowarzyszenia w Krajowym Rejestrze Sądowym, w tym 33 Stowarzyszenia jako Organizacje Pożytku Publicznego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2014 roku współpracował z 12 organizacjami pozarządowymi, a w 2015 roku z 17 organizacjami pozarządowymi oraz z 1 podmiotem ekonomii społecznej i grupą AA. W 2014 roku zawarto 22 porozumienia, w tym 19 porozumień z organizacjami pozarządowymi, 2 porozumienia z podmiotem ekonomii społecznej (Spółdzielnia Socjalna) i 1 porozumienie z Grupą AA. W 2015 roku zostało zawartych 17 porozumień z organizacjami pozarządowymi oraz po 1 porozumieniu ze Spółdzielnią Socjalna, Grupą AA i innym podmiotem.

[20] Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim, red. M. Załuska, J. Boczoń, BPS, Katowice 1998

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Łącznie w 2015 roku odbyło się 34 spotkań organizacji pozarządowych, w których wzięło udział 1280 osób.

W 2015 roku Rada Miejska w Nysie uchwaliła „Roczny program współpracy Gminy Nysa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami realizującymi zadania publiczne w sferze pożytku publicznego na rok 2016”. Celem głównym programu jest polepszenie jakości życia mieszkańców Gminy, poprzez efektywną współpracę gminy z organizacjami w realizacji zadań. Przedmiotem współpracy Gminy z organizacjami jest realizacja zadań z zakresu: pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, ochrony i promocji zdrowia, działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, nauki szkolnictwa, wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, wypoczynku dla dzieci i młodzieży, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, turystyki i krajoznawstwa, ratownictwa i ochrony ludności, promocji i wolontariatu, przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom, działania na rzecz organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

20 . Podmioty ekonomii społecznej

Od stycznia 2016 roku na terenie gminy działa również Centrum Integracji Społecznej, a głównym jego celem jest pomoc osobom , które nie mogą znaleźć swojego miejsca w życiu społecznym i zawodowym poprzez tzw. zatrudnienie socjalne oraz działania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej. W ramach Centrum, w ciągu 5 lat działaniami reintegracji zawodowej i społecznej zostanie objętych 200 osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, które następnie zostaną objęte różnymi formami zatrudnienia wspieranego.

Ponadto na terenie gminy funkcjonuje jeszcze Centrum Integracji Społecznej utworzone przez Spółdzielnię Socjalną „Parasol". Spółdzielnia ma status spółdzielni socjalnej osób prawnych. Założycielami jest Stowarzyszenie Architektów Życia Społecznego „Projekt: Człowiek" oraz Nyskie Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych. W styczniu 2014 r. do Spółdzielni przystąpiło także Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice.

W ramach spółdzielni funkcjonuje Agencja Usług Socjalnych, która świadczy opiekę i pomoc osobom potrzebującym wsparcia w życiu codziennym

Oprócz Spółdzielni Socjalnej Parasol na terenie Gminy zarejestrowane są jeszcze 4 spółdzielnie socjalne:

1. SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA „Młyn Niwnica"
2. WIELOBRANŻOWA SPÓŁDZIELNIA SOCJALNIA „NISSA" W NYSIE
3. WIELOBRANŻOWA SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA MŁYN
4. WIELOBRANŻOWA SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA "PROFECTUS"

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

21 . Prognoza problemów społecznych

Zmieniająca się sytuacja demograficzna oznacza - w perspektywie do roku 2021 wzrost osób w wieku senioralnym. Należy podejmować działania zarówno w obszarze opieki jak i aktywizacji osób w wieku senioralnym. Osoba, która z powodu stanu zdrowia, nie może przebywać w miejscu zamieszkania powinna trafić do placówki całodobowej dostosowanej do jej indywidualnych potrzeb. Mając na uwadze wzrost liczby osób starszych w najbliższych latach, należy dążyć do zwiększenia dostępności sprofilowanych miejsc dedykowanym osobom starszym i niepełnosprawnym w zależności od stopnia aktywności życiowej. Konieczne jest też systematyczne monitorowanie sytuacji demograficznej i jej trendów w gminie – celem dokonania bieżącej sytuacji demograficznej. W obszarze aktywizacji należy zadbać o wyrównanie dostępu do usług społecznych, np. klubów, placówek edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych. Uwaga lokalnych polityków społecznych powinna koncentrować się nie tylko na pomocy dla samych seniorów, ale także ich rodzin.

Sytuacja materialna osób w wieku senioralnym wymaga wsparcia ze strony pomocy społecznej. Wraz ze starzeniem się populacji wzrasta liczba osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne są bardzo zróżnicowaną grupą, konieczna jest zatem polityka, która będzie respektować tę różnorodność. Szczególnej uwagi wymagają osoby o złożonych, wielorakich potrzebach uzależniających je od pomocy innych oraz ich rodziny. Niepełnosprawni są często gorzej wykształceni, co zdecydowanie utrudnia ich funkcjonowanie na rynku pracy.

Rodziny posiadające niepełnosprawne dzieci wymagają szczególnej uwagi jeżeli chodzi o ich edukację i aktywny udział w społeczeństwie. Sporych wysiłków wymaga rehabilitacja społeczna i zawodowa osób chorych psychicznie, których systematycznie przybywa, oraz budowa dla tej grupy osób systemu wsparcia.

Równie istotnym elementem wsparcia osób niepełnosprawnych jest kwestia wsparcia materialnego przez pomoc społeczną w postaci świadczeń finansowych. System opieki nad dzieckiem pozbawionym właściwej opieki rodziców winien dalej rozwijać się zgodnie z potrzebami społecznymi, czyli m.in. proponować działania profilaktyczne i osłonowe dla rodzin niewydolnych wychowawczo, tak by jak najdłużej utrzymać dziecko w środowisku rodzinnym poprzez wsparcie systemowe w formie asystenta rodziny oraz specjalistyczne poradnictwo w formach indywidualnych oraz grupowych. Kryzys rodziny przekładający się na upośledzenie jej funkcji wychowawczych winien zaktywizować system pomocy

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

społecznej do aktywności szczególnie w rozwoju pracy socjalnej oraz asystentury rodzin. Wzmacnianie rodziny, wraz z rozwojem atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego adresowanych do dzieci i młodzieży, winno przełożyć się na ograniczenie rozwoju zachowań o charakterze niedostosowania społecznego oraz patologii społecznej.

Analiza przemocy w rodzinie w oparciu o dostępne dane zastane, wskazuje że jej poziom nie będzie w najbliższych latach wzrastał, ale wraz ze wzrostem świadomości społecznej, coraz więcej przypadków przemocy będzie ulegało ujawnieniu. W związku z powyższym instytucje samorządu lokalnego muszą wykazać aktywność w przychodzeniu z pomocą zarówno ofiarom przemocy, jak i poprzez promowanie dostępnych form pomocy dla osób doznających przemocy. Konieczna jest realizacja i rozwój działań profilaktycznych i terapeutycznych w tym obszarze w ramach realizowanych programów.

Pozycja członków rodziny na rynku pracy silnie wpływa na sytuację finansową gospodarstw domowych. Sytuacja danej osoby na rynku pracy jest uzależniona od poziomu wykształcenia, płci i wieku. Bardzo wyraźnie widać, że wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia maleje zagrożenie ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym. Posiadane kwalifikacje oraz kompetencje społeczne zwiększają szansę osób wykluczonych na aktywny udział na otwartym rynku pracy. Tym samym beneficjenci pomocy społecznej wymagają profesjonalnego wsparcia w ramach realizowanej pracy przez pracowników socjalnych. Konieczne zatem jest dokształcanie kadry w tym zakresie. Niezbędne jest również aby były podejmowane aktywne działania OPS na rzecz ich klientów w szczególności osób pozostających bez pracy w ramach realizowanych projektów unijnych.

Również zabezpieczenie socjalne oraz świadczenia materialne stają się niezbędnym elementem sytemu skoordynowanej pomocy, którego celem powinno być trwałe usamodzielnienie ekonomiczne i reintegracja społeczna osób wykluczonych a także zagrożonych wykluczeniem społecznym. Bez tego typu form wsparcia liczba rodzin wykluczonych społecznie będzie systematycznie rosła. Konieczne jest też monitorowanie występujących problemów społecznych na obszarze gminy.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

22 . Monitoring i ewaluacja

Monitoring to systematyczne określanie dynamiki zmian danego zjawiska. Monitoring rozumiany jest jako proces systematycznego zbierania i analizowania danych ilościowych i jakościowych dotyczących prowadzonych działań, wdrażanych projektów bądź całej strategii, tak w aspekcie finansowym jak i rzeczowym. Jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji strategii z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i wytyczonymi celami.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Ewaluacja jest częścią procesu podejmowania decyzji, który to polega na wydawaniu opinii o wartości działania poprzez systematyczne, jawne zbieranie i analizowanie o nim informacji w odniesieniu do przyjętych celów, kryteriów i wartości. Ewaluację strategii należy rozumieć jako systematyczne zbieranie informacji na temat działań, charakterystyki i efektów programu w celu ocenienia strategii, poprawy jej skuteczności oraz/lub wsparcia procesu decyzyjnego dotyczącego przyszłego programowania[21].

Cele prowadzenia ewaluacji można ująć w czterech zasadniczych punktach:

1. kontrola nad działaniem władz publicznych oraz zwiększanie przejrzystości tych działań,
2. zwiększanie skuteczności i efektywności projektów i programów podejmowanych przez sektor publiczny;
3. kształtowanie kierunków i priorytetów działalności sektora publicznego,
4. poznawanie mechanizmów programów i projektów[22].

Realizacja działań przewidzianych w celach operacyjnych niniejszej strategii odbywać się będzie, w ramach kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych gminy. Potwierdzeniem osiągnięcia wskaźników realizacji działań, o których mowa

[21] T. Kierzkowski, Ocena (ewaluacja) programów i projektów o charakterze społeczno-gospodarczym w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, Warszawa 2002, s. 19–20.
[22] Tamże, str. 11

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

w niniejszym dokumencie, będzie coroczne sprawozdanie z realizacji strategii. Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

1. Zespół wdrażający strategię: Burmistrz Nysy zarządzeniem wewnętrznym powoła zespół ds. strategii rozwiązywania problemów społecznych
2. Roczna ocena wdrażania strategii

Zespół wdrażający Strategię powinien się spotykać przynajmniej raz w roku w celu oceny poziomu wdrożenia poszczególnych celów i kierunków działań zawartych w niniejszym dokumencie. Zespół powinien przedstawić swoją ocenę Burmistrzowi i Radzie Miejskiej, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań, np. programów celowych.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

22 . Planowanie społeczne w strategii rozwiązywania problemów społecznych

Nowe podejście do polityki gminnej wymaga profesjonalnego zarządzania zasobami administracji gminnej oraz realizacji aktywnej polityki społecznej na poziomie samorządu terytorialnego. Realizacja przez gminę lokalnej polityki społecznej odbywa się na podstawie dokumentów strategicznych planowania społecznego. Pierwszy z nich to strategia zintegrowanego rozwoju , drugi to strategia rozwiązywania problemów społecznych wyznaczająca de facto cele realizowanej przez samorząd lokalnej polityki społecznej. Przedmiotowe cele polityki społecznej wyznaczają dziedziny, czyli obszary polityki społecznej – rozumianej nie tylko jako działalność praktyczna państwa, ale również jako nauka. Za fundamentalne dziedziny polityki społecznej uznaje się zatem:

- Politykę ludnościową i rodzinną
- Politykę w dziedzinie zatrudnienia, płac, warunków i ochrony pracy;
- Politykę mieszkaniową;
- Politykę w zakresie ochrony zdrowia;
- Politykę oświatową;
- Politykę kulturalną;
- Politykę w zakresie zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej;
- Politykę w zakresie bezpieczeństwa publicznego
- Poziom zorganizowania społeczeństwa obywatelskiego, grup obywatelskich inicjatyw itp.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nysa na lata 2016-2023 obejmuje fundamentalne dziedziny polityki społecznej i tym samym staje się dokumentem planistycznym w zakresie lokalnej polityki społecznej, a nie jak to często bywa dokumentem strategicznym w zakresie pomocy społecznej.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

23 Metoda tworzenia gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych

Przy tworzeniu strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Nysa wybrano metodę MAPS (Metodę Aktywnego Planowania Strategii) z elementami ZOPP (Planowanie Projektu Zintegrowane na Cel) jako najbardziej odpowiednią dla efektywnego i wielokierunkowego przygotowania kierunków polityki społecznej w gminie. Planowanie społeczne oparte na metodzie MAPS i ZOPP bazuje na bezpośrednich wynikach diagnozy społecznej gminy oraz wiedzy ekspertów. Niemniej główną metodą tworzenia strategicznych kierunków działania polityki społecznej, były analizy dokumentów oraz „burza mózgów". Pozwoliło to poszczególnym członkom grupy w stosunkowo krótkim czasie zorientować się w poglądach pozostałych uczestników na najważniejsze kwestie, uzgodnić najważniejsze pojęcia oraz wypracować wspólne kierunki działań strategicznych.

Proces konstruowania głównych kierunków polityki społecznej przebiegał według omówionych poniżej czterech etapów:

1. **Analiza problemów-** której celem było zidentyfikowanie głównych grup problemów i kwestii społecznych w gminie w oparciu o wyniki diagnozy oraz dostępne analizy dotyczące poszczególnych działów polityki społecznej i uporządkowanie ich w związki przyczynowo – skutkowe.

2. **Analiza głównych celów polityki społecznej -** które umożliwiły wskazanie i identyfikację strategicznych celów i ich wzajemnej zależności zgodnie z kryterium „cel – środek do jego osiągnięcia". Celowi generalnemu strategii przypisano cele strategiczne oraz kierunki działań szczegółowych oraz wskazano tzw. przedsięwzięcia, które stanowią podstawę do projektowania projektów socjalnych oraz programów szczegółowych.

3. **Określenie wskaźników realizacji-** które umożliwiły wskazanie stopnia realizacji założonych celów w poszczególnych dziedzinach polityki społecznej. Założono, iż wskaźniki realizacji wskazują zakładaną wartość do osiągnięcia w horyzoncie czasowym do 2026 roku. Niemniej monitoring i ewaluacja stopnia realizacji będzie dokonywana nie rzadziej niż raz w roku. Ze względu na fakt, że strategia będzie obowiązywała od 2016 roku pierwsza cenzura ewaluacyjna zostanie dokonana w roku 2017.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

4. **Określenie ram finansowych-** które określają limit środków, które gmina zamierza przeznaczyć na realizację. Określenie ram finansowych na poziomie celów strategicznych poprzedzono analizą kosztów poszczególnych przedsięwzięć w ramach celów strategicznych możliwych źródeł finansowania oraz prognozą finansową na poszczególne lata realizacji strategii. W rozdziale pt. ramy finansowe zawarto adnotacje, iż zastrzega się możliwość dokonywania korekt ram finansowych ze względu na możliwość dostępności środków finansowych własnych oraz zewnętrznych ze względu na fakt, iż określone ramy finansowe opierają się wyłącznie na prognozie finansowej, która może ulec zmianie.

Wychodząc naprzeciw problemom, władze samorządowe realizujące zadania własne wynikające z wielu ustaw i rozporządzeń, przeprowadziły proces planowania społecznego: od inwentaryzacji zjawisk i problemów społecznych poprzez ich diagnozę do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, która stanowi wyznacznik i podstawę do dalszego planowania społecznego w postaci gminnych programów i projektów z zakresu polityki społecznej.

Naczelną przesłanką przygotowania strategii była koncepcja zrównoważonego rozwoju społecznego i aktywnej polityki społecznej. Ta pierwsza nakazuje brać pod uwagę w trakcie planowania społecznego wszystkie obszary polityki społecznej. Natomiast aktywna polityka społeczna oznacza opracowanie i wdrażanie wygenerowanych w procesie planowania społecznego aktywnych form oddziaływania na zidentyfikowane grupy problemowe.

W celu usprawnienia lektury strategii w rozdziale „planowanie społeczne (…)" zastosowano technikę używaną w tego typu dokumentach, polegającą na szeregowym identyfikowaniu konkretnego przedsięwzięcia. Sposób oznaczania struktury priorytetów, celów, kierunków i przedsięwzięć w strategii ukazuje schemat:

C1K1P1

- Cel strategiczny i jego numer (C1)
- Kierunek działań strategicznych w ramach celu strategicznego i jego numer (K1)
- Przedsięwzięcie (P1)

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

24 Identyfikacja celu generalnego i priorytetów

W wyniku przeprowadzonych analiz oraz konsultacji z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nysie przyjęto za cel generalny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2026:

CEL GENERALNY:

TWORZENIE INSTYTUCJONALNYCH, ORGANIZACYJNYCH I MATERIALNYCH WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH OGRANICZANIU OBSZARÓW WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO

Wyznaczono 5 celów strategicznych, do których należą:

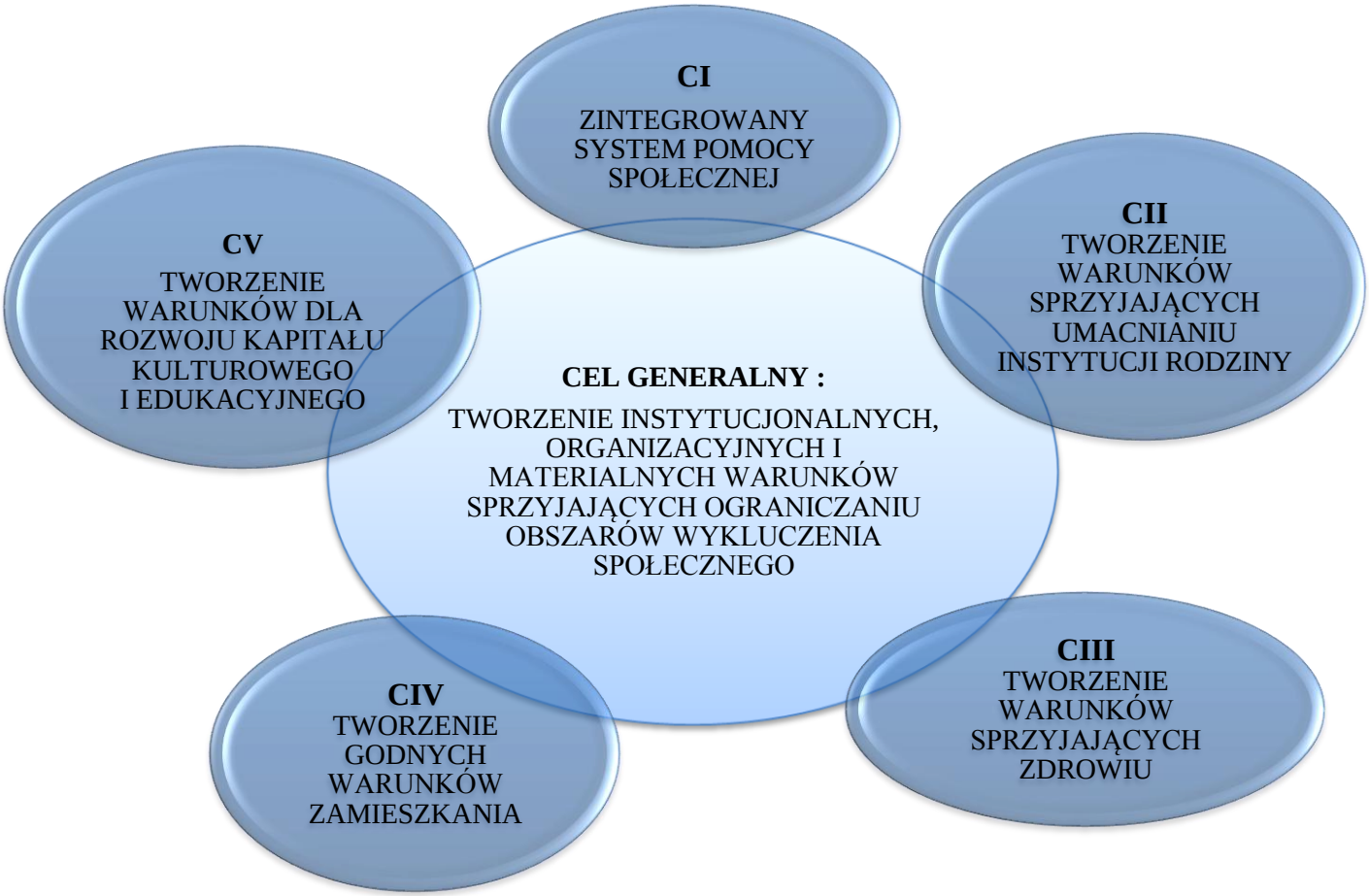

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

CELE STRATEGICZNE

CEL STRATEGICZNY	KIERUNEK DZIAŁANIA		PRZEDSIĘWZIĘCIE	
ZINTEGROWANY SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ	C1K1	Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych	C1K1P1	Monitorowanie problemów społecznych .
			C1K1P2	Rediagnoza sytuacji demograficznej.
	C1K2	System wsparcia na rzecz osób bezrobotnych	C1K2P1	Praca socjalna z bezrobotnymi beneficjentami OPS
			C1K2P2	Realizacja efektywnych form pomocy osobom bezrobotnym poprzez realizację projektów finansowanych ze środków własnych oraz źródeł zewnętrznych krajowych i zagranicznych.
			C1K2P3	Współpraca z instytucjami i/lub podmiotami działającymi w obszarze integracji społeczno- zawodowej osób bezrobotnych.
	C1K3	System wsparcia na rzecz osób ubogich i podlegających wykluczeniu społecznemu	C1K3P1	Zmniejszenie skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową realizowaną przez OPS
			C1K3P2	Realizacja efektywnych form wsparcia na rzecz osób wykluczonych społecznie poprzez realizację warsztatów i/lub treningów kompetencji społecznych, realizacja projektów finansowanych ze środków własnych oraz źródeł zagranicznych.
			C1K3P3	Zapewnienie indywidualnego specjalistycznego poradnictwa w obszarze kompetencji społecznych.
			C1K3P4	Realizacja pracy socjalnej przez pracowników OPS na rzecz osób wykluczonych społecznie.
			C1K3P5	Współpraca z instytucjami i/lub podmiotami działającymi w obszarze integracji społeczno- zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
	C1K4	Kontynuowanie działań systemu wsparcia dla osób uzależnionych i doznających przemocy	C1K4P1	Kontynuacja działań zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy i GKRPA
			C1K4P2	Kontynuacja działań prowadzonych przez punkt konsultacyjny
			C1K4P3	Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa, wsparcia terapeutycznego osobom doznającym przemocy domowej oraz osobom uzależnionym i współuzależnionym.
			C1K4P4	Opracowanie i skuteczne wdrażanie gminnych programów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

				alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy domowej.
			C1K4P5	Realizacja działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży z zakresu uzależnień od alkoholu , środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałania przemocy .
			C1K4P6	Realizacja działań profilaktycznych wśród dorosłych mieszkańców gminy z zakresu uzależnień od alkoholu , środków psychoaktywnych, przeciwdziałania przemocy .
	C1K5	Rozwijanie form wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	C1K5P1	Stały monitoring sytuacji demograficznej gminy –rediagnoza sytuacji demograficznej
			C1K5P2	Zapewnienie wsparcia materialnego dla osób starszych i niepełnosprawnych wymagających wsparcia z systemu zabezpieczenia społecznego
			C1K5P3	Wsparcie mieszkańców gminy w wieku senioralnym poprzez stworzenie warunków dla funkcjonowania nieformalnych grup samopomocowych.
			C1K5P4	Zapewnienie dostępności do usług opiekuńczych dla osób starszych i osób niepełnosprawnych
			C1K5P5	Rozbudowa infrastruktury związanej z usługami dla seniorów i osób niepełnosprawnych
			C1K5P6	Realizacja efektywnych form pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym poprzez realizację projektów finansowanych ze środków własnych oraz źródeł zewnętrznych krajowych i zagranicznych
	C1K6	Zintegrowany system pomocy rodzinie dysfunkcyjnej	C1K6P1	Monitoring sytuacji dziecka i rodziny
			C1K6P2	Zapewnienie wsparcia materialnego dla rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
			C1K6P3	Zapewnienie dostępności do systemu świadczeń rodzinnych.
			C1K6P4	Zwiększenie dostępności specjalistów z zakresu pracy z rodziną niewydolną wychowawczo.
			C1K6P5	Zapewnienie dostępności dla rodzin dysfunkcyjnych pod względem opiekuńczo-wychowawczym do specjalistycznego wsparcia w zakresie wzmocnienia kompetencji społecznych niezbędnych do prawidłowego

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

				wypełniania roli rodzica.
			C1K6P6	Realizacja programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny	C2K1	Pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dla dzieci i młodzieży we współpracy z instytucjami kultury, sportu i rekreacji oraz III sektorem	C2K1P1	Organizacja czasu pozalekcyjnego na terenie szkoły
			C2K1P2	Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwijanie oferty zajęć sportowych, kulturalnych itp.
	C2K2	Zapewnienie dostępu systemu edukacji i wspierania rodziny	C2K2P1	Pomoc psychologiczna dla rodzin (Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna i inne podmioty z zakresu pomocy psychologicznej)
	C2K3	Tworzenie warunków do organizowania aktywnego wypoczynku dla dzieci	C2K3P1	Organizacja festynów rodzinnych
			C2K3P2	Organizacja rodzinnych zawodów sportowych z wykorzystaniem bazy rekreacyjnej i sportowej.
			C2K3P3	Organizacja pełnych form wypoczynku : kolonie, obozy, rajdy oraz niepełnych : półkolonii
	C2K4	Realizacja systemu wsparcia materialnego dla rodzin	C2K4P1	Realizacja systemu stypendialnego dla dzieci i młodzieży
			C2K4P2	Realizacja Programów wsparcia materialnego rodzin np. Karta Dużej Rodziny, Rodzina 500+, Opolska Karta Dużej Rodziny, Nyska Karta Dużej Rodziny.
			C2K4P3	Kontynuacja programu „Bon wychowawczy”
Tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu	C3K1	Zapewnienie dostępu do stacjonarnej opieki zdrowotnej	C3K1P1	Pełna dostępność do usług medycznych
	C3K2	Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia	C3K1P2	Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia oraz profilaktyki zdrowia poprzez współpracę placówek oświatowych, władz samorządowych, organizacji, instytucji i społeczności lokalnej
	C3K3	Profilaktyka zdrowotna	C3K1P3	Realizacja programów zdrowotnych z zakresu m.in. szczepień ochronnych i innych wynikających z diagnozy sytuacji zdrowotnej w Gminie.
Tworzenie godnych warunków zamieszkania	C4K1	Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa i tworzenie dogodnych	C4K1P1	Wzrost dostępności mieszkań socjalnych, chronionych i komunalnych

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

		warunków do życia dla mieszkańców	C4K1P2	Promowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe
Tworzenie warunków dla rozwoju kapitału kulturowego oraz edukacyjnego	C5K1	Zapewnienie dostępu dla mieszkańców gminy do oferty kulturalnej oraz edukacyjnej.	C5K1P1	Analiza potrzeb kulturalnych oraz edukacyjnych w gminie
			C5K1P2	Dostosowanie oferty kulturalnej oraz edukacyjnej do potrzeb społeczności lokalnej
			C5K1P3	Realizacja projektów w obszarze edukacji i/lub kultury ze środków własnych , zewnętrznych dostosowanych do przeprowadzonej analizy potrzeb.
			C5K1P4	Zapewnienie dostępu do świetlic szkolnych
			C5K1P6	Zapewnienie dostępu do dziennych form wsparcia

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

25 .Wskaźniki realizacji celów strategicznych

Tabela 34. Wskaźniki realizacji CELU I : Zintegrowany system pomocy społecznej

Przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Minimalna wartość kumulatywna wskaźnika w latach 2016-2026
Monitorowanie problemów społecznych	Liczba raportów z monitoringu	0	10
Rediagnoza problemów społecznych	Liczba raportów z diagnozy	0	10
Praca socjalna z bezrobotnymi beneficjentami OPS	Liczba rodzin dotkniętych bezrobociem objętych pracą socjalną	1093	10930
Realizacja efektywnych form pomocy osobom bezrobotnym poprzez realizację projektów finansowanych ze środków własnych , krajowych oraz środków europejskich	Liczba projektów, których beneficjentami będą osoby bezrobotne	1	1

Realizacja kursów i szkoleń dla osób bezrobotnych zwiększających kompetencje społeczno-zawodowe.	Liczba bezrobotnych mieszkańców, u których nastąpi wzrost kompetencji społeczno - zawodowych	0	60
Zapewnienie specjalistycznego indywidualnego poradnictwa w obszarze aktywizacji zawodowej.	Liczba bezrobotnych mieszkańców, którzy zostali objęci specjalistycznym indywidualnym wsparciem	0	60
Współpraca z instytucjami i/lub podmiotami działającymi w obszarze integracji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych.	Liczba podmiotów, z którymi zawarto porozumienie i/lub podpisano list intencyjny o współpracy	0	3
Zmniejszenie skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową realizowaną przez OPS	Liczba rodzin objęta wsparciem materialnym z tytułu ubóstwa oraz osób, które są zaliczane do grupy wykluczonych społecznie.	1391	13910
Realizacja efektywnych form wsparcia na rzecz osób wykluczonych społecznie poprzez realizację warsztatów i/lub treningów kompetencji społecznych.	Liczba osób, które uczestniczyły warsztatach/treningach kompetencji społecznych	0	60
Zapewnienie indywidualnego specjalistycznego poradnictwa w obszarze kompetencji społecznych.	Liczba osób, które uczestniczyły w specjalistycznym poradnictwie w obszarze kompetencji społecznych	0	60
Realizacja pracy socjalnej przez pracowników OPS na rzecz osób wykluczonych społecznie.	Liczba osób, które zostały objęte pracą socjalną przez pracowników OPS	1541	15410
Kontynuacja działań zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy.	Liczba zespołów interdyscyplinarnych	1	1

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Kontynuacja działań Gminnej Komisji Rozwiazywania Problemów Alkoholowych	Liczba spotkań komisji	50	500
Opracowanie i skuteczne wdrażanie gminnych programów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomani i przemocy domowej.	Liczba raportów z monitoringu i ewaluacji z programu	1	10
Stały monitoring sytuacji demograficznej gminy – analiza trendów demograficznych	Coroczny raport z analizy trendów demograficznych	0	10
Zapewnienie wsparcia materialnego dla osób starszych i niepełnosprawnych wymagających wsparcia z systemu zabezpieczenia społecznego	Liczba osób w wieku powyżej 60 roku życia objęta wsparciem materialnym przez OPS	234	2340
Zapewnienie dostępności do usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych z terenu gminy.	Liczba osób objęta usługami opiekuńczymi	167	1670
Monitoring sytuacji dziecka i rodziny	Liczba raportów	0	6
Zapewnienie wsparcia materialnego dla rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	Liczba rodzin objętych wsparciem OPS z tytułu niewydolności opiekuńczo - wychowawczej	263	2630
Zapewnienie dostępności do systemu świadczeń rodzinnych.	Liczba rodzin objęta wsparciem systemu świadczeń rodzinnych.	1545	15450
Zwiększenie dostępności specjalistów z zakresu pracy z	Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	80	800

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

rodziną niewydolną wychowawczo.			
Zapewnienie dostępności dla rodzin niewydolnych opiekuńczo-wychowawczych do wsparcia grupowego w zakresie kompetencji społecznych niezbędnych do prawidłowego wypełniania roli rodzica.	Liczba osób, które uczestniczyły we wsparciu indywidualnym i/lub grupowym z zakresu kompetencji opiekuńczo -wychowawczych	0	60
Realizacja programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	Liczba raportów z monitoringu.	0	6

Tabela 35. Wskaźniki realizacji CELU II – (C2) Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny

Przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Minimalna wartość kumulatywna wskaźnika w latach 2016-2026
Organizacja czasu pozalekcyjnego na terenie szkoły	Liczba świetlic szkolnych	11	11
Realizacja systemu stypendialnego dla dzieci i młodzieży	Liczba dzieci i młodzieży objęta systemem stypendialnym	1137	11370
Realizacja Programów wsparcia materialnego rodzin np. Karta Dużej Rodziny.	Liczba rodzin objęta wsparciem w ramach Karty Dużej Rodziny	189	1890

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Realizacja Programów wsparcia materialnego rodzin : Opolska Karta Rodziny i Seniora	Liczba rodzin objęta wsparciem w ramach Opolskiej Karty Rodziny i Seniora	178	1780

Tabela 36. Wskaźniki realizacji CELU III - (C3) Tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu

Przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Minimalna wartość kumulatywna wskaźnika w latach 2016-2026
Pełna dostępność do usług medycznych	Liczba placówek medycznych świadczących usługi medyczne w ramach kontraktu NFZ w zakresie podstawowej opieki medycznej	5	5
Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia oraz profilaktyki zdrowia poprzez współpracę placówek oświatowych, władz samorządowych, organizacji, instytucji i społeczności lokalnej	Liczba współpracujących organizacji, instytucji, placówek	5	10
Realizacja programów zdrowotnych	Liczba programów zdrowotnych	2	3

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Tabela 37. Wskaźniki realizacji CELU IV – Tworzenie godnych warunków zamieszkania

Przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Minimalna wartość kumulatywna wskaźnika w latach 2016-2021
Wzrost dostępności mieszkań socjalnych, i komunalnych	Liczba lokali socjalnych/komunalnych	373/1442	373/1442
Dostępność mieszkań chronionych	Liczba mieszkań chronionych	0	2

Tabela 38. Wskaźniki realizacji CELU V - (C5) Tworzenie warunków dla rozwoju kapitału kulturowego oraz edukacyjnego

Przedsięwzięcia	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Minimalna wartość kumulatywna wskaźnika w latach 2016-2026
Analiza potrzeb kulturalnych oraz edukacyjnych w gminie.	Liczba przeprowadzonych analiz kulturalnych oraz edukacyjnych	0	5
Dostosowanie oferty kulturalnej oraz edukacyjnej do potrzeb społeczności lokalnej.	Opracowanie corocznych programów w zakresie polityki edukacyjnej oraz kulturalnej	0	10
Realizacja projektów w obszarze edukacji i/lub kultury ze środków zewnętrznych dostosowanych do przeprowadzonej analizy potrzeb.	Liczba zrealizowanych programów	10	100
Zapewnienie dostępu do świetlic szkolnych.	Liczba świetlic szkolnych	1	1
Zapewnienie dostępu do dziennych form wsparcia	Liczba dziennych form wsparcia	min.3	min.3

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

26 . Harmonogram, podmioty odpowiedzialne za realizacje strategii, źródła finansowania

Przedsięwzięcia	Rok											Podmioty odpowiedzialne za realizację	Źródła finansowania
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026		
Monitorowanie problemów społecznych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, Powiatowy Zespół ds.Orzekania, PUP, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Praca socjalna z bezrobotnymi beneficjentami Ośrodka Pomocy Społecznej	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, PUP, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja efektywnych form pomocy osobom bezrobotnym poprzez realizację projektów finansowanych ze środków europejskich	X	X	X	X	X	X						Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, PUP, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja kursów i szkoleń dla osób bezrobotnych zwiększających kompetencje społeczno-zawodowe.	X	X	X	X	X	X						Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, PUP, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie specjalistycznego indywidualnego poradnictwa w obszarze aktywizacji zawodowej.	X	X	X	X	X	X						Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, PUP, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Współpraca z instytucjami i/lub podmiotami działającymi w obszarze integracji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, PUP, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Zmniejszenie skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową realizowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja efektywnych form wsparcia na rzecz osób wykluczonych społecznie poprzez realizację warsztatów i/lub treningów kompetencji społecznych.	X	X	X	X	X	X						Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, PUP, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie indywidualnego specjalistycznego poradnictwa w obszarze kompetencji społecznych.	X	X	X	X	X	X						Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, PUP, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja pracy socjalnej przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób wykluczonych społecznie.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, , OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Kontynuacja działań zespołu interdyscyplinarnego	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa osobom doznającym przemocy domowej.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Opracowanie i skuteczne wdrażanie gminnych programów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomani i przemocy domowej.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, , OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Stały monitoring sytuacji demograficznej gminy – rediagoza sytuacji demograficznej	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, Powiatowy Zespół ds.Orzekania,	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

												PUP, OPS	
Zapewnienie wsparcia materialnego dla osób starszych i niepełnosprawnych wymagających wsparcia z sytemu zabezpieczenia społecznego	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, Powiatowy Zespół ds.Orzekania, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Wsparcie mieszkańców gminy w wieku senioralnym poprzez stworzenie warunków dla funkcjonowania nieformalnych grup samopomocowych.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, Powiatowy Zespół ds.Orzekania, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie dostępności do usług opiekuńczych dla osób starszych z terenu gminy.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, Powiatowy Zespół ds.Orzekania, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Monitoring sytuacji dziecka i rodziny	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie wsparcia materialnego dla rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie dostępności do sytemu świadczeń rodzinnych.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Zwiększenie dostępności specjalistów z zakresu pracy z rodziną niewydolną wychowawczo.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie dostępności dla rodzin niewydolnych opiekuńczo-wychowawczych do wsparcia grupowego w zakresie kompetencji społecznych niezbędnych do prawidłowego wypełniania roli rodzica.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, PUP, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja przez Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin ubogich oraz niewydolnych opiekuńczo – wychowawczych.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja programu wspierania rodziny i sytemu pieczy zastępczej	X		X		X		X		X		X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Organizacja czasu pozalekcyjnego na terenie szkoły	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS, NDK	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwijanie oferty zajęć sportowych, kulturalnych itp.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS, NDK	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Pomoc psychologiczna dla rodzin	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS, PPP	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Organizacja festynów rodzinnych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR,OPS, NDK	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Organizacja rodzinnych zawodów sportowych z wykorzystaniem bazy rekreacyjnej i sportowej.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn. organiz. gminy, PCPR, OPS, NDK	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja sytemu stypendialnego dla dzieci i młodzieży	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn. organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja Programów wsparcia materialnego rodzin np. Karta Dużej Rodziny, Rodzina 500+	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn. organiz. gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Kontynuacja programu „Bon wychowawczy”	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn. organiz. gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Pełna dostępność do usług medycznych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn. organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia oraz profilaktyki zdrowia poprzez współpracę placówek oświatowych, władz samorządowych, organizacji, instytucji i społeczności lokalnej	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja programów zdrowotnych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Wzrost dostępności mieszkań socjalnych, chronionych i komunalnych na terenie gminy	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Promowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Utworzenie mieszkania chronionego		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Analiza potrzeb kulturalnych oraz edukacyjnych w gminie.		X		X		X		X		X		Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS, NDK	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Dostosowanie oferty kulturalnej oraz edukacyjnej do potrzeb społeczności lokalnej.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS, NDK	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja projektów w obszarze edukacji i/lub kultury ze środków zewnętrznych dostosowanych do przeprowadzonej analizy potrzeb.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS, NDK	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie dostępu do świetlic szkolnych.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie dostępu do świetlic środowiskowych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie dostępu do dziennych form wsparcia	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Zasoby gminy oraz jedn.organiz. gminy, PCPR, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

27 Ramy finansowania działań określonych w strategii rozwiązywania problemów społecznych

Cele operacyjne		Rok	Ramy finansowania
1.	ZINTEGROWANY SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ	2016	12 634 931
		2017	12 634 931
		2018	12 634 931
		2019	12 634 931
		2020	12 634 931
		2021	12 634 931
		2022	12 634 931
		2023	12 634 931
		2024	12 634 931
		2025	12 634 931
		2026	12 634 931
2.	TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH UMACNIANIU INSTYTUCJI RODZINY	2016	22 495 401
		2017	22 495 401
		2018	22 495 401
		2019	22 495 401
		2020	22 495 401
		2021	22 495 401
		2022	22 495 401
		2023	22 495 401
		2024	22 495 401
		2025	22 495 401
		2026	22 495 401
3.	TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH ZDROWIU	2016	0
		2017	0
		2018	0
		2019	0
		2020	0
		2021	0
		2022	0
		2023	0
		2024	0
		2025	0
		2026	0
4.	TWORZENIE GODNYCH	2016	40 000

	WARUNKÓW ZAMIESZKANIA	2017	25 000
		2018	25 000
		2019	25 000
		2020	25 000
		2021	25 000
		2022	25 000
		2023	25 000
		2024	25 000
		2025	25 000
		2026	25 000
5.	TWORZENIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU KAPITAŁU KULTUROWEGO I EDUKACYJNEGO	2016	50 000
		2017	50 000
		2018	50 000
		2019	50 000
		2020	50 000
		2021	50 000
		2022	50 000
		2023	50 000
		2024	50 000
		2025	50 000
		2026	50 000

Ramy finansowe będą aktualizowane corocznie w oparciu o dostępne środki budżetu Gminy Nysa oraz dostępne środki zewnętrzne.

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

28 Spis tabel

Tabela 1. Powierzchnia użytkowa (ha) Gminy Nysa w 2014 roku ---------- 12
Tabela 2. Liczba mieszkańców Gminy Nysa wg miejsca zamieszkania (2012) ---------- 13
Tabela 3. Ekonomiczne grupy wiekowe ludności Gminy Nysa w latach 2012-2015 ---------- 15
Tabela 4. Struktura mieszkańców wg edukacyjnych grup wiekowych oraz miejscowości zamieszkania w Gminie Nysa w 2012 roku ---------- 17
Tabela 5. Mieszkańcy Gminy Nysa w wieku powyżej 85 roku życia ---------- 18
Tabela 6. Ludność na aptekę ogólnodostępną wg gmin powiatu nyskiego w 2014 roku ---------- 26
Tabela 7. Budynki mieszkalne znajdujące się na terenie Gminy Nysa w 2014 roku ---------- 27
Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe (komunalne) Gminy Nysa w 2014 roku ---------- 27
Tabela 9. Liczba mieszkań ogółem w Gminie Nysa w 2014 roku ---------- 27
Tabela 10. Liczba mieszkań na terenie gminy Nysa wyposażona w instalacje techniczno – sanitarne w 2014 roku ---------- 28
Tabela 11. Udział procentowy osób bezrobotnych wg miejscowości w Gminie Nysa w latach 2012 i 2014 ---------- 37
Tabela 12. Bezrobotni mieszkańcy Gminy Nysa, zarejestrowani w PUP, wg czasu pozostawania bez pracy oraz miejscowości zamieszkania w 2012 roku ---------- 38
Tabela 13. Bezrobotni mieszkańcy Gminy Nysa, zarejestrowani w PUP, wg czasu pozostawania bez pracy oraz miejscowości zamieszkania w 2014 roku ---------- 39
Tabela 14. Bezrobotni mieszkańcy Gminy Nysa, zarejestrowani w PUP, wg wieku oraz miejscowości zamieszkania w 2012 roku ---------- 40
Tabela 15. Bezrobotni mieszkańcy Gminy Nysa, zarejestrowani w PUP, wg wieku oraz miejscowości zamieszkania w 2014 roku ---------- 41
Tabela 16. Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wg wykształcenia i miejsca zamieszkania w Gminie Nysa (2012) ---------- 43
Tabela 17. Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wg wykształceni i miejsca zamieszkania w Gminie Nysa (2014) ---------- 43
Tabela 18. Wydane orzeczenia o niepełnosprawności wśród osób powyżej 16 roku życia na terenie powiatu nyskiego wg gmin w 2014 roku ---------- 51
Tabela 19. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności i płci na terenie Gminy Nysa (2014) ---------- 52
Tabela 20. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności w Gminie Nysa (2014) ---------- 53
Tabela 21. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności i wieku w Gminie Nysa (2014) ---------- 54
Tabela 22. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności i wykształcenia w Gminie Nysa (2014) ---------- 55
Tabela 23. Orzeczenia o niepełnosprawności osób do 16 roku życia z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności i płci na terenie Gminy Nysa (2014) ---------- 55
Tabela 24. Orzeczenia o niepełnosprawności osób do 16 roku życia z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności i wieku na terenie Gminy Nysa (2014) ---------- 56
Tabela 25. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Nysa w 2014 roku ---------- 58
Tabela 26. Struktura rodzin korzystających ze wsparcia OPS w Gminie Nysa ze względu na liczbę osób w rodzinie (2012 - 2015) ---------- 67
Tabela 27. Struktura rodzin z dziećmi korzystających z pomocy w OPS w Nysie (2012 i 2015) -- 68

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Tabela 28. Struktura rodzin niepełnych objętych wsparciem OPS w Gminie Nysa (2012 - 2015) -- 69
Tabela 29. Powody przyznania pomocy społecznej w Gminie Nysa (2012-2015) ---------- 69
Tabela 30. Osoby objęte pomocą w formie posiłku w ramach programu: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" w Gminie Nysa (2012-2015) ---------- 71
Tabela 31. Zbiorowość klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Nysie według płci ---------- 72
Tabela 32. Zbiorowość klientów OPS w Gminie Nysa ze względu na stan cywilny w 2015 roku--- 72
Tabela 33. Zbiorowość klientów OPS w Gminie Nysa ze względu na status na rynku pracy w 2015 roku ---------- 73
Tabela 34. Wskaźniki realizacji CELU I : Zintegrowany system pomocy społecznej ---------- 107
Tabela 35. Wskaźniki realizacji CELU II – (C2) Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny ---------- 110
Tabela 36. Wskaźniki realizacji CELU III - (C3) Tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu --- 111
Tabela 37. Wskaźniki realizacji CELU IV – Tworzenie godnych warunków zamieszkania --------- 112
Tabela 38. Wskaźniki realizacji CELU V - (C5) Tworzenie warunków dla rozwoju kapitału kulturowego oraz edukacyjnego ---------- 112

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

29 . Spis wykresów

Wykres 1. Wskaźniki obciążenia ludnością w wieku poprodukcyjnym w latach 2012-2015 w Gminie Nysa ---------- 19
Wykres 2. Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych , dla których Gmina Nysa jest organem prowadzącym w roku szkolnym 2015/2016, wg wieku ---------- 21
Wykres 3. Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w Gminie Nysa w roku szkolnym 2015/2016 ---------- 22
Wykres 4. Współczynnik skolaryzacji brutto dla powiatu nyskiego i Gminy Nysa ze szczególnym uwzględnieniem obszaru miasta i wsi w 2014 roku ---------- 23
Wykres 5. Uczestnicy imprez wg gmin powiatu nyskiego w 2014 roku ---------- 30
Wykres 6. Wskaźnik czytelnictwa w powiecie nyskim (2014) ---------- 32
Wykres 7. Wybrane rodzaje przestępstw wszczętych i stwierdzonych na terenie Gminy Nysa w 2014 roku ---------- 33
Wykres 8. Wybrane rodzaje wykroczeń dokonanych na terenie Gminy Nysa w 2014 roku ---------- 34
Wykres 9. Sprawcy i ofiary przemocy w rodzinie na terenie Gminy Nysa (wg procedury NK) w 2014 roku ---------- 35
Wykres 10. Stopa bezrobocia rejestrowanego dla powiatów podregionu nyskiego i województwa opolskiego (2014) ---------- 36
Wykres 11. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Nysie w latach 2012 i 2014 ---------- 37
Wykres 12. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nysie w latach 2014 i 2015 ---------- 60
Wykres 13. Działania GKRPA wobec osób doznających przemocy w rodzinie w Gminie Nysa w latach 2014 i 2015 ---------- 60
Wykres 14. Liczba przeprowadzonych wywiadów w Gminie Nysa, związanych z diagnozowaniem osób uzależnionych, w latach 2014 i 2015 ---------- 61
Wykres 15. Liczba rodzin zastępczych w Gminie Nysa w 2014 roku ---------- 63
Wykres 16. Okres przebywania dzieci z rodzin zastępczych z Gminy Nysa w 2014 roku ---------- 63
Wykres 17. Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną w Gminie Nysa w latach 2012-2015 ---------- 67

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

30 . Spis map

Mapa 1. Gmina Nysa na tle powiatu……11
Mapa 2. Podział administracyjny Gminy Nysa ……13
Mapa 3. Udział procentowy mieszkańców Gminy Nysa w 2012 roku…….. 15
Mapa 4. Procentowy udział osób w wieku 3-24 lat wśród mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Nysa w 2012 roku……..16
Mapa 5. Udział procentowy długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, będących mieszkańcami Gminy Nysa (2014)…….. 42
Mapa 6. Udział procentowy osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z wykształceniem zasadniczym zawodowym będących mieszkańcami Gminy Nysa (2014)……44
Mapa 7. Udział procentowy osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z wykształceniem gimnazjalnym i niższym będących mieszkańcami Gminy Nysa (2014)……45
Mapa 8. Wydane orzeczenia o niepełnosprawności wśród osób powyżej 16 roku życia na terenie powiatu nyskiego w 2014 roku wg gmin…….. 52

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany

Id: 0C556F25-C9CF-4D55-92AB-18515E485988. Podpisany